

Luminor
metinė ataskaita
2022 m.

A photograph of the Luminor logo, which consists of large, white, three-dimensional letters, mounted on a dark building. The scene is set at dusk or dawn, with a clear blue sky transitioning to a darker blue. To the right, a portion of a building with a blue-lit facade is visible. The foreground is in deep shadow, showing the dark silhouette of the building's roof and some architectural details.

Luminor

APŽVALGA

TRUMPAI APIE MŪSŲ METŲ REZULTATUS

- Veiklos pajamos išaugo 18 %, o sąnaudos sumažėjo 11 %, todėl pajamų ir sąnaudų santykis pagerėjo 59,5 %.
- Padidėjus palūkanų normoms, padidėjo grynas pelnas, pasiekėme 8,0 % didesnį nuosavo kapitalo pelningumo rodiklį.
- Smarkiai išaugo tiek paskolos fiziniams asmenims ir įmonėms (9 %), tiek indėliai (6 %).
- Kredito kokybė išlieka gera – neveiksnių paskolų sumažėjo iki 1,2 % nuo bendrosios paskolų portfelio vertės, tai yra mažiausias kada nors mūsų pasiektas rodiklis.
- Nėra tiesioginio ir yra tik nedidelis netiesioginis poveikis iš Rusijos, Baltarusijos ir Ukrainos.
- Stipri kapitalizacija: CET1 rodiklis – 19,4 %, skolų ir nuosavo kapitalo santykis – 9,6 %.

FINANSINIAI VEIKLOS REZULTATAI

Mln. €	2021 m.	2022 m.
Veiklos pajamų iš viso	330,7	391,8
Administravimo sąnaudų iš viso	-262,8	-233,3
Pelnas prieš atidėjinius kredito nuostoliams ir mokesčius	67,9	158,5
Atidėjiniai kredito nuostoliams	14,5	-16,1
Mokesčių sąnaudos	-7,7	-17,7
Grynas pelnas už laikotarpį	74,7	124,7
Nuosavo kapitalo grąža, %	4,6	8,0

APIMTYS IR PAGRINDINIAI RODIKLIAI

Mln. €	2021 12 31	2022 12 31
Paskolos klientams	9 946,7	10 874,7
Klientų indėliai	10 305,4	10 947,9
Nuosavas kapitalas	1 548,8	1 583,4
Bendrojo 1 lygio nuosavo kapitalo rodiklis, įskaitant laikotarpio rezultatą, %	21,5	19,4
Padengimo likvidžiuoju turtu rodiklis, %	137,3	138,8

APIE MUS

Luminor yra pirmaujantis nepriklausomas bankas ir trečias pagal dydį finansinių paslaugų teikėjas Baltijos šalyse. Mūsų paslaugos skirtos finansiniams fizinių asmenų, šeimų ir įmonių poreikiams tenkinti. Dirbame tam, kad pagerintume savo klientų ir savo šalių finansinę būklę bei prisidėtume prie jų augimo. Daugiau informacijos apie mus galima rasti interneto svetainėje adresu: www.luminor.ee.

Viršelyje ir toliau ataskaitoje pateiktos nuotraukos – pagrindiniai mūsų biurai Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje.

VADOVO PRANEŠIMAS

2022 metus užtemdė invazijos į Ukrainą poveikis žmonėms ir geopolitikai. Per metus ekonominis klimatas pablogėjo, Baltijos šalyse buvo fiksuotas didžiausias infliacijos lygis euro zonoje. Dėl išaugusio neapibrėžtumo metų pabaigoje neišvengiamai sumažėjo naujų paskolų paklausa. 2022 m. pradėjome įgyvendinti savo strategiją, orientuotą į esamų klientų – Baltijos šalyse gyvenančių fizinių asmenų ir veikiančių įmonių – aptarnavimą, naujų klientų pritraukimą, efektyvesnę verslo plėtrą, darbuotojų įtraukimą kuriant savitą organizacijos kultūrą. Padidinome verslo apimtį, pagerinome veiklos rezultatus ir padidinome rizikos valdymo, atitikties ir kovos su finansiniais nusikaltimais veiksmingumą.

Finansavome 2,8 mlrd. EUR naujų paskolų, įskaitant būsto paskolas beveik 9 000 būstų. Grynąsias paskolas klientams padidinome 9,3 %, įskaitant 14,3 % didesnę skolinimą įmonėms, klientų indėliai išaugo 6,2 %; išlaikėme pirmaujančios Baltijos šalių įmonių obligacijų platinančios poziciją.

Be to, ėmėmės veiksmų, kad įgyvendintume savo aplinkos, socialinės ir valdymo (angl. *Environmental, Social and Governance, ESG*) siekius, ir iš *Sustainalytics* gavome „žemos rizikos“ ESG įvertinimą – geriausią tarp didžiųjų Baltijos regiono bankų. Įsigijome 99 % *Maksekeskus*, pirmaujančios Baltijos šalyse e. prekybos mokėjimų paslaugų įmonės, taip sustiprindami savo pozicijas sparčiai augančioje e. prekybos mokėjimų rinkoje, išplėtėme savo produktų bazę ir prisidėjome prie skaitmeninės evoliucijos. Tobulinome savo IT ir toliau investuosime, kad padidintume IT efektyvumą ir našumą.

Per metus uždirbome 124,7 mln. EUR grynojo pelno (2021 m. – 74,7 mln. EUR). Šį augimą lėmė išaugusios grynosios pajamos iš palūkanų, nes po kelerių metų itin mažų palūkanų normų ir riboto indėlių pelningumo palūkanų normos padidėjo, o sąnaudos sumažėjo. Padarėme atidėjinių kredito nuostoliams, priešingai nei 2021 m. Mūsų sąnaudų ir pajamų santykis pagerėjo dvidešimčia procentinių punktų – iki 59,5 %, o nuosavo kapitalo grąža siekė 8,0 %, palyginti su 4,6 % praėjusiais metais.

Išmokėjome 90,0 mln. EUR dividendų ir išlaikėme savo kapitalo stiprumą. Metų pabaigoje mūsų bendrojo nuosavo kapitalo, 1 lygio nuosavo kapitalo ir bendro kapitalo rodikliai, įskaitant laikotarpio grynąjį pelną, buvo 19,4 %. Visą mūsų kapitalą sudaro nuosavas kapitalas. Peržiūrime savo kapitalo lygį ir struktūrą, kad jį suderintume su savo planais ir perspektyvomis bei padidintume savo kapitalo struktūros efektyvumą. Mums nekelia tiesioginės rizikos Rusijoje, Baltarusijoje ar Ukrainoje įsisteigusios bendrovės ir beveik jokios rizikos nekelia šių šalių gyventojai. Mūsų kredito kokybė išlieka gera – gruodžio 31 d. neveiksnios paskolos sudarė tik 1,2 % bendrų paskolų – tai yra žemiausias kada nors buvęs lygis. Džiaugiuosi, kad *Moody's* pripažino mūsų pažangą, kai patvirtino *Luminor* A3 banko indėlių ir Baa1 pirmaeilų neužtikrintų skolų reitingus ir pakeitė jų perspektyvą į teigiamą.

Patobulinome savo valdymą ir į Stebėtojų tarybą paskyrėme tris naujus narius, o pasibaigus metams sustiprinome savo Valdybą, paskirdami Ianą Penny į naujas Veiklos vadovo pareigas, kurios apima Technologijų padalinio vadovo ir Operacijų vadovo pareigas. 2023 m. sausį iš Valdybos pasitraukė Technologijų padalinio direktorius Ilja Sovetov'as, kuriam dėkoju ir nuoširdžiai linkiu sėkmės ateityje. *Nordea* pardavė savo likusį 11,6 % mūsų patronuojančiosios bendrovės *Luminor Holding* akcijų paketą konsorciui, kuriam vadovauja *Blackstone* valdomi privatus kapitalo fondai. Dabar konsorciui priklauso 80,05 % *Luminor Holding* akcijų. Po pardavimo *Nordea* atstovas Jørgen'as Andersen'as pasitraukė iš Stebėtojų tarybos.

Baltijos regiono perspektyvos yra geros, todėl, nepaisant netikrumo dėl būsimo ekonomikos augimo ir padidėjusios infliacijos, į 2023 metus žengiame su pasitikėjimu. Taip yra todėl, kad mūsų strategija yra aiški: *Luminor* dirba tam, kad pagerintų savo klientų ir savo šalių finansinę būklę bei prisidėtų prie jų augimo. Tikiuosi, kad ateinančiais metais galėsiu pateikti informacijos apie mūsų pažangą šešiose pagrindinėse srityse, kurios išsamiai aprašytos tolesniuose puslapiuose.

Peter Bosek

MES ESAME *LUMINOR*

Luminor yra pirmaujantis nepriklausomas Baltijos šalių bankas, tenkinantis privačių asmenų, šeimų, įmonių ir vyriausybių finansinius poreikius Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje. Visos trys mūsų namų rinkos yra stiprios, dinamiškos ir perspektyvios.

Nuo nepriklausomybės atkūrimo praėjusio amžiaus dešimtojo dešimtmečio pradžioje Baltijos šalys transformavosi – perėjo iš planinės ekonomikos į rinkos ekonomiką ir tapo tvirtomis demokratinėmis valstybėmis. Visos trys šalys tapo NATO, Europos Sąjungos narėmis ir įsivedė eurą. Nors nuo 2000 m. padvigubėjo vienam gyventojui tenkantis BVP, tačiau kol kas jis tesudaro 50 % ES vidurkio. Visi minėti veiksniai turėtų ir toliau skatinti Baltijos šalių ekonomiką augti ir viršyti ES vidurkį. Vyriausybės vykdė konservatyvią fiskalinę politiką, valdžios sektoriaus skolos ir BVP santykis nesiekia 40 %, tai sudaro mažiau nei pusę ES vidurkio. Pagrindinės eksporto rinkos už regiono ribų yra kitos ES narės, Jungtinės Amerikos Valstijos ir Jungtinė Karalystė. Prekyba su Rusija yra ribota.

Bendras gyventojų skaičius trijose šalyse (apie 6 mln.) prilygsta gyventojų skaičiui kitose Šiaurės šalyse, tokiose kaip Danija, Suomija ar Norvegija. Baltijos šalys, kaip ir jų kaimynės, pagal atvirumo ir laisvės rodiklius užima aukštą poziciją. 2021 m. *Transparency International* paskelbtame korupcijos suvokimo indekse visos Baltijos šalys su 64,6 balų vidurkiu pateko į aukščiausią 180 pasaulio šalių kvartilį, nežymiai atsilikdamos nuo Jungtinių Amerikos Valstijų ir gerokai lenkdamos VRE šalis.

Baltijos šalių bankų rinka yra konkurencinga, bet pelninga. Esame trečias pagal dydį bankas, užimantis 17 % skolinimo rinkos. Konkuruojame su dviem Švedijos bankais, veikiančiais visame regione, taip pat su mažesniais vietiniais bankais kiekvienoje iš Baltijos šalių. Pastaraisiais metais skolinimo apimtys regione išaugo, tačiau mažas privataus sektoriaus įsiskolinimas, įskaitant mažą būsto paskolų skvarbą, suteikia galimybių tolesniam kreditų augimui.

Mes buvome įkurti 2017 m., kai *DNB* ir *Nordea* sujungė savo veiklą Baltijos šalyse, siekiant patenkinti šių šalių dinamiškos ekonomikos finansinius poreikius. Iš pagrindinės būstinės Estijoje ir per skyrius Latvijoje bei Lietuvoje savo verslą visame Baltijos regione valdome pagal klientų segmentus – Mažmeninę bankininkystę ir Verslo bankininkystę. Mūsų patronuojamosios įmonės teikia lizingo paslaugas, valdo pensijų fondus ir vykdo e. prekybos mokėjimus. Dirbame tik Baltijos šalyse ir savo paslaugas orientuojame į Baltijos šalių gyventojus arba su Baltijos šalimis glaudžius ryšius turinčius fizinius asmenis ir įmones.

Per *Luminor Holding* mus valdo konsorciumas, kuriam vadovauja privataus kapitalo fondai, valdomi *Blackstone* (80,05 %) ir *DNB* banko (19,95 %). Mūsų veiklą reguliuoja Europos Centrinis Bankas (ECB), turime patikimą valdymo struktūrą ir siekiame laikytis aukščiausią elgesio standartų. Mūsų Stebėtojų taryba (su nevykdomąja funkcija) prižiūri Valdybą (su vykdomąja funkcija). Stebėtojų tarybos nariai skiriami iš *Luminor Holding* akcininkų pasiūlytų kandidatų arba yra nepriklausomi. Vykdomosios valdybos nariai yra vietinių ir tarptautinių įmonių vadovai.

Savo kontrolės sistemą grindžiame trijų gynybos linijų modeliu. Pirmoji linija – verslo ir pagalbos verslui skyriai, atsakingi už kasdienį rizikos valdymą pagal vidaus kontrolės politiką, procedūras ir tvarką. Antroji linija – už rizikos kontrolės funkciją atsakingi atitikties ir rizikos skyriai, kurie yra nepriklausomi nuo pirmosios linijos ir stebi jos veiklą. Trečioji linija yra vidaus auditas, vertinantis, kaip pirmosios dvi linijos valdo riziką. Netoleruojame finansinių nusikaltimų. Siekdami užkirsti kelią bet kokiems galimiems finansiniams nusikaltimams, juos aptikti ir apie juos pranešti, nustatėme žemą norimos prisiimti rizikos lygį, sukūrėme atitikties kultūrą ir sustiprinome savo rizikos valdymo pajėgumus. Glaudžiai dirbame su valdžios ir priežiūros institucijomis, siekdami išplėsti sistemas ir procesus bei pagerinti veiklos efektyvumą.

2017–2020 m. tapome nepriklausomu banku, sujungėme 6 bankus į vieną ir pagrindinę savo būstinę įkūrėme Taline. Savo IT sistemas atskyrėme nuo buvusių patronuojančiųjų įmonių ir grąžinome joms 4 mlrd. EUR gauto finansavimo likutį, nes susikūrėme savo nepriklausomą finansavimo bazę. Perpus sumažinome neveiksnių paskolų rodiklį. Nuo 2021 m. pradžios sutelkėme dėmesį į tai, kad su daugiau klientų vykdytume daugiau operacijų ir tai darytume efektyviau.

Esame pasirengę toliau sėkmingai plėtoti savo veiklą. Mūsų verslo modelis yra paprastas ir aiškus – esame bankas, teikiantis mažmeninės ir verslo bankininkystės paslaugas, o mūsų veikla subalansuota pagal klientų tipus, finansavimo šaltinius ir paskirtis bei šalis. Mus lengva suprasti – paskolos klientams sudaro tris ketvirtadalius mūsų turto, esame gerai finansuojami klientų indėliais ir turime gerą kapitalizaciją. Baltijos šalių kapitalo rinkose išsikovojo lyderio pozicijas. Be to, esame įsipareigoję iki 2050 m. pasiekti neutralų anglies dioksido poveikį.

Mūsų strategija

Esame įsipareigoję gerinti savo šalių finansinę būklę ir skatinti jų augimą. Siekdami tapti nepriklausomu Baltijos šalių bankininkystės lyderiu, daugiausia dėmesio skiriame šiems tikslams:

- i) kurti į klientus orientuotą banką;
- ii) būti pageidaujamu mažmeninių būsto paskolų ir turto valdymo banku;
- iii) būti mėgstamiausiu augančių Baltijos šalių įmonių banku;
- iv) didinti efektyvumą; sustiprinti savo IT platformos atsparumą ir pajėgumus, kad ji atitiktų rinkos lygį;
- v) tapti komanda, kuri vykdo veiklą vadovaudamasi savininko mąstysena;
- vi) išlaikyti savo finansinį pajėgumą, apdairų rizikos valdymą ir kultūrą bei priimti didesnius įsipareigojimus visuomenei, kuriai tarnaujame.

Klientai yra mūsų ateities pagrindas. Bankų produktai yra standartiniai; galime išsiskirti tik asmeniškai, prieinamu ir tinkamu klientų aptarnavimu. Į mus žiūrima kaip į žmonių banką; konsultavimas ir aptarnavimas yra svarbūs klientams ir tai yra mūsų stiprioji pusė. Sieksime tai išnaudoti ir tapsime klientams geriausią asmeninę patirtį suteikiančiu banku.

Mūsų mažmeninės bankininkystės versle technologijos bus derinamos su žmogiškuoju požiūriu, siekiant užmegzti santykius su klientais – savo klientus pažįstantys žmonės visais mūsų kanalais teiks vientisas, nuoseklias ir išskirtines paslaugas ir siūlys produktus, atitinkančius individualius klientų poreikius. Mūsų klientai vertins mūsų patarimus ir žinias. Tai ir bus mūsų konkurencinis pranašumas.

Būsime mėgstamiausias augančių Baltijos šalių įmonių bankas, siūlantis klientams reikalingus produktus, atitinkančius jų dydį ir užmojus. Mūsų unikalus pasiūlymas stambiems verslo klientams – įgalinti vadybininkai, priimančius greitus, patikimus ir tvarius kredito sprendimus, pagrįstus didesnėmis kapitalo rinkų galimybėmis, ir pateikiantys juos *Luminor* greičiu. Mažesnėms įmonėms pasiūlysiame automatizuoto skolinimo galimybę, leidžiančią priimti geresnius ir greitesnius kredito sprendimus mažesnėmis sąnaudomis.

Ilgainiui mūsų sąnaudų ir pajamų santykis atitiks rinkos lygį. Mūsų produktai, procesai ir sistemos bus paprastesni. Tobulindami ir automatizuodami procesus didinsime savo efektyvumą. Padidinsime savo IT platformos atsparumą ir pajėgumą iki rinkos lygio ir sumažinsime savo naudojamų technologijų įvairovę.

Įdarbinsime žmones *Luminor* ir juos išlaikysime, siūlydami aiškias karjeros galimybes ir tikslingus mokymus į rezultatus orientuotoje aplinkoje. Stiprinsime vadovavimo gebėjimus ir gerinsime savo vidinę kultūrą. Mūsų atitikties užtikrinimo gebėjimai ir rizikos valdymo kultūra suteiks mums konkurencinį pranašumą.

Jei nepavyks pasauliui, nepavyks ir mums. Siekdami prisidėti prie darnaus vystymosi, pirmenybę teikiame trims Jungtinių Tautų darnaus vystymosi tikslams: Nr. 8 – tvarus, įtraukus ir darnus augimas; Nr. 13 – veiksmai klimato srityje ir Nr. 16 – taiki ir įtrauki visuomenė. Esame išsikėlę tikslą daryti teigiamą poveikį aplinkai ir visuomenei, kuriai tarnaujame, ir įsipareigojome iki 2050 m. užtikrinti neutralų anglies dioksido išmetimą. Palaikysime savo klientus, kai jie perims geriausią ESG praktiką.

Esame jauni ir dar turime daug ką nuveikti, tačiau pradedame turėdami tvirtą pagrindą. Esame vienintelis tokio dydžio vietos bankas Baltijos šalyse ir orientuojamės tik į Baltijos šalis. Esame pakankamai dideli ir stiprūs, kad patenkintume klientų poreikius, o kaip vietinis bankas, išsiskiriame žiniomis ir lankstumu. Tai mūsų namai.

TURINYS

APŽVALGA.....	2
VADOVO PRANEŠIMAS	3
MES ESAME <i>LUMINOR</i>	4
VADOVYBĖS ATASKAITA	7
KONSOLIDUOTOS FINANSINĖS ATASKAITOS UŽ 2022 M. GRUODŽIO 31 D. PASIBAIGUSIUS METUS	26
KONSOLIDUOTŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS.....	30
1. Reikšminga apskaitos politikos informacija	30
2. Bendroji rizikos valdymo politika	35
3. Grynosios palūkanų ir panašios pajamos.....	44
4. Grynosios paslaugų ir komisinių pajamos.....	45
5. Grynasias pelnas (–nuostolis) iš finansinių priemonių, vertinamų tikrąja verte.....	46
6. Kitos grynosios veiklos sąnaudos.....	46
7. Atlyginimai ir kitos personalo sąnaudos.....	46
8. Kitos administracinės sąnaudos.....	46
9. Grynieji pinigai ir lėšos centriniuose bankuose	47
10. Skolos vertybiniai popieriai	47
11. Paskolos klientams.....	48
12. Investicijos į asocijuotąsias ir patronuojamąsias įmones	56
13. Nematerialusis turtas.....	57
14. Materialusis turtas.....	58
15. Kitas turtas.....	58
16. Klientų indėliai.....	59
17. Išleisti skolos vertybiniai popieriai	59
18. Kiti įsipareigojimai	60
19. Atidėjiniai	60
20. Išvestinės finansinės priemonės	61
21. Pelno mokestis.....	62
22. Neapibrėžtieji įsipareigojimai.....	63
23. Didžiausia kredito rizika	63
24. Finansinio turto ir įsipareigojimų tikroji vertė.....	64
25. Finansinio turto ir įsipareigojimų paskirstymas pagal terminus	66
26. Finansinio turto ir įsipareigojimų užskaita	68
27. Segmentų ataskaitos	69
28. Susijusios šalys	70
29. Verslo jungimas	71
30. Šalies ataskaitų teikimas	71
31. <i>LUMINOR BANK AS</i> , kaip atskiro subjekto, pagrindinės ataskaitos.....	72
NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS IŠVADA	76
VALDYBOS PARAŠAI	82
ŽODYNĖLIS.....	83
<i>LUMINOR BANK AS</i> INFORMACIJA	83
Kontaktai.....	83

Ši metinė ataskaita parengta pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, taikomus Europos Sąjungoje, ir Estijos Respublikos įstatymus. Šioje ataskaitoje „Luminor“, „Luminor bankas“, „mes“, „mus“ ir „mūsų“ vadinamas *Luminor Bank AS* ir jo patrunuojamosios įmonės. Santrumpos „mln. €“ ir „mlrd. €“ reiškia atitinkamai milijonus ir milijardus (tūkstančius milijonų) eurų. Sąvokų žodynyje pateiktos rodiklių, kuriuos taikome vertindami ir aiškindami veiklos rezultatus ir būklę, apibrėžtys. Valdysenos ataskaita parengta vadovaujantis Estijos apskaitos įstatymu, Europos bankininkystės institucijos (EBI) Vidaus valdysenos gairėmis ir atsižvelgiant į Pasaulinės atskaitomybės iniciatyvos standartus.

VADOVYBĖS ATASKAITA

Finansiniai veiklos rezultatai

Pelno (nuostolių) ataskaitos santrauka, mln. €	2021 m.	2022 m.
Grynosios palūkanų ir panašios pajamos	239,2	300,8
Grynosios paslaugų ir komisinių pajamos	78,5	80,3
Grynosios kitos veiklos pajamos	13,0	10,7
Veiklos pajamų iš viso	330,7	391,8
Administravimo sąnaudų iš viso	-262,8	-233,3
Pelnas prieš atidėjinius kredito nuostoliams ir mokesčius	67,9	158,5
Atidėjiniai kredito nuostoliams	14,5	-16,1
Pelnas prieš apmokestinimą	82,4	142,4
Mokesčių sąnaudos	-7,7	-17,7
Grynasis pelnas už laikotarpį	74,7	124,7
Sąnaudų ir pajamų santykis, %	79,5	59,5

2022 m. uždirbome 124,7 mln. EUR grynojo pelno (2021 m.: 74,7 mln. EUR), tai yra 50,0 mln. EUR, arba 66,9 % daugiau, nes veiklos pajamos padidėjo 61,1 mln. EUR, arba 18,5 %, o veiklos sąnaudos sumažėjo 29,5 mln. EUR, arba 11,2 %. Atidėjiniai kredito nuostoliams sudarė 16,1 mln. EUR, palyginti su 14,5 mln. EUR atstatymu 2021 m.

Grynosios palūkanų ir panašios pajamos padidėjo 61,6 mln. EUR – iki 300,8 mln. EUR, nes po kelerių metų, kai palūkanų normos buvo itin mažos, o indėlių pelningumas ribotas, palūkanų normos išaugo. Pajamos iš palūkanų padidėjo 23,1 %, iki 328,0 mln. EUR, dėl išaugusių paskolų klientams (9,3 % padidėjimas per metus) ir didesnių bazinių palūkanų normų, o palūkanų sąnaudos nepakito, nes didėjančias didmeninio finansavimo sąnaudas kompensavo mažesnis likvidumo perteklius.

Grynosios paslaugų ir komisinių pajamos padidėjo 1,8 mln. EUR arba 2,3 %. Didesnis klientų aktyvumas lėmė didelį grynujų pajamų iš kredito produktų, kasdienės bankininkystės ir prekybos finansavimo augimą, kurį iš dalies kompensavo antroje metų pusėje sumažėjusios grynosios pajamos iš draudimo ir pensijų. Grynosios kitos veiklos pajamos sumažėjo 2,3 mln. EUR, nes piniginiai įnašai į pertvarkymo fondus ir indėlių garantijų sistemas padidėjo 5,3 mln. EUR – iki 15,9 mln. EUR.

Administravimo sąnaudos sumažėjo 29,5 mln. EUR, t. y. 11,2 %. Darbo užmokesčio ir kitos personalo sąnaudos padidėjo 9,6 mln. EUR, t. y. 9,5 %, nes padidinome darbo užmokestį ir darbuotojų skaičių. Tačiau šias didesnes sąnaudas su kaupu kompensavo mažesnės IT ir konsultavimo sąnaudos, nes 2021 m. užbaigėme keletą projektų. Nepaisant sumažėjusių sąnaudų, toliau daug investavome į IT veiklą, kredito rizikos analizę ir verslo plėtrą. Mūsų sąnaudų ir pajamų santykis reikšmingai pagerėjo – nuo 79,5 % 2021 m. iki 59,5 % praėjusiais metais.

Šiais metais užregistravome 16,1 mln. EUR atidėjinių kredito nuostoliams padengti, palyginti su 14,5 mln. EUR atstatymu praėjusiais metais. Padidinome atidėjinius dėl atnaujintų makroekonominių scenarijų ir patikslintų 1 ir 2 lygių modelių parametrų. Atidėjinių pasikeitimus lėmė galutinai panaikintas valdymo priedas, kuris koregavo standartinio tikėtiniams kredito nuostoliams (TKN) modelio rezultatus atsižvelgiant į galimus kredito nuostolius, susijusius su COVID-19, nes susirūpinimas dėl COVID-19 poveikio kredito kokybei sumažėjo. Šį priedą pradėjome naudoti 2020 m. ketvirtąjį ketvirtį, o 2021 m. gruodžio 31 d. jis sudarė 11,9 mln. EUR. Prie sumažinimo taip pat prisidėjo grąžinimai ir pasitraukimas iš neveiksnių pozicijų. Daugiau informacijos apie tai pateikta skyriuje „Turto kokybė“. Mokesčių sąnaudos išaugo 10,0 mln. EUR dėl išaugusio pelno prieš apmokestinimą.

Atsižvelgiant į didesnes pajamas ir didesnę efektyvumą, 2022 m. pasiekėme 8,0 % nuosavo kapitalo grąžą, palyginti su 4,6 % 2021 m.



Mažmeninė bankininkystė

Finansiniai rezultatai, mln. €	2021 m.	2022 m.
Grynosios palūkanų ir panašios pajamos	110,2	134,2
Grynosios paslaugų ir komisinių pajamos	52,8	53,0
Grynosios kitos veiklos pajamos	7,5	7,1
Veiklos pajamų iš viso	170,5	194,3
Administravimo sąnaudų iš viso	-170,3	-146,1
Pelnas prieš atidėjinius kredito nuostoliams ir mokesčius	0,2	48,2
Atidėjiniai kredito nuostoliams	11,4	1,2
Pelnas prieš apmokestinimą	11,6	49,4
Sąnaudų ir pajamų santykis, %	99,9	75,2
Likučiai, mln. €	2021 12 31	2022 12 31
Paskolos klientams	5 389,8	5 667,1
Klientų indėliai	6 066,3	6 066,2

Mažmeninė bankininkystė skirta fiziniams asmenims ir mažoms įmonėms. Pagal mūsų strategiją, 2022 m. Mažmeninės bankininkystės segmentas pagrindinį dėmesį skyrė šiems veiksams:

1. didinti verslo apimtį,
2. kurti skaitmeninius sprendimus ir
3. gerinti klientų aptarnavimą.

Paskolų likučiai per metus išaugo, nors naujų paskolų paklausa per metus sumažėjo, nes didelė infliacija ir didėjančios palūkanų normos paveikė klientų ketinimus. Indėlių likučiai nepakito.

Būsto kreditavimo srityje naujų pardavimų apimtys, kurios 2021 m., palyginti su 2020 m., padvigubėjo, 2022 m. buvo 6 % mažesnės nei 2021 m. Naujų būsto paskolų dalis išliko tokia pati kaip ir praėjusiais metais. Vartojimo paskolų srityje naujų pardavimų apimtys, palyginti su ankstesniais metais, padidėjo 21 %. Prie jų augimo prisidėjo pradėtos teikti specializuotos energijos vartojimo efektyvumo paskolos saulės elektrinėms ir šildymo sistemoms su šilumos siurbliais. Šios paskolos yra 2021 m. pradėtos platesnės iniciatyvos, skirtos daugiau lėšų nukreipti tvariems projektams, dalis.

Toliau geriname klientų patirtį ir tobuliname savo paslaugų pasiūlą. Pradėjome naudoti bekontaktes funkcijas bankomatuose, įdiegėme SEPA momentinius mokėjimus Lietuvoje ir įeinančius momentinius mokėjimus Estijoje. *ApplePay* ir *GooglePay* pradėjo naudotis daugiau nei 63 000 mūsų klientų. Taip pat pradėjome teikti naują paslaugą savo kortelių naudotojams – *Safety+*, paslauga leidžia apsaugoti savo kortelę, jei ji būtų pavogta, prarasta ar panaudota nesažiningiems mokėjimams. Ja jau naudojami beveik 200 000 mūsų klientų.

Skirdami dėmesio klientų patirčiai ir tobulindami pasiūlą 2022 m. padidinome aktyvių klientų bazę trimis procentiniais punktais. Padidėjusį klientų aktyvumą rodo 13 % išaugęs operacijų kortelėmis skaičius ir 20 % padidėjusi operacijų apyvarta.

Daugiau nei 60 % naujų klientų pasirinko tapti mūsų klientais nuotoliniu būdu. Latvijoje išbandėme patobulintas nuotolinio tapimo mūsų klientais galimybes, papildydami įdiegtą sprendimą nuotraukų atpažinimo programa. Jei šis bandomasis projektas pasiteisins, šią funkciją siūlysimės ir Estijoje bei Lietuvoje. Nauji klientai ir toliau gerai vertina mūsų produktus ir paslaugas, ypač tapimo klientu procesą ir klientų konsultavimo paslaugą.



Luminor

Verslo bankininkystė

Finansiniai rezultatai, mln. €	2021 m.	2022 m.
Grynosios palūkanų ir panašios pajamos	125,8	177,8
Grynosios paslaugų ir komisinių pajamos	25,3	26,3
Grynosios kitos veiklos pajamos	11,8	16,9
Veiklos pajamų iš viso	162,9	221,0
Administravimo sąnaudų iš viso	-89,9	-81,0
Pelnas prieš atidėjinius kredito nuostoliams ir mokesčius	73,0	140,0
Atidėjiniai kredito nuostoliams	2,5	-16,7
Pelnas prieš apmokestinimą	75,5	123,3
Sąnaudų ir pajamų santykis, %	55,2	36,7
Likučiai, mln. €	2021 12 31	2022 12 31
Paskolos klientams	4 556,4	5 205,9
Klientų indėliai	4 196,8	4 788,2

Verslo bankininkystės segmentas teikia paslaugas verslo klientams, turintiems paskirtąjį ryšį su klientais vadybininką, ir visiems lizingo klientams, kurie neturi ryšio su klientais vadybininko. Vadovaudamasis mūsų strategija, 2022 m. Verslo bankininkystės segmentas pagrindinį dėmesį skyrė šiems veiksmams:

1. skolinimo didinimas;
2. svarbos rinkoje didinimas;
3. lyderystė Baltijos šalių kapitalo rinkų plėtroje.

Stambūs ir smulkūs bei vidutiniai klientai plačiai naudojami kredito priemonėmis, daugiausia apyvartinėms lėšoms, ypač žemės ūkio sektoriuje, nes kainos kilo, o tiekimo grandinės tapo mažiau patikimos. Įvairiuose ekonomikos sektoriuose buvo didesnė investicijų, ypač į gamybos įrenginius, finansavimo paklausa. Puikiai augo transporto priemonių lizingas, dominavome žemės ūkio technikos lizingo rinkoje. Tačiau lengvųjų automobilių išperkamajai nuomai įtakos turėjo tiekimo grandinės sutrikimai, dėl kurių pristatymai vėlavo.

Metų pabaigoje naujų paskolų paklausa sumažėjo, nes klientai sulėtino arba sustabdė naujas investicijas dėl rinkoje tvyrančio neapibrėžtumo, kurį sukėlė padidėjusios palūkanų normos, didelė infliacija regione ir dėl invazijos į Ukrainą padidėjusi geopolitinė rizika. Ir toliau didėjo investicijų į atsinaujinančiąją energetiką paklausa – didelė dalis naujų paskolų buvo skirta saulės ir vėjo jėgainių parkams statyti.

Buvome pirmaujantis Baltijos šalių įmonių obligacijų platintojas, užėmęs 34 % rinkos. Per 11 sandorių savo klientams pritraukėme 1,4 mlrd. EUR, nors investuotojai reikalavo didesnių palūkanų normų ir didesnių rizikos priedų. Organizavome naujas Vyriausybės garantuoto fondo, skirto verslui Lietuvoje remti, emisijas, valstybinės komunalinių paslaugų bendrovės žaliųjų obligacijų emisijas ir neinvesticinio reitingo įsipareigojimų valdymą. Taip pat pasirašėme naujų vertybinių popierių dviem vietos finansų institucijoms.

Indėlių likučiai padidėjo 591,4 mln. EUR, arba 14,1 %, tai lėmė viešojo sektoriaus klientų įplaukos.

Dirbame, kad padėtume savo klientams tvariai augti ir užtikrintume, kad jie atsižvelgtų į klimato kaitos riziką ir prisidėtų prie atitinkamų lūkesčių įgyvendinimo. Siekdami prisidėti prie šio proceso, savo verslo klientams pradėjome rengti seminarus klimato tema. Seminaruose daugiausia dėmesio skiriama būsimiems ESG atskaitomybės reikalavimams, klimato tikslams ir ES taksonomijai bei žemės ūkio sektoriaus poveikiui klimatui. Taip pat pradėjome mažoms ir vidutinėms įmonėms (MVĮ) skirtą tinklalaidžių seriją ir išleidome pirmąsias dvi tinklalaidės „Verslininkai neramiame pasaulyje: kokią pagalbą gali pasiūlyti bankas?“ ir „Ilgalais verslo planavimas“.

Finansinė būklė

Balanso santrauka, mln. €	2021 12 31	2022 12 31
Grynieji pinigai ir lėšos centriniuose bankuose	2 494,2	2 178,1
Skolos vertybiniai popieriai	608,2	1 289,8
Paskolos klientams	9 946,7	10 874,7
Kitas turtas	267,7	414,1
Turto iš viso	13 316,8	14 756,7
Klientų indėliai	10 305,4	10 947,9
Išleisti skolos vertybiniai popieriai	1 163,6	1 813,9
Kiti įsipareigojimai	299,0	411,5
Nuosavas kapitalas	1 548,8	1 583,4
Įsipareigojimų ir nuosavo kapitalo iš viso	13 316,8	14 756,7

Paskolos klientams per metus padidėjo 9,3 %, klientų indėliai – 6,2 %, o bendras balansas – 10,8 %. Metų pabaigoje paskolos klientams sudarė beveik tris ketvirtadalius viso turto.

Paskolos klientams išaugo 928,0 mln. EUR, nes padidinome skolinimo apimtį privatiems klientams ir įmonėms. Laikydami savo strategijos, būsto paskolas padidinome 5,8 %, arba 276,3 mln. EUR, o visas kitas paskolas fiziniams asmenims – 4,3 %, arba 35,6 mln. EUR. Paskolos verslui padidėjo 14,7 %, per metus išaugus skolinimui visiems sektoriams, išskyrus didmeninę ir mažmeninę prekybą. Skolos vertybinių popierių portfelis padidėjo 681,6 mln. EUR, nes padidinome investicijas, daugiausia į aukštos kokybės vyriausybės vertybinius popierius. Tuo metu grynąjį pinigų ir lėšų centriniuose bankuose likučiai sumažėjo 316,1 mln. EUR. Didžiąją dalį mūsų likvidumo portfelio sudaro aukštos kokybės vyriausybės ir padengtosios obligacijos, kurios yra tinkama ECB užstato priemonė.

Klientų indėliai padidėjo 642,5 mln. EUR. Fizinių asmenų indėliai iš esmės nepakito, o įmonių, ypač viešojo sektoriaus, indėliai išaugo 11,6 %. Per metus išleistų skolos vertybinių popierių suma padidėjo 650,3 mln. EUR, arba 55,9 %. Antrąjį ketvirtį išleidome 500 mln. EUR vertės penkerių metų trukmės padengtųjų obligacijų, kad palaikytume didesnę klientų kreditavimą. Trečiąjį ketvirtį išleidome 300 mln. EUR vertės išperkamuųjų pirmųjų privilegijuotųjų obligacijų, kurios įskaičiuojamos į MREL reikalavimą. Šiuos padidėjimus iš dalies kompensavo tai, kad grąžinome skolos vertybinių popierių, kurių terminas baigėsi ketvirtąjį ketvirtį, likutį. 2022 m. pabaigoje mūsų MREL reikalavimus atitinkantys vertybiniai popieriai sudarė 30,10 % bendros rizikos pozicijos sumos ir 14,96 % svertinės pozicijos, palyginti su faktiniu minimumu metų pabaigoje – atitinkamai 27,37 % ir 5,91 %.

Nuosavas kapitalas padidėjo 34,6 mln. EUR, nes 124,7 mln. EUR grynas pelnas, kurį uždirbome per šį laikotarpį, sumažėjo dėl rugsėjo mėn. išmokėtų 90,0 mln. EUR dividendų.

Moody's Investors Service pakeitė mūsų reitingų perspektyvą iš neutralios į teigiamą ir patvirtino *Luminor* A3 banko indėlių ir Baa1 pirmosios negarantuotos skolos reitingus. Kredito agentūra šį sprendimą pagrindė tvirta kapitalizacija, sėkmingu neveiksnių paskolų mažinimu ir gerėjančiu pelningumu, taip pat plačiu skolinimo portfelio, apimančiu įvairių tipų klientus ir šalis, bei mūsų vietos indėlių baze.

2023 m. sausio 16 d. išleidome 3 metų trukmės 300 mln. EUR privilegijuotųjų pirmųjų skolos vertybinių popierių emisiją. Šie vertybiniai popieriai, kuriuos turime teisę išpirkti likus vieneriems metams iki termino pabaigos, palaiko mūsų strategiją, dar labiau sustiprina mūsų MREL bazę ir gerina mūsų įsipareigojimų struktūrą.

Kapitalas ir likvidumas

Kapitalas, mln. €	2021 12 31	2022 12 31
Išskaitant grynąjį pelną		
Akcininkų nuosavybė	1 548,8	1 583,4
Reguliavimo koregavimai	-43,9	-94,8
Prudenciniai filtrai	-0,4	-0,6
Bendras 1 lygio nuosavas kapitalas	1 504,5	1 488,0
Kredito rizikos pozicijų suma	6 307,2	6 944,3
Operacinės rizikos pozicijų suma	648,8	675,2
Kitos rizikos pozicijų suma	31,7	43,0
Rizikos pozicijų suma	6 987,7	7 662,5
Bendro 1 lygio nuosavo kapitalo pakankamumo rodiklis (<i>CET1 ratio</i>), %	21,5	19,4
Sveto koeficientas, %	10,8	9,6
Neįskaitant tarpinio pelno¹		
Bendras 1 lygio nuosavas kapitalas	1 429,8	1 407,7
Bendro 1 lygio nuosavo kapitalo pakankamumo rodiklis (<i>CET1 ratio</i>), %	20,5	18,4
Sveto koeficientas, %	10,3	9,1

1. 2021 m. gruodžio 31 d. neįskaičiuotas visas 2021 m. nepaskirstytas pelnas; 2022 m. gruodžio 31 d. neįskaičiuotas 2022 m. trečiojo ir ketvirtojo ketvirčio nepaskirstytas pelnas.

Mūsų kapitalo struktūra yra tvirta, nes jame 19,4 % nuosavų lėšų sudaro tik bendras 1 lygio nuosavas kapitalas. Mūsų kapitalo rodikliai sumažėjo šiek tiek daugiau nei dviem procentiniais punktais, nes sumažinome nuosavą lėšą, o rizikos pozicijų sumos (angl. *REA*) padidėjo. *CET1* sumažėjimą lėmė 90 mln. EUR dividendų išmokėjimas ir *Maksekeskus AS* įsigijimo prestižo pripažinimas. *REA*, kurį vertiname standartizuotu pagrindu, didėjo, nes išaugo paskolos klientams. Per metus mūsų sveto koeficientas sumažėjo iki 9,6 %, nes nuosavos lėšos sumažėjo, o bendras turtas padidėjo.

Mūsų kapitalo rodikliai išlieka gerokai aukštesni nei reguliavimo institucijų nustatyti minimalūs kapitalo reikalavimai, kuriais vadovaujantis turime išlaikyti bendro lygio nuosavo kapitalo pakankamumo (angl. *CET1*) rodiklį didesnį nei 10,69 %, 1 lygio nuosavo kapitalo pakankamumo (angl. *Tier 1*) rodiklį – didesnį nei 12,60 % ir bendro kapitalo pakankamumo rodiklį (angl. *Total Capital*) – didesnį nei 15,15 %. Tai apima 2-ojo ramsčio papildomų 2,2 % nuosavų lėšų reikalavimą. Nuo 2023 m. spalio mėn. mums bus taikomas 1 % mūsų rizikos pozicijų anticiklinis kapitalo rezervas Lietuvoje, o nuo 2023 m. gruodžio mėn. – papildomas 0,5 % rezervas Estijoje. Apskaičiavome, kad šie nauji rezervai 58 baziniais punktais padidins mūsų minimalius *CET1*, 1 lygio ir bendro kapitalo reikalavimus, atitinkamai iki 11,27 %, 13,18 % ir 15,73 %. Mūsų tikslas – valdyti nuosavą kapitalą taip, kad jis būtų 150–300 bazinių punktų didesnis už minimalius teisės aktuose nustatytus reikalavimus. Šie tikslai apima 2-ojo ramsčio rekomendacijas ir vadovybės sprendimu formuojamas papildomas atsargas. Toliau skaičiuojame 2 lygio kapitalo (angl. *Tier 2*) vertę, siekdami pagerinti savo kapitalo efektyvumą.

Likvidumo rizika, %	2021 12 31	2022 12 31
Padengimo likvidžiuoju turtu rodiklis	137,3	138,8
Grynasis pastovaus finansavimo rodiklis	140,8	130,5

Likvidumo riziką valdome apdairiai ir taikome įvairias priemones, viena iš jų yra padengimo likvidžiuoju turtu rodiklis (angl. *Liquidity Coverage Ratio, LCR*). Per metus mūsų *LCR* šiek tiek padidėjo – iki 138,8 % – dėl padidėjusios indėlių bazės, palyginti su minimaliu teisės aktuose nustatytu 100 % reikalavimu. Likvidumo atsargą sudaro gryniesi pinigai ir likvidūs centrinio banko reikalavimus tenkinantys vertybiniai popieriai.

Ilgalaikio likvidumo rizika įvertinama nustatant grynąjį pastovaus finansavimo rodiklį (angl. *Net Stable Funding Ratio, NSFR*). 2022 m. gruodžio 31 d. mūsų *NSFR* buvo 130,5 %, palyginti su 140,8 % praėjusių metų pabaigoje, o minimalus reikalavimas yra 100 %. Rodiklio sumažėjimą per metus daugiausia lėmė paskolų klientams augimas.

Turto kokybė

Paskolos klientams, mln. €	2021 12 31	2022 12 31
1 lygis	8 452,0	9 205,0
2 lygis	1 411,0	1 637,7
3 lygis	185,6	133,4
Bendroji balansinė vertė¹	10 048,6	10 976,1
Atidėjiniai kredito nuostoliams	-101,9	-101,4
Grynoji balansinė vertė	9 946,7	10 874,7
Neveiksnių paskolų rodiklis, %	1,8	1,2

1. 2 ir 3 lygiai apima įsigytas ar suteiktas dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės (POCI) paskolas

Mūsų paskolų portfelio kokybė išlieka gera ir stabili.

Mūsų pozicijos Rusijoje, Baltarusijoje ir Ukrainoje yra nereikšmingos. Šiose šalyse įsikūrusios bendrovės ir investicijos šiame regione mums nedaro tiesioginio poveikio. Rusijos, Baltarusijos ir Ukrainos gyventojų pozicijos sudaro 0,01 % visų mūsų bendrųjų paskolų ir daugiausia tai yra būsto paskolos, kurios yra užtikrintos gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto Baltijos šalyse. Mūsų kitos sandorio šalies kredito rizika taip pat yra nereikšminga. Verslo klientų, kurių nuosavybė susijusi su nukentėjusiu regionu, skaičius yra ribotas, daugumos klientų pardavimo rinkos yra diversifikuotos, o rizika, susijusi su medžiagų tiekimu ir gamybos padalinių bei veiklos vieta, daugeliu atvejų yra sumažinta. Sisteminio vertinimo, kurį atlikome prasidėjus karui, metu nenustatyta jokios sisteminės rizikos.

Antrojo lygio paskolos grynąja verte padidėjo 226,6 mln. EUR dėl klientų, įtrauktų į stebimų klientų sąrašą dėl didesnės geopolitinės rizikos arba didelės infliacijos, arba dėl klientų, kurių energijos sąnaudos yra didelės ir kurių įsipareigojimų nevykdymo tikimybė yra didesnė. Šį padidėjimą iš dalies kompensavo paskolų perkėlimas iš 2 lygio į 1 lygį dėl pagerėjusių reitingų ir klientų išbraukimas iš stebimų klientų sąrašo dėl to, kad pasibaigus COVID-19 dvejų metų bandomajam laikotarpiui, šiems klientams nebetaikomi reikšmingo kredito rizikos padidėjimo (angl. SICR) indikatoriai, sukurti specialiai dėl COVID-19.

Dėl didelių pastangų 3 lygiui priskiriamos paskolos sumažėjo 52,2 mln. EUR. Neveiksnių paskolų portfelio sumažėjimas buvo apie 1,6 kartus didesnis negu buvo naujai nustatytų neveiksnių paskolų, dėl ko neveiksnių paskolų apimtis pasiekė žemiausią lygį. Pagrindiniai tokį sumažėjimą lėmę veiksniai buvo paskolų grąžinimas, skolų išieškojimas, įskaitant įkeisto turto pardavimą, reikalavimo teisių pardavimą, taip pat sumų, likusių po išieškojimo, nurašymas ir perklasifikavimas į veiksnias paskolas pasibaigus bandomiesiems laikotarpiams.

Iš 101,4 mln. EUR visų metų pabaigoje balanse buvusių atidėjinių tikėtiniems kredito nuostoliams padengti 43,3 mln. EUR buvo skirta 3 lygio paskoloms. 3 lygiui priskirtų paskolų grynoji balansinė vertė sudarė 90,1 mln. EUR, kurių užtikrinimui turėjome įkeistą turtą, kurio tikroji vertė lygi 117,3 mln. EUR.

Išsami informacija apie 16,1 mln. EUR atidėjinius kredito nuostoliams padengti pateikta ankstesniame skyriuje „Finansiniai rezultatai“.

Papildoma informacija

EKONOMINĖ APLINKA

Makroekonomikos duomenys	Valstybės skola / BVP	Ekonomikos augimas (BVP) ¹		Infliacija (CPI) ¹		Nedarbo lygis		Darbo užmokesčio augimas ¹	
	22Q3	21	22Q3	21	22	21	22Q3	21	22Q3
Estija	15,8	8,0	-2,3	4,5	19,4	6,2	5,5	6,9	8,2
Latvija	39,9	4,1	-0,4	3,2	17,1	7,6	6,9	11,8	6,2
Lietuva	37,3	6,0	2,4	4,6	18,9	7,1	5,7	10,5	12,6

1. Pokytis per metus

2022 m. Baltijos šalių ekonomikoms atnešė keletą iššūkių. Ekonominės situacijos blogėjimas prasidėjo jau 2021 m. antrąjį pusmetį ir tęsėsi visus 2022 m., o metų pabaigoje šiek tiek stabilizavosi. Ekonomikos augimo tempai per 12 mėnesių iki 2022 m. trečiojo ketvirčio visose trijose šalyse svyravo nuo -2,3 % Estijoje iki +2,4 % Lietuvoje. Žemesni už tendencijas augimo tempai ir jo skirtumai tarp šalių atspindi skirtingą ekonomikos atsigavimo tempą po 2021 m. COVID-19 sukulto poveikio, makroekonominę politiką, įgyvendintą reaguojant į energijos kainų augimą, ir Rusijos invazijos į Ukrainą poveikį. Visose Baltijos šalyse eksportas išliko didelis, nes užsienio paklausa buvo didelė. Pramonės gamyba didėjo, ypač 2022 m. pradžioje.

Namų ūkių pajamos nominalia išraiška toliau augo. Užimtumo lygis padidėjo, o nedarbo lygis sumažėjo 0,5–1 procentiniu punktu ir yra labai arti istoriškai žemo lygio. Per 12 mėnesių iki 2022 m. trečiojo ketvirčio darbo užmokestis nominalia išraiška sparčiai augo visose Baltijos šalyse: Latvijoje – 6,2 %, Estijoje – 8,2 %, o Lietuvoje – 12,6 %. Tačiau realusis darbo užmokestis mažėjo, nes kainos didėjo greičiau nei augo nominalusis darbo užmokestis, o tai savo ruožtu palaikė darbo jėgos paklausą. Metų pradžioje mažmeninės prekybos pardavimai buvo dideli. Kadangi kainos didėjo ir tikėtasi, kad esant mažoms palūkanoms jos dar labiau didės, namų ūkiai ir įmonės stengėsi prisitaikyti prie kainų kilimo ir pirkti iš anksto.

Žaliavų kainų kilimas padarė didelį poveikį vietos infliacijos lygiui, nes, palyginti su euro zonos vidurkiu, energijos ir maisto produktai vartojimo prekių krepšeliuose užima svarbesnę vietą. Kainų lygis Estijoje 2022 m. buvo 19,4 %, Latvijoje – 17,1 %, o Lietuvoje – 18,9 % didesnis nei 2021 m. Kainų didėjimo tempas 2022 m. pabaigoje gerokai sulėtėjo dėl mažėjančių energijos kainų ir pinigų politikos griežtinimo. Euro zonos pinigų politika sugriežtėjo, o 2022 m. antrąjį pusmetį pinigų rinkos palūkanų normos, daugelį metų buvusios labai mažos, stipriai išaugo. Šie pokyčiai dar labiau sumažino vidaus paklausą, nes padidėjo namų ūkių, turinčių skolų su kintamomis palūkanomis, mėnesinės įmokos.

Pirmąjį pusmetį visų Baltijos šalių nekilnojamojo turto rinkose buvo pastebima didelė paklausa. Palyginti su 2021 m. trečiuoju ketvirčiu, 2022 m. trečiąjį ketvirtį gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto kainos Estijoje buvo didesnės 24,2 %, Latvijoje – 13,7 %, o Lietuvoje – 19,3 %. Antrąjį pusmetį rinka šiek tiek stabilizavosi, nes kainos nustojo didėti, o rinkos apyvarta normalizavosi, palyginti su ankstesniu aukštu lygiu.

Mūsų TKN atidėjiniai atspindi vyraujančią ekonominę situaciją.

POKYČIAI VERSLE

Rusijai įsiveržus į Ukrainą, Baltijos regionui kilo nenumatytų geopolitinių iššūkių. Skubiai padėjome į regioną atvykusiems ukrainiečiams ir nemažai jų priėmėme į darbą. Ukrainiečiams, kurie dabar gyvena Baltijos šalyse, palengvinome ir supaprastinome sąskaitų atidarymą. Be to, aukojome trims Baltijos šalyse veikiančioms organizacijoms, teikiančioms pagalbą pabėgėliams. Griežtai taikėme įvestas sankcijas, stiprinome savo sistemas, kad užtikrintume lėšų saugumą, stropiai tikrinome savo rizikos sistemą ir bendradarbiauome su vietos bei tarptautinėmis reguliavimo institucijomis.

Ėmėmės veiksmų, kad įgyvendintume savo ESG siekius, ir iš *Sustainalytics* gavome „žemos rizikos“ ESG įvertinimą – geriausią tarp didžiųjų Baltijos regiono bankų. Įsigijome 99 % *Maksekeskus*, pirmaujančios Baltijos šalyse e. prekybos mokėjimų paslaugų įmonės, taip sustiprindami savo pozicijas sparčiai augančioje e. prekybos mokėjimų rinkoje, išplėtėme savo produktų bazę ir prisidėjome prie skaitmeninės evoliucijos. Tobulinome savo IT ir toliau investuosime, kad padidintume IT efektyvumą ir našumą.

Investuodami į papildomų funkcijų ir produktų kūrimą ir diegimą, patobulinome savo klientams siūlomus produktus. Glaudžiai bendradarbiaujame su IT sistemų tiekėju *Kyndryl*, siekdami sustiprinti savo saugumo ir atitikties teisės aktams procesus. Mūsų prioritetas – įdiegti dar patikimesnes kibernetinio saugumo priemones ir sukčiavimo valdymo sistemas, kad apsaugotume savo klientus. Šiai sričiai ir toliau skirsime nuolatinį dėmesį, nes stengiamės neatsilikti prisitaikyti prie nuo kintančios rizikos, su kuria susiduriame.

Rugsėjo mėnesį konsorciumas, kuriam vadovauja *Blackstone* valdomi privataus kapitalo fondai, įsigijo likusį *Nordea* priklausiusį 11,6 % mūsų patronuojančiosios bendrovės *Luminor Holding* akcijų paketą. Dėl to dabar konsorciui priklauso 80,05 % *Luminor Holding* akcijų.

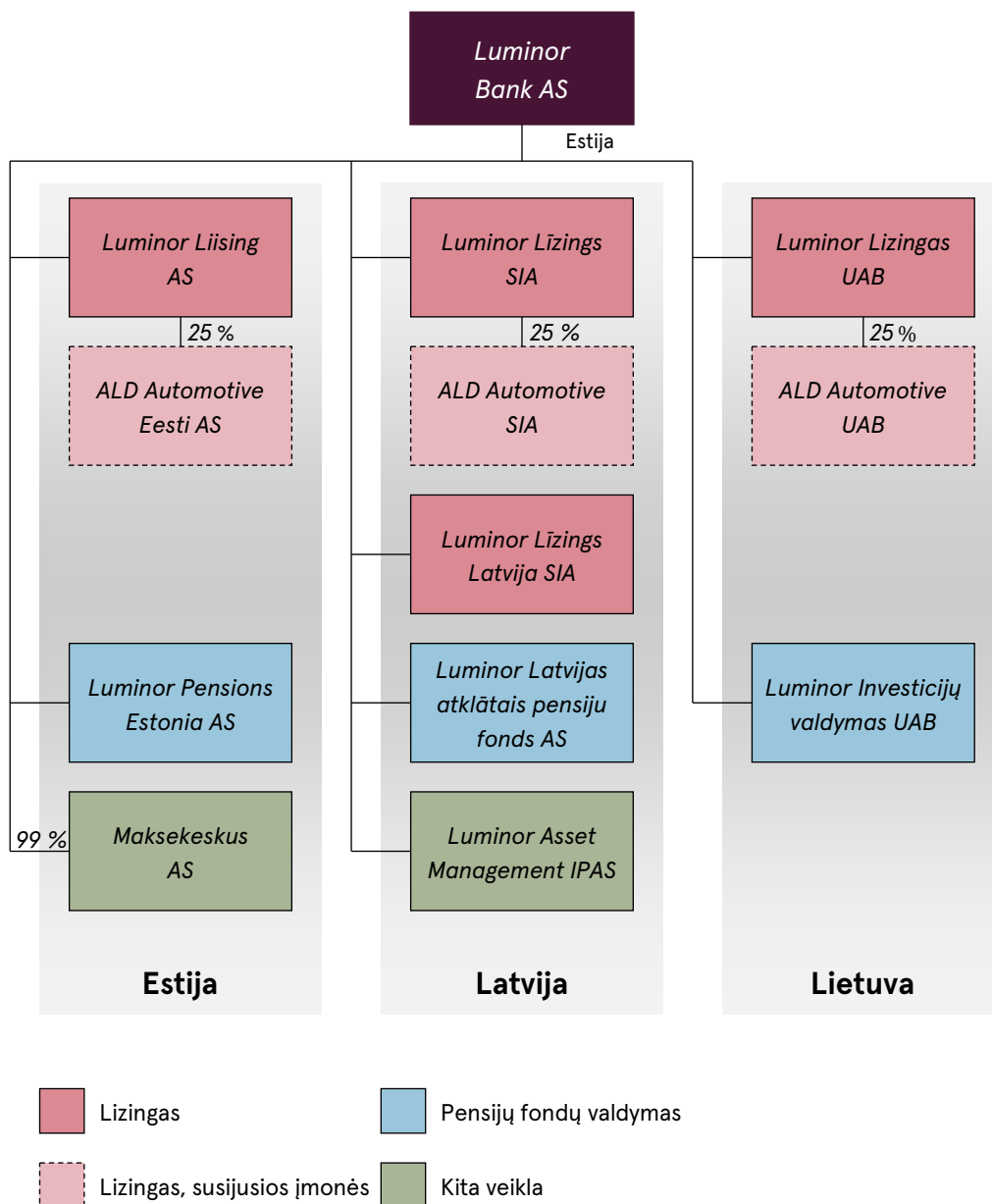
Patobulinome savo valdymą ir į Stebėtojų tarybą paskyrėme Ottar'ą Ertzeid'ą, buvusį *DNB* ir *DNB Bank* grupės finansų vadovą, Elanor Rose (Elly) Hardwick, buvusią *UBS Group* skaitmeninių technologijų vadovę, ir Andreas'ą Treichl'ą, buvusį *Erste Group* generalinį direktorių. Jorgen'as Andersen'as atsistatydino iš Stebėtojų tarybos, kai *Nordea* pardavė likusį *Luminor Holding* akcijų paketą. Nuo 2023 m. vasario 3 d. iš Stebėtojų tarybos atsistatydino Nadim Diaa El Din El Gabbani.

Sustiprinome savo vadovų komandą, įdarbindami Ian'ą Penny naujose Veiklos vadovo (COO) pareigose, kurios apima Technologijų padalinio vadovo ir Operacijų vadovo pareigas. 2023 m. sausio 16 d. prie *Luminor* ir Valdybos prisijungęs Ian'as vadovauja Technologijų padaliniui ir jo verslo operacijoms. COO atsakingas už IT paslaugų teikimą, skaitmeninius kanalus ir pagrindinę bankininkystę, verslo operacijų apdorojimą ir plėtrą. Jo paskyrimui turi pritarti priežiūros institucijos. Ilja Sovetov'as, kuris vadovavo mūsų sistemų technologiniam atskyrimui nuo buvusių patronuojančiųjų įmonių, 2023 m. sausio 15 d. pasitraukė iš Technologijų padalinio vadovo ir Valdybos nario pareigų.

Vadovaudamiesi savo strategija, ateinančiais metais ir toliau daugiausia dėmesio skirsime šešioms sritims: kurti banką, orientuotą į klientus; būti pageidaujamu mažmeninių būsto paskolų ir turto valdymo banku; būti mėgstamiausiu augančių Baltijos šalių įmonių banku; didinti efektyvumą ir padidinti mūsų IT platformos atsparumą ir pajėgumą iki rinkos lygio; tapti komanda, kuri vykdo veiklą vadovaudamasi savininko mąstysena; išlaikyti savo finansinį pajėgumą, apdairų rizikos valdymą ir kultūrą bei priiimti didesnius įsipareigojimus visuomenei, kuriai tarnaujame.

ORGANIZACINĒ STRUKTŪRA

Savo veiklā vykdome per *Luminor Bank AS*, Estijā reģistrotā ir veicošā iemone, kartu su mūsū skyriais Latvijā ir Lietuvojā. Per patronuojamās iemes teikiame lizingo paslaugas, valdome pensijū fondus, siūlome elektroninės prekybos mokėjimus ir turto valdymā. Mums priklauso 100 % visū patronuojamųjų iemonių akcijū, nebent būtų nurodyta kitaip. Be nurodytū subjektū, mums taip pat priklauso 19,8 % Latvijā įsikūrusios bendrovės Kredinformācijas Birojū akcijū. Toliau 12 pastaboje „Investicijos į asocijuotāsias ir patronuojamās iemes“ išvardijamos 2022 m. likviduotos ir likviduojamos antrinės iemonės. Jos nėra įtrauktos į toliau pateiktā organizacinės struktūros schemā.



APLINKOSAUGA, SOCIALINĖ ATSAKOMYBĖ IR VALDYSENA (ESG)

Vykdydami savo veiklą, siekiame skatinti perėjimą prie mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančių technologijų ir biologinę įvairovę tausojančios ekonomikos bei didinti socialinę gerovę. Tobulinome ESG (*angl. ESG, environmental, social, governance*) valdymą, nustatėme tolesnius konkrečius tikslus ir pagrindinius veiklos rodiklius, stiprinome savo gebėjimus ir stebėjome išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį. Įsipareigojome suderinti savo veiklą su Paryžiaus susitarimu.

Siekdami stiprinti ESG valdymą, atnaujinome savo Tvarumo politiką. Taip pat, tęsėme ECB gairių dėl su klimatu ir aplinka susijusios rizikos įgyvendinimą bei pradėjome rengti su klimatu ir aplinka susijusių rizikų atskleidimo standartą ir atlikome vertinimą, kiek šios rizikos yra reikšmingos mūsų veiklai. Įvertinę šių rizikų poveikį savo verslui ir klientams, nustatėme poveikio mažinimo priemones didelio poveikio sritims. Kad įvykdytume įsipareigojimus, susijusius su informacijos atskleidimu, ir pagerintume rizikos valdymą, susisteminome su ESG susijusių duomenų gavimo ir rinkimo procesus.

Atlikę antrąjį ESG reikšmės verslui vertinimą nustatėme aštuonias mums svarbias sritis: klientų privatumas ir duomenų saugumas, etiškas įmonės elgesys, klimato kaita ir šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimas, darbo su klientais principai, darbuotojų įvairovė ir įtrauktis, atsakingas investavimas ir finansavimas, darbuotojų sveikata ir sauga bei verslo modelio atsparumas.

Aplinkos ir klimato rizikos valdymas mūsų veikloje

Šiltnamio efektą sukeliančių dujų (ŠESD) emisijos, išskyrus finansuojamas emisijas, tCO ₂ e	2021 m.	2022 m.
1 a apimties ŠESD emisijos	51	45
2 apimties ŠESD emisijos	2 155	1 296
3 apimties ŠESD emisijos	1 054	1 607
Iš viso	3 260	2 948

Palyginti su praėjusiais metais, grynąjį išmetamų teršalų kiekį sumažinome 10 %, daugiausia dėl to, kad pagrindinėse savo buveinėse pradėjome naudoti atsinaujinančius energijos šaltinius ir 19 % sumažinome energijos vartojimą. Nors bendras išmetamų teršalų kiekis sumažėjo, panaikinus COVID-19 apribojimus, padidėjo išmetamų teršalų kiekis, susijęs su važinėjimu į darbą ir verslo kelionėmis.

Siekdami veiksmingiau valdyti mums kylančią klimato ir aplinkosauginę riziką, patobulinome ESG rizikos vertinimo procedūrą ir atnaujinome Pramonės ESG rizikos valdymo procedūrą, nustatydami specialias skolinimo sąlygas įmonėms, veikiančioms pramonės šakose, kur ESG rizika yra didelė. Siekdami palengvinti perėjimą prie ekologiškesnės ekonomikos, patobulinome savo Nekilnojamojo turto finansavimo gaires ir nustatėme skirtingas finansavimo sąlygas atsižvelgiant į nekilnojamojo turto energijos vartojimo efektyvumo lygį. Apskaičiavome pirminius vidinius moksliskai pagrįstus išmetamo CO₂ kiekio mažinimo tikslus tuose sektoriuose, kuriuose išmetama daug teršalų. Sukūrėme metodiką ir modeliavimo priemonę, skirtą didelio ŠESD intensyvumo sektoriams, kad galėtume sekti ir stebėti klientų emisijų kiekį ir suprasti jų išmetamų teršalų mažinimo planų poveikį mūsų bendram portfelio finansuojamų emisijų mažinimui.

Siekdami skatinti kokybišką informacijos atskleidimą ir atsakingos su klimatu susijusios praktikos laikymąsi, pradėjome rengti seminarus, skirtus mūsų klientams, aktualiais klimato poveikio klausimais, pavyzdžiui, įvertinti verslo poveikį klimatui ir klimato poveikį verslui, šiltnamio efektą sukeliančių dujų apskaita, ES taksonomija, tvarumo ataskaitų rengimo tendencijos ir klimato rizika žemės ūkio sektoriuje. 2022 m. toliau finansavome mažiau anglies dioksido į aplinką išskiriančius energetikos projektus ir daugiau lėšų skyrėme projektams, kuriais prisidedama prie ES tikslų iki 2050 m. užtikrinti klimato neutralumą. Išdavėme daugiau kaip 94 mln. EUR paskolų atsinaujinančiosios energijos projektams ir daugiau kaip 166 mln. EUR paskolų įvairiems nekilnojamojo turto projektams, kurių energinio efektyvumo sertifikavimo klasė buvo A arba aukštesnė.

Siekiant užtikrinti, kad Luminor investicinių paslaugų teikimas atitinka ESG reikalavimus, taikomus šiai sričiai, parengėme Tvaraus investavimo gaires, kuriose apibrėžiami pagrindiniai investicinių sprendimų priėmimo principai, su tvarumu susijusios rizikos integravimas ir pagrindinio neigiamo poveikio įvertinimas. Be to, siekdami užtikrinti, kad būtų tinkamai nustatyti klientų tvarumo prioritetai, inicijavome tinkamumo vertinimo proceso pakeitimus ir atnaujinome portfelio valdymo paslaugos dokumentus.

Siekdamos supaprastinti pagrindinius investicinių sprendimų priėmimo principus ir užtikrinti, kad įgyvendintume su tvarumu susijusios rizikos reguliavimo reikalavimus, mūsų turto valdymo bendrovės parengė ir patvirtino Tvaraus investavimo deramo patikrinimo procedūrą. Be to, siekdami padidinti Luminor tvaraus ateities indekso pensijų fondų skatinamų socialinių ir aplinkosauginių savybių skaidrumą, parengėme ir savo svetainėje paskelbėme atitinkamą iki-sutartinę informaciją.

Žmogiškieji ištekliai

Įvairovė ir įtrauktis

Turime įvairių darbuotojų ir esame įsipareigoję laikytis įvairovės ir įtraukties principų. Puoselėjame aplinką, kurioje toleruojami skirtumai ir eliminuojamas neigiamas psichologinis poveikis, žodinis, psichinis ir fizinis priekabiavimas bei diskriminacija. Mūsų vidaus procesai įgyvendina teisės aktų reikalavimus ir atspindi geriausią rinkos praktiką. Tai patvirtina mūsų Elgesio kodeksas, Lygybės, nediskriminavimo ir įvairovės politika, Atlyginimų politika, Bazinio atlyginimo valdymo standartas, Gairės dėl psichinės sveikatos ir gerovės darbe bei mūsų įdarbinimo ir tobulėjimo praktika. Atkreipiame vadovų dėmesį į įvairovės ir lygybės principų svarbą kiekvieno veiklos vertinimo proceso ciklo metu ir peržiūrint atlyginimus. Kasmet atliekame darbo užmokesčio peržiūras, kad nustatytume ir pašalintume galimas spragas, susijusias su skirtingu darbo užmokesčiu skirtingų lyčių darbuotojams. 2022 m. mūsų vadovai dalyvavo 4 modulių mokymo programoje „Kaip įgalinti žmones veikti“, kurioje daug dėmesio buvo skirta įvairovei ir lygybei komandų valdymo ir vertinimo srityse.

Sveikata ir sauga

Darbuotojų sveikata, sauga ir gerovė mums yra labai svarbu. Siekiame laikytis Tarptautinės darbo organizacijos Trišalės deklaracijos dėl principų, susijusių su daugiašalėmis įmonėmis ir socialine politika (*MNE deklaracija*). Įdiegėme darbuotojų saugos ir sveikatos valdymo sistemą, kuri yra privaloma visose trijose Baltijos šalyse. Kiekvienais metais atestuoti profesinės sveikatos instruktoriai atrinktus darbuotojus moko stebėti, pranešti ir spręsti su darbo sauga susijusias problemas. Visose trijose Baltijos šalyse turime vietos teisės aktus atitinkančias sveikatos ir saugos politikas vietinėmis kalbomis.

Gerovė

2022 m. pradėjome rengti Psichikos sveikatos ir gerovės darbe standartą. Šiuo standartu nustatomas psichikos sveikatos ir gerovės apsaugos ir skatinimo darbe, psichosocialinių rizikos veiksnių vertinimo ir valdymo bei paramos žmonėms, kurie susiduria su psichikos sveikatos problemomis arba patyrė psichologinį smurtą darbe, procesas. 2022 m. toliau didiname informuotumą apie gerovę ir geriname savo darbuotojų savijautą. 2022 m. įgyvendinome Darbostogų (*angl. Workation*) koncepciją, kad mūsų darbuotojai galėtų dirbti užsienyje iki 3 mėnesių. Naujausioje Pulso (*angl. Pulse*) apklausoje mūsų darbuotojų grynasis lojalumo rodiklis per metus padidėjo iki +49, kai mūsų 2022 m. tikslas buvo +20.

Žmogaus teisės

Gerbiame ir propaguojame pagrindines žmogaus teises. Gerbiame teises, nurodytas Jungtinių Tautų Pasauliniame susitarime ir Verslo ir žmogaus teisių pagrindiniuose principuose, EBPO rekomendacijose daugiašalėms įmonėms, TDO tarptautinių įmonių deklaraciją, įskaitant Deklaraciją dėl pagrindinių principų ir teisių darbe bei pagrindines konvencijas.

Tvarumo politikoje pateikiame įmonių ir asmenų, su kuriais nepalaikome dalykinių santykių, sąrašą. Neteiksime paslaugų klientams, jei nustatysime, kad jie prisideda arba yra atsakingi už sistemingus žmogaus teisių ar asmens teisių pažeidimus karų ar konfliktinių situacijų metu, pagrindinių darbo teisių pažeidimus ar korupciją ir kitus ypač svarbius pagrindinių etikos normų pažeidimus. 2022 m. patobulinome savo Elgesio kodeksą ir pagerinome ESG patikrinimą žmogaus teisių srityje. Esame pasiryžę bendradarbiauti su pilietinės visuomenės organizacijomis, kad didintume informuotumą ir dalytumėmės žiniomis bei gerąja patirtimi, susijusia su šiuolaikine vergove ir kitais žmogaus teisių, socialiniais ir aplinkosaugos klausimais.

Kovos su korupcija pastangos

Siekiame laikytis aukščiausių etikos ir profesinio elgesio standartų ir savo veiklą vykdyti sąžiningai, laikydamiesi įstatymų ir vidaus politikos. Tam sukūrėme Tvarumo politiką, Elgesio kodeksą, Interesų konfliktų valdymo politiką ir Kovos su finansiniais nusikaltimais ir sankcijų politiką. Esame nusistatę prieš korupciją ir stengiamės ją stabdyti visoje savo veikloje. Tikimės, kad mūsų tiekėjai taikys tokius pat atsakingo verslo elgesio principus, kurie yra nurodyti mūsų Trečiųjų šalių atsakingo verslo elgesio kodekse, kaip ir mes.

Reikalaujame, kad visi darbuotojai laikytųsi mūsų Elgesio kodekso, kurį atnaujinome 2022 m. ir kuriame išdėstyti bendrieji mūsų veiklos principai. Visiems darbuotojams rengiame privalomus mokymus apie verslo sąžiningumą, interesų konfliktus, kovą su finansiniais nusikaltimais, dovanas ir renginius. Esame sukūrę dovanų ir renginių registrą ir nustatę principus, kaip gauti pranešimus iš teisėsaugos institucijų, jei kyla įtarimų, jog kuris nors darbuotojas yra kaltinamas korupcija. Su mokesčiais susijusį sukčiavimą įtraukėme į savo Tvarumo politikoje numatytą sričių, į kurias neinvestuojame, sąrašą.

FINANSINIŲ NUSIKALTIMŲ PREVENCIJA

Netoleruojame finansinių nusikaltimų. Turime mažą rizikos apetitą ir konservatyvų verslo modelį. Dirbame tik Baltijos šalyse ir savo produktus bei paslaugas orientuojame į Baltijos šalių gyventojus arba su Baltijos šalimis glaudžius ryšius turinčius fizinius asmenis ir įmones. Glaudžiai bendradarbiaujame su reguliavimo ir priežiūros institucijomis ir toks bendradarbiavimas leidžia tobulinti sistemas ir procesus. Mes laikomės tarptautinių gairių, rekomendacijų ir standartų, kuriuos paskelbė reguliavimo, tarptautinės institucijos, vietos bankų asociacijos ir finansinės žvalgybos padaliniai.

2022 m. toliau tobulinome savo procesus ir procedūras, kad jie atitiktų mūsų rizikos apetitą ir verslo modelį. Investavome į kovos su pinigų plovimu pajėgumus, sankcijų laikymąsi, kovos su sukčiavimu sistemą ir technologijas, skatindami etišką elgesį ir kurdami savo rizikos valdymo kultūrą. Įsteigėme atskirą Grupės sankcijų atitikties padalinį ir vietinius kovos su pinigų plovimu atitikties padalinius kiekvienoje Baltijos šalyje. Šie pokyčiai padėjo mums veiksmingai reaguoti į sparčiai besikeičiančią sankcijų aplinką.

Toliau tobulinome savo vidaus procesus, kad mūsų darbas kovos su pinigų plovimu srityje būtų dar veiksmingesnis. Patobulinome pinigų plovimo prevencijos stebėseną – įdiegėme pagerintą nepalankių žiniasklaidos priemonių atranką ir naujus internetinės ir vėlesnės stebėsenos scenarijus, kad galėtume efektyviau mažinti esamą ir naujai kylančią riziką. Patobulinome kovos su sukčiavimu sistemą ir technologijas. Estijoje įdiegėme naują internetinę sukčiavimo stebėsenos priemonę, o Latvijoje sėkmingai įdiegėme naują kovos su sukčiavimu sprendimą. Be to, šiuo metu diegiame Baltijos šalių kovos su sukčiavimu sprendimą, skirtą mokėjimams be kortelių, jis pakeis dabartinius sprendimus visose trijose Baltijos šalyse.

Esame įsipareigoję saugoti žmogaus teises, kovoti su terorizmo finansavimu ir masinio naikinimo ginklų platinimu. Laikomės Estijos, Latvijos ir Lietuvos nustatytų sankcijų, taip pat privalomų Jungtinių Tautų ir Europos Sąjungos sankcijų. Taip pat taikome Jungtinių Amerikos Valstijų Iždo departamento Užsienio turto kontrolės biuro (angl. OFAC), Jungtinės Karalystės Iždo departamento ir Švedijos bei Norvegijos vyriausybių nustatytas sankcijas. Padidinome pajėgumus, kad įvykdytume savo įsipareigojimus pagal naujus sankcijų režimus, palaikėme glaudžius ryšius su suinteresuotosiomis šalimis ir pranešėme priežiūros institucijoms apie galimus sankcijų pažeidimus ir kitus galimus pažeidimus.

Nuolat tobuliname savo taisykles ir modelius, kad užtikrintume sukčiavimo prevencijos veiksmingumą. Per metus nuolat stengėmės didinti klientų ir visuomenės informuotumą apie įvairias sukčiavimo rūšis ir būdus, kaip jų išvengti, ypatingą dėmesį skirdami labiau pažeidžiamoms grupėms, pavyzdžiui, moksleiviams ir pagyvenusiems klientams. Įmonėms buvo parengta atskira tinklalaidė apie tai, ką jos gali padaryti, kad netaptų sukčiavimo aukomis.

Visus metus žiniasklaidoje mūsų iniciatyva buvo skelbiami informaciniai straipsniai, pranešimai spaudai ir interviu, kuriuose pateikėme praktinių sukčiavimo prevencijos patarimų, taip pat informaciją skelbėme *Luminor* svetainėje ir socialiniuose tinkluose. Taip pat glaudžiai bendradarbiavome su vietos bankų asociacijomis, siekdami didinti visuomenės informuotumą apie sukčiavimą. Prisijungėme prie specialios Lietuvos bankų asociacijos inicijuotos kampanijos, kurios tikslas – išmokyti žmones atpažinti sukčius. Kampanijos rezultatai parodė, kad žmonės tapo labiau informuoti apie įvairias sukčiavimo rūšis. Esame pasiryžę ir toliau dėti visas pastangas, kad apsaugotume savo klientus ir išlaikytume mūsų finansų sistemos vientisumą.

Be nuolatinių mokymų įvairiomis su rizika ir atitiktimi susijusiomis temomis, pradėta daug vidaus komunikacijos ir įsitraukimo iniciatyvų, skirtų diskusijoms ir bendram supratimui apie rizikos kultūrą skatinti. Kaip informacinės medžiagos, skirtos praktiniams seminarams rizikos temomis, dalis buvo sukurti keli trumpi vaizdo įrašai, kuriuose mūsų vadovai diskutavo apie tai, ką jiems reikia gera rizikos kultūra ir kaip reikia elgtis, kad pasiektume gerą rizikos kultūrą.

Toliau kas mėnesį leidome finansinių nusikaltimų žvalgybinės informacijos santraukas, kuriose aptarėme naujas ir besivystančias finansinių nusikaltimų tendencijas. Nauja iniciatyva – 2022 m. pradėtas platinti visiems darbuotojams skirtas naujienlaiškis apie sukčiavimą. Jo tikslas – informuoti visus mūsų darbuotojus apie išorės sukčiavimo situaciją Baltijos šalyse ir supažindinti juos su dažniausiai pasitaikančiomis sukčiavimo rūšimis bei naujomis tendencijomis.

VALDYSENOS ATASKAITA

Valdymo struktūra

Turime dvipakopę valdymo struktūrą, kurią sudaro nevykdomoji Stebėtojų taryba (Taryba), prižiūrinti Valdybą, kurios nariai atlieka vykdomąsias pareigas. Tarybos nariai negali būti ir Valdybos nariais. Taryba ir Valdyba toliau kartu – valdymo organai. Mūsų vidaus teisės aktuose reglamentuojančiuose valdyseną, kurie atitinka EBA vidaus valdysenos gaires (EBA/GL/2021/05) ir Estijos finansų priežiūros institucijos Bendrovių valdysenos kodeksą, apibrėžtos atsakomybės ribos, rizikos ir interesų konfliktų valdymo procesai, kontrolės mechanizmai ir atlygio politika. 2022 m. atnaujinome savo valdymo politiką.

Visuotinis akcininkų susirinkimas yra aukščiausias priežiūros organas. Turime vieną paprastųjų vardinių akcijų klasę. Kiekviena akcija suteikia vieną balsą visuotiniame susirinkime. Visuotinis akcininkų susirinkimas yra atsakingas už svarbių mūsų strategijos pakeitimų, esminių pagrindinių politikos krypties pakeitimų ir finansinių planų, kuriuose numatomas kapitalo didinimas, patvirtinimą. Visuotinis susirinkimas dviejų trečdalių dalyvaujančių akcininkų balsų dauguma gali keisti mūsų įstatus ir akcinį kapitalą. Eiliniai visuotiniai susirinkimai turi būti rengiami kasmet. 2022 m. surengėme 7 visuotinius susirinkimus.

Akcininkai, turintys ne mažiau kaip 10 % *Luminor* kontroliuojančiosios bendrovės, kuri yra mūsų patrunuojančioji įmonė, balso teisę suteikiančių akcijų, gali skirti proporcingą dalį narių į mūsų Tarybą. Į Tarybą išrenkama pakankamai daug nepriklausomų narių, kurie padeda užtikrinti, kad būtų atsižvelgiama į visų vidaus ir išorės suinteresuotųjų šalių interesus ir kad esant faktiniam ar galimam interesų konfliktui būtų priimami nepriklausomi sprendimai. *DNB*, kaip mažumos akcininkas, turi teisę prašyti, kad būtų atlikta peržiūra, skirta nustatyti, ar laikomės Atitikties politikos arba ESG standartų ir kitų panašių socialinės atsakomybės principų bei standartų. Tokią peržiūrą gali atlikti išorės asmuo arba atitinkama tokios peržiūros reikalaujanti šalis.

Elgesys

Siekiame užtikrinti aukščiausius etikos ir profesinio elgesio standartus. Visi darbuotojai turi žinoti ir laikytis mūsų vertybių, etikos standartų bei atitikties ir rizikos valdymo principų. Kiekvienas darbuotojas privalo laikytis Elgesio kodekso ir identifikuoti kyšininkavimo bei korupcijos atvejus, užkirsti jiems kelią ir apie juos informuoti. Esame išgryninę savo vertybes – smalsumą, bendradarbiavimą ir susitelkimą – bei reikalaujamą elgesį, kuris sustiprina atitikties bei rizikos valdymo principus.

Skatiname etišką kultūrą ir dedame visas pastangas, kad identifikuotume interesų konfliktus, užkirstume jiems kelią ir juos valdytume, siekdami užtikrinti, kad su visomis suinteresuotosiomis šalimis būtų elgiamasi sąžiningai, o akcininkų interesai būtų apsaugoti. Mūsų interesų konfliktų valdymo politiką nustatė Taryba, kuri prižiūri jos įgyvendinimą ir veiksmingumą. Rengiame privalomus mokymus apie interesų konfliktų valdymą, siekdami užtikrinti, kad visi darbuotojai turėtų pakankamai žinių apie mūsų politiką ir kitas susijusias vidaus taisykles bei principus ir kad visa veikla, už kurią jie atsakingi, būtų vykdoma laikantis taisyklių. Atrenkant naujus valdymo organų narius ir pagrindinių funkcijų vykdytojus, atsižvelgiama į visus galimus interesų konfliktus.

Mūsų informavimo apie dovanas ir renginius tvarkos principas yra tas, kad darbuotojai negali priimti arba siūlyti dovanų ar kvietimų į renginius, nesvarbu kokia jų vertė, jei toks elgesys gali būti laikomas netinkamu arba abejotinu etikos požiūriu, gali turėti įtakos gavėjui, šiam vykdant savo pareigas, arba gali kelti riziką mūsų reputacijai. Tvarkoje pateikiami konkretūs pavyzdžiai, padedantys darbuotojams priimti sprendimus dėl dovanų ir kvietimų į renginius tinkamumo, ir įvairių situacijų sprendimo būdai.

Informaciją tvarkome vadovaudamiesi būtinybės žinoti principu, t. y. su informacija gali susipažinti tik tie darbuotojai, kuriems tokia informacija pagrįstai reikalinga jų pareigoms atlikti. Siekdami valdyti informacijos srautus, taip pat nustatėme fizinį atskyrimą ir ribotą prieigą prie informacijos arba kitokias specialias priemones tam tikrai verslo veiklai, kai tvarkoma konfidenciali klientų informacija.

Įvairovė ir įtrauktis

Įvairovė yra svarbi organizacijos, kurioje visi darbuotojai yra gerbiami ir vertinami dėl savo skirtumų, vertybė. Įvairialypės mūsų darbuotojų stiprybės susilieja klientų poreikių naudai ir leidžia pasiekti mūsų tikslus. Esame suinteresuoti skatinti įvairovę ir panaikinti diskriminaciją darbo vietoje. Įsipareigojame kurti ir išlaikyti įvairių kultūrų darbuotojus, taip pat asmenis iš kitokios aplinkos. Darbuotojai palaikomi ir skatinami atskleisti visą savo potencialą ir panaudoti savo unikalius talentus.

Siekdami palaikyti įvairovę, sukūrėme lygybės, nediskriminavimo ir įvairovės politiką. Turime procesus, skirtus taikyti vienodo užmokesčio už vienodą darbą principą, įdarbinimo ir atlyginimų peržiūros metu pasitelkdami iš anksto nustatytus atlyginimo rėžius įvairioms pareigoms. Ši politika taip pat taikoma atrenkant, renkant ar perrenkant valdymo organų narius. Planuojame, kad iki 2024 m. 40 % Tarybos narių bus moterys, 2022 m. gruodžio 31 d. jų buvo 30 %.

Darbovietėje netoleruojame jokių bauginimo, patyčių, atpirkimo ožių ieškojimo ar priekabiavimo formų. Imamės priemonių, kad apsaugotume darbuotojus nuo diskriminacijos, ir taikome drausmines priemones pažeidėjams. Kiekvienas esame atsakingas už tai, kad paskatintume visus, kurie mano, jog patyrė diskriminaciją, išsakyti susirūpinimą keliančius dalykus pagal procedūrą „Išsakykite susirūpinimą keliančius dalykus“, kad būtų taikomos korekcinės priemonės.

Dividendų politika

Esame įsipareigoję grąžinti perteklinį kapitalą akcininkams, išlaikydami tvirtą kapitalo poziciją, kad galėtume palaikyti *Luminor* verslo veiklą, stabilumą ir pelningą augimą. *Luminor* grupės mastu valdome bendrą kapitalo rodiklį taip, kad jis būtų lygus teisės aktuose nustatytam reikalavimui (išskyrus P2G) ir 150–300 bazinių punktų valdymo rezervui. Kapitalas bus skirstomas dividendais arba kapitalo repatriacijos būdu. Dividendai turi būti mokami orientuojantis į maždaug 50 % metinio pelno. Visas kapitalo perteklius, viršijantis tikslinį kapitalo lygį, laikomas skirstytinu, o tai reiškia, kad faktinis dividendų išmokėjimo santykis gali būti didesnis arba mažesnis nei 50 %. Didesnis nei 50 % išmokų koeficientas bus svarstomas, jei faktinis kapitalas viršys kapitalo tikslą, pavyzdžiui, dėl didesnio pelningumo arba mažesnio nei prognozuota augimo, o testavimo nepalankiausiomis sąlygomis rezultatai patvirtins didesnę išmokų koeficientą. Bus svarstoma galimybė taikyti mažesnę nei 50 % išmokėjimo koeficientą, pavyzdžiui, jei *Luminor* įvertins, kad rinkoje yra didelių augimo galimybių (dėl kurių REA augimas bus didesnis nei numatyta), arba jei įvyks nenumatytų kapitalo apskaičiavimo reguliavimo sistemos pokyčių, arba jei makroaplinka ar portfelio kredito kokybė smarkiai pablogės labiau, nei numatyta valdymo rezerve. Faktinis išmokų santykis taip pat turi būti pagrįstas testavimo nepalankiausiomis sąlygomis rezultatais. Papildomas perteklinių kapitalo išteklių grąžinimas bus svarstomas neeilinių dividendų ir (arba) kapitalo sumažinimo forma, kai CET1 kapitalas gali būti pakeistas išleidžiant 2 lygio ir AT1 kapitalo priemones.

Pagrindinių funkcijų vykdytojai

Tai asmenys, atstovaujantys svarbiai verslo ar pagalbinei funkcijai, kurie pagal savo įgaliojimus daro didelę įtaką *Luminor* veiklos kryptiai. Pagrindinių funkcijų vykdytojai yra Valdybos nariai, o jei jie nėra Valdybos nariai – Mažmeninės bankininkystės skyriaus vadovas, Verslo bankininkystės skyriaus vadovas, filialų vadovai, Vyriausiasis atitikties pareigūnas, Finansų vadovas, Rizikos vadovas, Vyriausiasis veiklos vadovas ir penki atitinkami Kredito konsultavimo ir restruktūrizavimo, Grupės komunikacijos, Vidaus audito, Teisės bei Personalo ir kultūros skyrių vadovai.

Atrankos į valdymo organus kriterijai

Mūsų valdymo organų nariai gali būti tik asmenys, turintys reikiamos profesinės patirties ir tinkamą reputaciją. Nediskriminuojame dėl jokių savybių. Norėdami paskatinti nepriklausomą nuomonės reiškimą ir kritinį mąstymą bei sudaryti sąlygas įvairiems požiūriams ir patirčiai, siekiame įvairovės pagal amžių, lytį, geografinę kilmę ir išsilavinimą bei patirtį. Valdymo organų narių atrankos principai, įskaitant tinkamumo ir įvairovės vertinimą, išdėstyti Valdymo politikoje ir Tinkamumo ir pareigų perėmimo planavimo politikoje bei procedūros apraše. Paskyrimus į valdymo organus tvirtina ECB.

Turime parengtas tvarkas, kaip spręsti staigaus ar netikėto neatvykimo ar atsistatydinimo iš valdymo organų situacijas. Norėdami išlaikyti sprendimų priėmimo tęstinumą, siekiame apriboti vienu metu keičiamų narių skaičių. Tarybos nariai skiriami iš *Luminor* kontroliuojančiosios įmonės akcininkų paskelbtų kandidatų, kaip numatyta akcininkų sutartyje, pagal kurią kiekvienas akcininkas turi teisę atšaukti ir pakeisti savo paskirtą narį. Tarybos ir Paskyrimo komiteto nariai ir generalinis direktorius gali nustatyti poreikį paskirti naują Valdybos narį, o Paskyrimo komitetas teikia pagalbą generaliniam direktoriui įdarbinimo proceso metu. Valdybos narius atšaukia Taryba.

Auditoriai

Nuo 2018 m. mūsų auditą vykdo AS *PricewaterhouseCoopers (PwC)*. Vyriausiasis audito partneris yra p. Ago Vilu. Be įstatymų nustatyto audito, *PwC* teikė papildomas paslaugas, kurių reikalaujama pagal Baltijos valstybių teisės aktus, ir kitas paslaugas, kurias yra leidžiama teikti pagal Estijos Respublikos auditorių veiklos įstatymą ir kitus ES bei nacionalinius teisės aktus ir reglamentus.

Stebėtojų taryba

Taryba atstovauja akcininkų interesams. Ji prižiūri Valdybą, priima strateginius sprendimus ir stebi rizikos valdymo kultūrą. Tarybą sudaro nuo penkių iki penkiolikos visuotinio susirinkimo renkamų narių, kurių kadencija trunka penkerius metus ir kurie turi posėdžiauti ne rečiau kaip kartą per ketvirtį. Prieš išrenkant narius, jie vertinami pagal teisės aktus ir vidaus procedūras. Nariai išsirenka pirmininką, kuris yra atsakingas už veiksmingą Tarybos veiklą, koordinuoja jos darbą ir prisideda prie efektyvaus keitimosi informacija su Tarybos bei Valdybos nariais. Pirmininkas skatina atviras ir kritiškas diskusijas, užtikrina skirtingų požiūrių išsakyimą ir aptarimą, taip pat rūpinasi, kad Tarybos sprendimai būtų priimami turint reikalingą informaciją ir tvirtą pagrindimą. Per 2022 m. Taryba surengė 50 posėdžių. 2022 m. gruodžio 31 d. Tarybos nariai buvo:

Vardas, pavardė	Paskyrimo data	Narystė komitetuose	Statusas
Nils Melngailis (pirmininkas)	2019 m. sausio 2 d.	Paskyrimo komitetas (pirmininkas)	Nepriklausomas
Maria Elena Cappello	2020 m. liepos 1 d.	Atlygio (pirmininkė), Paskyrimo, Transformacijos komitetai	Nepriklausomas
Ottar Ertzeid	2022 m. sausio 1 d.	Audito, Atlygio, Rizikos komitetai	<i>DNB</i>
Mathias Patrick Laurent Favetto	2020 m. rugpjūčio 26 d.	Audito, Rizikos, Transformacijos komitetai	<i>Blackstone</i>
Nadim Diaa El Din El Gabbani ¹	2019 m. rugsėjo 30 d.	Paskyrimo, Atlygio komitetai	<i>Blackstone</i>
Elanor Rose („Elly“) Hardwick	2022 m. balandžio 1 d.	Audito, Paskyrimo, Transformacijos komitetai	Nepriklausomas
Michael Richard Jackson	2019 m. sausio 2 d.	Transformacijos (pirmininkas), Atlygio, Rizikos komitetai	Nepriklausomas
Bjørn Erik Naess	2019 m. sausio 2 d.	Audito (pirmininkas), Paskyrimo, Atlygio komitetai	<i>DNB</i>
Elizabeth Jane Nelson	2020 m. gruodžio 1 d.	Rizikos (pirmininkė), Transformacijos komitetai	Nepriklausomas
Andreas Treichl	2022 m. rugsėjo 1 d.	-	Nepriklausomas

1. Atšauktas nuo 2023 m. vasario 3 d.

Tarybos komitetai steigiami pagal įstatymą, o Transformacijos komitetas įsteigtas siekiant pateikti specialistų įžvalgas. Banko Stebėtojų tarybos komitetų nuostatuose apibrėžiamas pareigų ir užduočių paskirstymas tarp komitetų ir jų viduje. Kiekvieną komitetą sudaro ne mažiau kaip trys nariai, jie turi turėti su komiteto darbu susijusių žinių, įgūdžių ir patirties, taip pat dokumentais patvirtintus įgaliojimus ir posėdžiauti kas ketvirtį.

Komitetas	Pagrindinės pareigos	Posėdžiai 2022 m.
Audito komitetas	Prižiūrėti apskaitos politikos laikymąsi, peržiūrėti ir stebėti finansinės atskaitomybės procesą; stebėti teisės aktų nustatytą metinių finansinių ataskaitų auditą; palaikyti veiksmingą vidaus audito procesą; peržiūrėti ir tvirtinti audito įmonės, atliekančios teisės aktų nustatytą auditą, teikiamas ne audito paslaugas.	11
Paskyrimo komitetas	Prisidėti prie Valdybos narių atrankos ir vertinimo; stebėti Valdybos sprendimų priėmimo proceso įvairovę; tvirtinti Valdybos narių įgaliojimus; prieš paskiriant Tarybos narius, įvertinti jų tinkamumą; patvirtinti pagrindinių funkcijų vykdytojų tinkamumo vertinimą; rekomenduoti kandidatus į Grupės įmonių valdymo organus; stebėti tinkamumo ir pareigų perėmimo planavimo politikos veiksmingumą ir peržiūrėti jos struktūrą bei įgyvendinimą.	11
Atlygio komitetas	Dirbti kaip Tarybos parengiamasis komitetas atlygio klausimais; užtikrinti, kad atlygio sistema atitiktų banko finansinę būklę; vertinti, kaip pasiekiami veiklos tikslai; tikrinti, kaip atlygio politika reaguoja į įvykius; prižiūrėti, kaip rengiami atlyginimų paketai; konsultuoti, kaip nustatyti reikšmingą riziką prisiimančius asmenis; rekomenduoti išėitinių išmokų, viršijančių nustatytas ribas, dydį; tvirtinti pasiūlymus dėl kintamojo atlygio fondo bendrai visiems darbuotojams ir individualiai valdybos nariams bei atitikties, vidaus audito ir rizikos funkcijų vadovams.	11
Rizikos komitetas	Užtikrinti, kad būtų nuosekliai taikomas patikimas rizikos valdymas; stebėti rizikos kultūrą; padėti formuoti optimalią kapitalo ir likvidumo struktūrą; derinti klientų produktus su rizikos strategija; analizuoti, ar atlygio principai suderinami su vyraujančiu rizikos profiliu; stebėti įstatymų ir kitų teisės aktų nesilaikymo tyrimus; prižiūrėti Atitikties užtikrinimo ir Rizikos padalinius; bendradarbiauti su vidaus kontrolės funkcijų vykdytojais.	23
Transformacijos komitetas	Peržiūrėti su technologijomis susijusių strateginių projektų prioritetus ir pažangą; prižiūrėti technologijų strategijos kūrimą ir įgyvendinimą; stebėti, peržiūrėti ir ginčyti technologijų kryptis ir prioritetus; prižiūrėti technologijų paslaugų plėtrą; prižiūrėti technologijų tiekėjų atrankos procesą.	9

Valdyba

Valdyba – tai vykdomasis banko organas. Ji vadovauja kasdieniui veiklai, prižiūri rizikos valdymą ir vidaus kontrolės sistemą ir įgyvendina Tarybos patvirtintas strategijas bei bendruosius principus. Valdyba įvertina jai pateiktus pasiūlymus ir paaiškinimus, priima pagrįstus sprendimus ir atitinkamai atsiskaito Tarybai. Valdyba turi nuo trijų iki dešimties narių, kurių kadencija yra penkeri metai, ir turi posėdžiauti bent kartą per mėnesį. Prieš paskiriant narius, jie įvertinami pagal teisės aktus ir vidaus procedūras. Per 2022 m. Valdyba surengė 89 posėdžius.

Valdybos pirmininką iš Valdybos narių paskiria Taryba. Valdybos pirmininkas arba du Valdybos nariai teisiškai atstovauja bankui. Atsakomybės sritys nariams paskirstomos atsižvelgiant į jų įgūdžius, kompetenciją ir atsakomybę. Pagal mūsų valdymo politiką 2022 m. gruodžio 31 d. Valdybos nariai buvo:

Vardas, pavardė	Paskyrimo data	Pareigos	Pastabos
Peter Bosek (pirmininkas)	2021 m. sausio 1 d.	Generalinis direktorius	
Georg Jürgen Kaltenbrunner	2019 m. lapkričio 1 d.	Vyriausiasis rizikų pareigūnas	
Mari Möis	2021 m. rugpjūčio 1 d.	Vyriausioji atitikties pareigūnė	Atšaukta nuo 2022 m. kovo 14 d., vėl paskirta nuo 2021 m. rugsėjo 11 d. ¹
Andrius Načajus	2018 m. lapkričio 12 d.	Verslo bankininkystės vadovas	Vėl paskirtas nuo 2021 m. lapkričio 13 d.
Palle Nordahl	2021 m. gegužės 1 d.	Finansų direktorius	
Ilja Sovetov	2019 m. rugsėjo 2 d.	Technologijų padalinio vadovas	Atšauktas nuo 2023 m. sausio 15 d.
Kerli Vares	2019 m. sausio 2 d.	Mažmeninės bankininkystės vadovė	Vėl paskirta nuo 2022 m. sausio 3 d.

1. Motinystės atostogose nuo 2022 m. kovo 14 d. iki rugsėjo 11 d.

Valdybos komitetai įsteigti 2022 m. pagal įstatus arba siekiant pateikti specialistų įžvalgas. Kiekvieno komiteto nuostatai apibrėžia pareigų paskirstymą tarp komitetų. Valdyba skiria narius iš darbuotojų, kurie yra konkrečios srities ekspertai. Kiekvienas komitetas turi savo nuostatus ir posėdžiauja bent kartą per mėnesį arba per ketvirtį. Veikiantys Valdybos komitetai yra šie:

Komitetas	Pagrindinės pareigos	Posėdžiai 2022 m.
Pokyčių konsultacijos	Peržiūrėti IT pakeitimų prašymus; konsultuoti pokyčių vadovus ir savininką dėl pritarimo įgyvendinti IT pakeitimų prašymus; teikti rekomendacijas dėl IT pakeitimų įgyvendinimo ir jų diegimo.	12
Kreditas	Užtikrinti, kad mūsų kredito veikla būtų aukštos kokybės, dalyvauti priimančiam kredito sprendimus dėl konkrečių sandorių, įskaitant neveiksnių pozicijų atidėjinių paskolų nuostoliams prielaidų tvirtinimą.	53
Klientų rizika	Vykdyti su klientų rizika susijusią kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu taisyklių laikymosi priežiūrą; priimti sprendimus dėl atvejų, kai pasireiškia didžiausi rizikos veiksniai, arba kitų atvejų, kuriuos turi įvertinti nariai.	216
Finansų institucijų rizika	Priimti sprendimus ar teikti rekomendacijas tais atvejais, kai gali kilti didesnė pinigų plovimo, terorizmo finansavimo ir (arba) sankcijų rizika, taip pat kai išsiskiria nuomonės arba kai reikia interpretuoti rizikos apetitą.	7
Investicinių produktų valdymas	Patvirtinti investicinių produktų tikslines rinkas ir periodines ataskaitas; peržiūrėti užsakymų vykdymo kokybę; patvirtinti priimtų ir išlaikytų skatinamųjų priemonių naudojimo strategiją ir apibrėžti minimalų proporcingumo lygį tarp išlaikytų skatinamųjų priemonių ir naudos, gerinančios paslaugų kokybę.	5

2023 m. sausio 5 d. įsteigėme Elgesio rizikos komitetą, kuris analizuos su elgesiu susijusius klausimus ir priims sprendimus dėl atvejų ir pažeidimų, galinčių pakenkti mūsų interesams ir reputacijai.

Vidaus kontrolės sistema

Mūsų išsami vidaus kontrolės sistema apima stebėsenos, ataskaitų teikimo ir tolesnių veiksmų procesus, apimančius visas verslo kryptis ir vidaus padalinius, užsakomąsias paslaugas ir platinimo kanalus bei valdymo organus. Mūsų rizikos profilis yra konservatyvus pobūdžio ir mes prisiimame tik tas rizikas, kurias galime įvertinti, valdyti ir stebėti. Nesiūlome produktų, kurie kelia riziką reikšmingai prisidėti prie neetiško elgesio, žmogaus ar darbo teisių pažeidimo, korupcijos ar žalos aplinkai.

Kontrolės sistema siekiama užtikrinti veiksmingą ir efektyvią veiklą, tinkamą rizikos valdymą, išorės ir vidaus reikalavimų laikymąsi, taip pat pagrįstas apskaitos procedūras ir patikimą informacijos pateikimą. Siekdami sumažinti finansinės atskaitomybės riziką, atskyrėme pareigas ir taikėme IT bendrąsias kontrolės priemones, subjekto lygmens ir procesų lygmens kontrolės priemones, taip pat prevencines ir stebimąsias kontrolės priemones.

Mūsų sistemą sudaro trys kryptys. Pirmoji kryptis – tai visi verslo ir pagalbiniai padaliniai, kurie yra atsakingi už savo rizikos valdymą pagal mūsų politikas, procedūras ir kontrolės priemones. Antroji kryptis – tai kontrolės funkcija, kurią sudaro Atitikties ir Rizikos padaliniai, tikrinantys, ar pirmoji kryptis atitinka rizikos politiką, procedūras ir kontrolę, ir nepriklauso nuo padalinių, už kurių veiklos stebėseną ir kontrolę jie yra atsakingi. Vidaus audito padalinys veikia kaip trečioji grandis ir atlieka nepriklausomus pirmosios ir antrosios krypties rizikos valdymo ir kontrolės priemonių vertinimus. Vidaus audito vadovą ir darbuotojus skiria Taryba.

Atitikties padalinys yra atsakingas už atitikties rizikos nustatymą, kontrolę, vertinimą, stebėseną ir ataskaitų apie atitikties riziką teikimą bei atitikties mūsų vidaus sistemai ir visiems taikytiniems įstatymams bei reglamentams užtikrinimą. Jis vykdo užtikrinimo, konsultavimo ir informuotumo didinimo veiklą. Padaliniui vadovauja vyriausiasis atitikties pareigūnas, kuris yra atsakingas už atitikties riziką, atsiskaito Valdybai ir tiesiogiai dalyvauja Tarybos darbe.

Rizikos valdymo padalinys apibrėžia rizikos politiką ir rizikos valdymo sistemą, užtikrina efektyvius rizikos valdymo procesus bei dalyvauja priimančiomis su reikšminga rizika susijusius sprendimus. Rizikos valdymo skyriui vadovauja vyriausiasis rizikos pareigūnas, kuris yra atsakingas už išsamią informaciją apie reikšmingą riziką teikimą Valdybai ir tiesiogiai dalyvauja Tarybos darbe. Taip pat žr. toliau pateiktą 2 pastabą „Bendroji rizikos valdymo politika“.

Vidaus audito padalinys teikia patikimą, nepriklausomą ir objektyvų užtikrinimą valdymo organams dėl mūsų valdymo, rizikos valdymo ir vidaus kontrolės procesų veiksmingumo. Jo veikla grindžiama Tarybos patvirtintu metiniu rizikos vertinimu pagrįstu audito planu ir vykdoma pagal Vidaus auditorių instituto tarptautinę profesinės praktikos sistemą. Vidaus audito padalinys turi visišką, laisvą ir nevaržomą prieigą prie visų funkcijų, įrašų, turto, patalpų, atstovų ir personalo, leidžiančią vykdyti savo pareigas.

Vidaus kontrolės funkcijos kiekvieną ketvirtį valdymo organams teikia ataskaitas, kuriose nurodo didžiausias identifikuotas rizikas ir trūkumus, taip pat įvertina poveikį ir pateikia trūkumų pašalinimo planus. Taryba laiku peržiūri pastebėjimus ir reikalauja imtis atitinkamų trūkumų pašalinimo veiksmų. Valdymo organai reguliariai teikia ataskaitas ir nuolat tiesiogiai bendrauja su vyriausiuoju atitikties pareigūnu ir vyriausiuoju rizikos pareigūnu dėl esminių su rizika susijusių klausimų.

Skyrių Baltijos šalyse valdymas

Vykdomė veiklą per skyrius Latvijoje ir Lietuvoje. Skyriai gali sudaryti sutartis ir prisiimti įsipareigojimus mūsų vardu, įgyti kitas teises ir prisiimti kitas prievolės, jei tai neprieštarauja įstatymams ir jiems suteiktiems įgaliojimams. Skyrių vadovus skiria Taryba ir jie yra atsakingi už savo skyriaus veiklą.

Patronuojamųjų įmonių valdymas

Visos patronuojamosios įmonės laikosi mūsų vidaus taisyklių, išskyrus *Maksekeskus AS*, kuri laikosi politikos, kai tai aktualu ir (arba) privaloma pagal įstatymus. Į stebėtojų tarybas skiriami asmenys, turintys atitinkamų žinių, įgūdžių ir patirties, taip pat atsižvelgiant į bendrą tinkamumą, o valdybų nariai yra visą darbo dieną dirbantys Banko arba patronuojamosios įmonės darbuotojai. Patronuojamųjų įmonių vadovai ir valdybos yra atsakingi už valdymo organų priimtų sprendimų įgyvendinimą. Stebėtojų tarybos (arba valdybos), atsiskaitydamos Valdybai, vadovaujasi teisinėmis ir reguliavimo nuostatomis. Valdyba (Tarybai pritarus) paskiria atskirus valdybos narius ir (arba) pagrindinių funkcijų vykdytojus, atsakingus už patronuojamosios įmonės priežiūrą. Dividendų mokėjimą reglamentuoja vidaus procedūros.

KONSOLIDUOTOS FINANSINĖS ATASKAITOS UŽ 2022 M. GRUODŽIO 31 D. PASIBAIGUSIUS METUS

KONSOLIDUOTA PELNO (NUOSTOLIŲ) IR KITŲ BENDRŲJŲ PAJAMŲ ATASKAITA UŽ 2022 M. GRUODŽIO 31 D. PASIBAIGUSIUS METUS

Mln. €	Pastabos	2021 m.	2022 m.
Darbuotojų skaičius pagal pilno etato apskaitos duomenis	3	223,5	270,6
Kitos panašios pajamos	3	42,9	57,4
Palūkanų ir panašios išlaidos	3	-27,2	-27,2
Grynosios palūkanų ir panašios pajamos		239,2	300,8
Paslaugų ir komisinių pajamos	4	102,1	110,3
Paslaugų ir komisinių sąnaudos	4	-23,6	-30,0
Grynosios paslaugų ir komisinių pajamos		78,5	80,3
Grynasis pelnas (-nuostolis) iš finansinių priemonių, vertinamų tikrąja verte	5	28,8	17,7
Grynasis pelnas (-nuostolis) iš operacijų užsienio valiuta		-7,9	6,7
Kitos veiklos sąnaudos, iš viso	6	-9,7	-15,3
Asocijuotųjų įmonių pelno dalis	12	1,8	1,6
Grynosios kitos veiklos pajamos		13,0	10,7
Veiklos pajamų iš viso		330,7	391,8
Atlyginimai ir kitos personalo sąnaudos	7	-101,0	-110,6
Kitos administracinės sąnaudos	8	-149,7	-112,7
Nusidėvėjimas ir amortizacija	13,14	-12,1	-10,0
Administravimo sąnaudų iš viso		-262,8	-233,3
Pelnas prieš atidėjinius kredito nuostoliams ir mokesčius		67,9	158,5
Atidėjiniai kredito nuostoliams	11	14,5	-16,1
Pelnas prieš apmokestinimą		82,4	142,4
Mokesčių sąnaudos	21	-7,7	-17,7
Grynasis pelnas už laikotarpį		74,7	124,7
Bendrųjų pajamų iš viso		74,7	124,7

Aiškinamasis raštas, pateiktas 30–75 puslapiuose, yra neatskiriama konsoliduotų finansinių ataskaitų dalis.

2022 M. GRUODŽIO 31 D. KONSOLIDUOTA FINANSINĖS BŪKLĖS ATASKAITA

Mln. €	Pastabos	2021 12 31	2022 12 31
Turtas			
Grynieji pinigai ir lėšos centriniuose bankuose	9	2 494,2	2 178,1
Gautinos sumos iš kitų kredito įstaigų		64,4	123,4
Skolos vertybiniai popieriai	10	608,2	1 289,8
Paskolos klientams	11	9 946,7	10 874,7
Išvestinės finansinės priemonės	20	75,5	121,6
Nuosavybės priemonės		3,2	2,5
Investicijos į asocijuotąsias įmones	12	6,4	5,7
Nematerialusis turtas	13	10,0	62,8
Materialusis turtas	14	47,0	30,2
Ataskaitinio laikotarpio pelno mokesčio turtas		2,6	0,0
Atidėtojo pelno mokesčio turtas	21	8,7	12,5
Kitas turtas	15	49,9	55,4
Iš viso		13 316,8	14 756,7
Įsipareigojimai			
Kredito įstaigų paskolos ir indėliai		83,8	36,6
Klientų indėliai	16	10 305,4	10 947,9
Išleisti skolos vertybiniai popieriai	17	1 163,6	1 813,9
Išvestinės finansinės priemonės	20	70,3	194,1
Mokesčių įsipareigojimai		0,5	10,0
Nuomos įsipareigojimai	14	43,4	30,0
Kiti įsipareigojimai	18	91,9	118,8
Atidėjiniai	19	9,1	22,0
Iš viso		11 768,0	13 173,3
Akcininkų nuosavybė			
Akcinis kapitalas		34,9	34,9
Akcijų priedai		1 412,2	1 412,2
Nepaskirstytasis pelnas		97,9	132,7
Kiti rezervai		3,8	3,6
Iš viso		1 548,8	1 583,4
Įsipareigojimų ir nuosavo kapitalo iš viso		13 316,8	14 756,7

Aiškinaamasis raštas, pateiktas 30–75 puslapiuose, yra neatskiriama konsoliduotų finansinių ataskaitų dalis.

KONSOLIDUOTA NUOSAVO KAPITALO POKYČIŲ ATASKAITA UŽ 2022 M. GRUODŽIO 31 D. PASIBAIGUSIUS METUS

Mln. €	Akcinis kapitalas	Akcijų priedas	Nepaskirst ytasis pelnas	Kiti rezervai	Iš viso Nuosavas kapitalas
Likutis 2020 m. gruodžio 31 d.	34,9	1 412,2	215,1	3,0	1 665,2
Grynasis pelnas už laikotarpį	-	-	74,7	-	74,7
Bendrųjų pajamų iš viso	-	-	74,7	-	74,7
Pervedimas į privalomąjį rezervą	-	-	-0,8	0,8	-
Dividendai	-	-	-191,0	-	-191,0
Kita	-	-	-0,1	-	-0,1
Likutis 2021 m. gruodžio 31 d.	34,9	1 412,2	97,9	3,8	1 548,8
Likutis 2021 m. gruodžio 31 d.	34,9	1 412,2	97,9	3,8	1 548,8
Grynasis pelnas už laikotarpį	-	-	124,7	-	124,7
Bendrųjų pajamų iš viso	-	-	124,7	-	124,7
Dividendai	-	-	-90,0	-	-90,0
Kita	-	-	0,1	-0,2	-0,1
Likutis 2022 m. gruodžio 31 d.	34,9	1 412,2	132,7	3,6	1 583,4

Didžiąją kitų rezervų dalį sudaro įstatymo numatytas privalomasis rezervas, apskaičiuotas pagal Estijos Respublikos komercinį kodeksą, jis gali būti naudojamas nuostoliams padengti. 2022 m. ir 2021 m. gruodžio 31 d. *Luminor* akcinį kapitalą sudarė 12 000 000 paprastųjų vardinių akcijų, kurių kiekvienos nominali vertė yra 10 EUR, iš kurių 3 491 223 buvo išleistos ir visiškai apmokėtos.

Aiškinamasis raštas, pateiktas 30–75 puslapiuose, yra neatskiriama konsoliduotų finansinių ataskaitų dalis.

KONSOLIDUOTA PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITA UŽ 2022 M. GRUODŽIO 31 D. PASIBAIGUSIUS METUS

Mln. €	Pastabos	2021 m.	2022 m.
Pelnas prieš apmokestinimą		82,4	142,4
Koregavimas:			
Atidėjiniai kredito nuostoliams		-14,8	16,1
Nusidėvėjimas ir amortizacija	13,14	12,1	10,0
Kiti straipsniai		-2,2	-1,5
Palūkanų ir kitos panašios pajamos	3	-266,4	-328,0
Palūkanų ir panašios išlaidos	3	27,2	27,2
Turto / įsipareigojimų iš pagrindinės veiklos pasikeitimas:			
Paskolų klientams padidėjimas (-) / sumažėjimas (+)		-509,1	-924,6
Skolos vertybinių popierių padidėjimas (-) / sumažėjimas (+)		-323,9	-676,2
Kito turto padidėjimas (-) / sumažėjimas (+)		5,4	-90,1
Klientų indėlių padidėjimas (+) / sumažėjimas (-)		-1 478,5	593,1
Įsipareigojimų padidėjimas (+) / sumažėjimas (-)		31,2	74,8
Gautos palūkanos		276,5	309,8
Sumokėtos palūkanos		-27,8	-17,6
Sumokėtas pelno mokestis		-8,8	-9,4
Grynieji pagrindinės veiklos pinigų srautai		-2 196,7	-874,0
Mokestis už patronuojamųjų įmonių įsigijimą, atėmus įsigytus pinigus	29	0,0	-48,1
Materialaus ir nematerialaus turto įsigijimas	13, 14	-8,0	-6,1
Materialaus turto pardavimo pajamos		0,3	0,1
Investicinio turto pardavimo pajamos		0,5	0,0
Gauti dividendai	12	0,7	2,3
Grynieji investicinės veiklos pinigų srautai		-6,5	-51,8
Išleisti skolos vertybiniai popieriai	17	299,3	796,9
Skolos vertybiniai popieriai, kurių terminas suėjo	17	-100,8	-71,8
Išpirkti skolos vertybiniai popieriai	17	-235,5	0,0
Pagrindinės nuomos sumos mokėjimai		-6,3	-5,6
Išmokėti dividendai		-191,0	-90,0
Grynieji finansinės veiklos pinigų srautai		-234,3	629,5
Grynasis pinigų ir pinigų ekvivalentų padidėjimas (sumažėjimas)		-2 437,5	-296,3
Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pradžioje		4 884,7	2 447,2
Užsienio valiutos perskaičiavimo įtaka pinigams ir pinigų ekvivalentams		0,0	0,1
Grynasis pinigų ir pinigų ekvivalentų padidėjimas (sumažėjimas)		-2 437,5	-296,3
Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pabaigoje		2 447,2	2 151,0
Pinigai ir pinigų ekvivalentai			
Pinigai kasoje	9	136,1	127,4
Neapribota einamoji sąskaita centriniuose bankuose	9	2 249,3	1 938,1
Gautinos sumos iš kitų kredito įstaigų, kurių grąžinimo terminas yra iki trijų mėnesių		61,8	85,5
Iš viso		2 447,2	2 151,0

Aiškinamasis raštas, pateiktas 30–75 puslapiuose, yra neatskiriama konsoliduotų finansinių ataskaitų dalis.

KONSOLIDUOTŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

1. REIKŠMINGA APSKAITOS POLITIKOS INFORMACIJA

Luminor Bank AS (toliau kartu su patronuojamosiomis įmonėmis vadinama *Luminor*) – tai visose Baltijos šalyse veikianti kredito įstaiga, kurios pagrindinė buveinė yra Taline ir kuri priklauso *Luminor Holding AS*. *Luminor Holding AS*, kurią kontroliuoja investicinis fondas *BCP VII*, valdomas *Blackstone Group Inc* filialo, priklauso konsorciui, kuriam vadovauja *Blackstone* valdomi privataus kapitalo fondai (80,05 %) ir *DNB Bank ASA* (19,95 %). Šias konsoliduotas finansines ataskaitas už 2022 m. gruodžio 31 d. pasibaigusius metus, parengtas remiantis veiklos tęstinumo principu, patvirtino Valdyba ir Stebėtojų taryba ir jas 2023 m. vasario 21 d. turi patvirtinti akcininkai.

KONSOLIDUOTŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ RENGIMO PAGRINDAS

Luminor konsoliduotos finansinės ataskaitos (toliau – Ataskaitos) parengtos pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus (toliau – Standartai), kuriuos išleido Tarptautinių apskaitos standartų valdyba ir patvirtino Europos Sąjunga. Ataskaitos parengtos pagal įsigijimo savikainos metodą, išskyrus finansines priemones, vertinamas tikrąja verte, kurių pasikeitimas pripažįstamas pelnu ar nuostoliais (angl. *FVTPL*) arba kitomis bendrosiomis pajamomis (angl. *FVTOCI*), taip pat finansinį turtą ir įsipareigojimus, pripažintus apdraustaisiais vienetais pagal reikalavimus, atitinkančius tikrosios vertės apsidraudimo santykius, kurie vertinami amortizuota savikaina, koreguojant apsidraudimo pelną ar nuostolį. Pirminėse *Luminor*, kaip atskiro ūkio subjekto, finansinėse ataskaitose, kurios atskleidžiamos šiose konsoliduotose finansinėse ataskaitose (31 pastaba), investicijos į patronuojamąsias įmones apskaitomos įsigijimo savikaina, atėmus vertės sumažėjimą.

Toliau pateikiama reikšminga apskaitos politikos informacija ir svarbūs apskaitiniai įverčiai bei sprendimai, taikyti rengiant šias Ataskaitas. *Luminor* funkcinė ir pateikimo valiuta yra euras (EUR) ir, jei nenurodyta kitaip, visos sumos pateikiamos milijonais eurų vieno skaičiaus po kablelio tikslumu. Piniginis turtas ir piniginiai įsipareigojimai, išreikšti užsienio valiutomis, perskaičiuojami į eurus pagal ataskaitinio laikotarpio pabaigoje galiojusį oficialų Europos Centrinio Banko nustatytą valiutos keitimo kursą.

Tam tikri nauji Standartai, esamų Standartų pataisos ir aiškinimai įsigaliojo ataskaitiniams laikotarpiams, prasidėjusiems po 2022 m. sausio 1 d., arba vėlesniems laikotarpiams. Standartai, įsigalioję nuo 2022 m. sausio 1 d., reikšmingo poveikio *Luminor* neturėjo. Standartų pakeitimai, kurie įsigalios 2023 m. sausio 1 d. arba vėliau prasidedantiems metiniams ataskaitiniams laikotarpiams, bet dar nepatvirtinti ES, apima 1 TAS ir 2 TFAS praktikos aprašo pakeitimus: Apskaitos politikos atskleidimas; 17-asis TFAS; 8-asis TAS ir 12-asis TAS. *Luminor* apskaičiavo, kad galimas ar faktinis šių pakeitimų taikymo poveikis nėra reikšmingas, išskyrus 1 TAS pakeitimą dėl apskaitos politikos, kurį *Luminor* pritaikė anksčiau ir pakeitė 1 pastabos turinį iš „Reikšmingos apskaitos politikos“ į „Reikšmingą informaciją apie apskaitos politiką“.

Luminor išanalizavo išleistas įvykdymo garantijų sutartis, kad įvertintų, ar jos atitinka draudimo sutarčių apibrėžimą pagal 17-ąjį TFAS, ir padarė išvadą, kad dėl įvykdymo garantijų sutarčių *Luminor* visų pirma patiria pareiškėjo kredito riziką, nes dauguma jų išleistos pagal limito arba garantijos limito sutartį, kuri yra skolos priemonė. Daugumoje sutarčių reikalaujama, kad klientai, kurie kreipiasi dėl garantijos savo įsipareigojimams užtikrinti, atlygintų žalą *Luminor* kaip emitentui, ir nėra komercinio pobūdžio scenarijų, pagal kuriuos *Luminor* turėtų sumokėti dideles papildomas sumas tokių garantijų turėtojams. Todėl pagal 9-ąjį TFAS *Luminor* šias sutartis apskaito kaip paskolų įsipareigojimus.

Pateikimo pakeitimai

Siekiant palengvinti skaitomumą, 2022 m. buvo peržiūrėtas pelno (nuostolio) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitų turinys ir struktūra. Tam tikros pozicijos – Grynas pelnas (–nuostolis) iš finansinių priemonių tikrąja verte, Kitos veiklos sąnaudos – grynąja verte, Atidėjiniai kredito nuostoliams 2021 m. gruodžio 31 d. pasibaigusiais metais buvo pateiktos, kaip nurodyta toliau:

Konsoliduota pelno (nuostolio) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaita
Mln. €

2021 m.

	Kaip pateikta anksčiau	Pokytis	Perskaičiuota
Grynasis pelnas (–nuostolis) iš išvestinių finansinių priemonių	23,4	–23,4	0,0
Grynosios kitos finansinės veiklos pajamos	5,4	–5,4	0,0
Grynasis pelnas (–nuostolis) iš finansinių priemonių, vertinamų tikrąja verte	0,0	28,8	28,8
Grynosios kitos veiklos pajamos	1,6	–1,6	0,0
Kitos grynosios veiklos sąnaudos	–11,3	–11,3	0,0
Kitos grynosios veiklos sąnaudos	0,0	9,7	–9,7
Atidėjiniai kredito nuostoliams, neįskaitant nebalansinių įsipareigojimų	13,1	–13,1	0,0
Nebalansinių įsipareigojimų atidėjiniai kredito nuostoliams	1,7	–1,7	0,0
Kitos nepagrindinės veiklos sąnaudos	–0,3	0,3	0,0
Atidėjiniai kredito nuostoliams	0,0	–14,5	14,5

Nekonsoliduota pelno (nuostolio) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaita
Mln. €

2021 m.

	Kaip pateikta anksčiau	Pokytis	Perskaičiuota
Grynasis pelnas (–nuostolis) iš išvestinių finansinių priemonių	23,4	–23,4	0,0
Grynosios kitos finansinės veiklos pajamos	5,4	–5,4	0,0
Grynasis pelnas (–nuostolis) iš finansinių priemonių, vertinamų tikrąja verte	0,0	28,8	28,8
Grynosios kitos veiklos pajamos	6,4	–6,4	0,0
Kitos grynosios veiklos sąnaudos	–10,8	10,8	0,0
Kitos grynosios veiklos sąnaudos	0,0	4,4	–4,4
Atidėjiniai kredito nuostoliams, neįskaitant nebalansinių įsipareigojimų	11,0	–11,0	0,0
Nebalansinių įsipareigojimų atidėjiniai kredito nuostoliams	1,8	–1,8	0,0
Kitos nepagrindinės veiklos sąnaudos	1,8	1,8	0,0
Atidėjiniai kredito nuostoliams	0,0	–12,8	12,8

Paslaugų ir komisinių pajamos ir sąnaudos

Mokesčių ir komisių pajamos pripažįstamos arba per laiką, kai teikiamos paslaugos, kai klientas tuo pačiu metu gauna ir patiria *Luminor* paslaugų teikiamą naudą, arba tuo metu, kai *Luminor* įvykdo savo įsipareigojimą, paprastai įvykdžius pagrindinį sandorį. Gauti arba gautini paslaugų mokesčiai ar komisiniai apima sandorio kainą už paslaugas, kurios apibrėžiamos kaip atskiri veiklos įsipareigojimai.

Paslaugų mokesčiai ir komisiniai, pripažįstami per paslaugų teikimo laikotarpį, apima mokesčius už sąskaitų tvarkymą, aptarnavimą, sąskaitų abonentinis („krepšelio“) mokesčius, portfelio ir kitus turto valdymo, konsultavimo ir paslaugų mokesčius, turto valdymo ir finansinio planavimo paslaugas arba mokesčius už paskolų aptarnavimą trečiųjų šalių vardu (išskyrus tuos, kuriems taikoma efektyvi palūkanų norma). Kintamieji mokesčiai pripažįstami tik tokia suma, kurios atžvilgiu vadovybė nustato, kad yra labai tikėtina, jog nebus reikšmingo atšaukimo. Paslaugų mokesčiai ir komisiniai, pripažįstami per paslaugų teikimo laikotarpį, apima mokesčius už užsienio valiutos pirkimą ar pardavimą kliento vardu, už mokėjimo operacijų vykdymą, už atsiskaitymą grynaisiais pinigais, grynųjų pinigų surinkimą arba išmokėjimą, taip pat kitus komisinius. Paslaugų ir komisių sąnaudos pripažįstamos tuomet, kai paslauga yra gauta (kaupimo principu) ir kai įsipareigojimas yra priimtas.

Grynieji pinigai ir lėšos centriniuose bankuose

Pinigų srautų ataskaitose pinigai ir pinigų ekvivalentai apima pinigų likučius, iš centrinių bankų gautinas neapribotas sumas ir iš kitų kredito įstaigų gautinas sumas, kurių pradinis terminas yra trumpesnis nei 3 mėnesiai ir kurių vertės pasikeitimo rizika yra

nereikšminga, tačiau neapima privalomųjų pinigų likučių centriniuose bankuose, kurie yra neprocentiniai privalomųjų atsargų indėliai, kuriais negalima finansuoti *Luminor* kasdienės veiklos.

Sintetinis pakeitimas vertybiniais popieriais

Paskolos, kurioms taikomas sintetinis pakeitimas vertybiniais popieriais, lieka balanse, o kredito apsauga realizuojama įsigyjant garantijas. Bet kokie vertės sumažėjimo atidėjimai tikėtiniems kredito nuostoliams apskaičiuojami neatsižvelgiant į įsigytą garantijos apsaugą. Teisė į kompensaciją pagal garantijas pripažįstama turtu ir pateikiama kaip grynosios kitos finansinės veiklos pajamos, kai paaiškėja, kad patirtų kriterijus tenkinančių nuostolių kompensacijos suma bus gauta. Susiję garantijos mokesčiai kaupiami grynujų komisinių pajamų dalyje.

Materialusis ir nematerialusis turtas

Materialusis turtas apskaitomas savikaina, atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir vertės sumažėjimo nuostolius. Įranga nusidėvi 20–33 % per metus, o nekilnojamojasis turtas – 2 % per metus. Nekilnojamojo turto nuoma kaip diskonto normą *Luminor* taiko finansavimo iš *Luminor* nuosavų lėšų kainą. Kitam turtui *Luminor* taiko nuomos sutartyje numatytą palūkanų normą. Įmokos, susijusios su nuoma, kurios terminas yra 12 mėnesių ar trumpesnis arba kurios vertė mažesnė nei penki tūkstančiai eurų, pelno (nuostolio) ataskaitoje tiesiniu būdu pripažįstamos kaip sąnaudos. Nematerialusis turtas apskaitomas įsigijimo savikaina, atėmus sukauptą amortizaciją ir vertės sumažėjimo nuostolius, ir amortizuojamas per 3–5 metus.

Prestižo vertės sumažėjimas

Luminor kasmet tikrina, ar prestižo vertė nesumažėjo. 2022 m. pinigų generuojančių vienetų atsiperkamoji vertė buvo nustatyta remiantis naudojimo vertės skaičiavimais, kuriems reikia taikyti prielaidas. Skaičiavimams naudojamas diskontuotų pinigų srautų metodas, apimantis dešimties metų laikotarpį. Po dešimties metų prognozės sudaromos naudojant įvertintus pramonės augimo tempus, susijusius su pinigų generuojančiu vienetu.

Apsidraudimo sandorių apskaita

Luminor taiko apsidraudimo sandorių apskaitą pagal 9-ąją TFAS „Finansinės priemonės“. *Luminor* sudaro palūkanų normų apsikėitimo sandorius išleistų skolos vertybinių popierių apsidraudimui, ir taiko tikrosios vertės apsidraudimą. Tikrosios vertės pokyčiai pateikiami pelno (nuostolio) ataskaitos straipsnyje „Grynasis pelnas (–nuostolis) iš finansinių priemonių, vertinamų tikrąja verte“. Palūkanų pajamos ir sąnaudos iš finansinių priemonių (apdraustasis vienetas) pateikiamos kaip „Grynosios palūkanų pajamos“. Apdraustojo objekto tikrosios vertės pokyčiai, priskiriami apdraustai rizikai, pripažįstami kaip finansinių įsipareigojimų balansinės vertės padidėjimas arba sumažėjimas ir pateikiami pelno (nuostolio) ataskaitos straipsnyje „Grynasis pelnas (–nuostolis) iš finansinių priemonių, vertinamų tikrąja verte“.

Pelno mokestis

Kredito įstaigų ketvirčio pelnas Estijoje apmokestinamas taikant 14 % avansinį pelno mokestį. Mokestis turi būti sumokėtas iki kito ketvirčio trečiojo mėnesio 10 dienos. Ketvirčio pelnas gali būti sumažintas iki 19 ankstesnių ketvirčių nuostoliais. Sumokėtas ketvirčio avansinis pelno mokestis gali būti užskaitomas su pelno mokesčio įsipareigojimu, kylančiu iš pelno paskirstymo, taikant 20 % tarifą. Jei nemokami jokie dividendai, sumokėtas avansinis ketvirčio pelno mokestis nėra susigrąžinamas. Pelno mokestis, mokamas nuo ketvirčio pelno, pripažįstamas ataskaitinio laikotarpio pelno mokesčio sąnaudomis. Atidėtojo pelno mokesčio turtas (ir atidėtojo pelno mokesčio pajamos) nuo ketvirčio nuostolių pripažįstamas tik tuomet, kai yra tikėtina, kad per ateinančius 19 ketvirčių bus uždirbtas apmokestinamasis pelnas, kurio pakaks šiems nuostoliams panaudoti. Pelno mokestis, susidarantis dėl dividendų mokėjimo, apskaitomas kaip sąnaudos tuo laikotarpiu, kai dividendai paskelbiami, neatsižvelgiant į faktinę jų išmokėjimo datą arba į laikotarpį, už kurį jie yra išmokami.

Latvijoje pelno mokesčiu yra apmokestinamas paskirstytasis pelnas arba sąlyginai paskirstytasis pelnas, taikant 20 % tarifą nuo bendrosios vertės. Pelno mokestis nuo paskirstytojo pelno pripažįstamas tuomet, kai *Luminor* akcininkai priima sprendimą dėl pelno paskirstymo. Pelno mokestis pripažįstamas sąnaudomis apskaičiuojant pelną ir nuostolius tuo ataskaitiniu laikotarpiu, kuomet yra apskaičiuojami dividendai arba sąlyginiai dividendai, tuo tarpu kitiems sąlyginai paskirstytojo pelno objektams – pelno mokestis pripažįstamas sąnaudomis tuo momentu, kai patiriamos ataskaitinio laikotarpio sąnaudos. Lietuvoje standartinis pelno mokesčio tarifas yra 15 %. Kredito įstaigų per 2020–2023 finansinius metus uždirbtam pelnui, viršijančiam 2 mln. EUR, nustatytas 20 % pelno mokesčio tarifas. Sąnaudos, susijusios su apmokestinimu ir įtrauktos į šias finansines ataskaitas, pagrįstos *Luminor* atliktais skaičiavimais pagal Lietuvos Respublikos mokesčių įstatymus.

Neapibrėžtieji įsipareigojimai

Luminor turi nebalansines finansines priemones, kurias sudaro įsipareigojimai teikti paskolas, įskaitant faktoringą, garantijas ir finansines (paskolos grąžinimo) garantijas bei komercinius akredityvus. Tokios priemonės apskaitomos finansinės būklės ataskaitoje tuomet, kai jos yra finansuojamos arba kai patiriami arba gaunami susiję mokesčiai. Išduotas finansines garantijas *Luminor* pradžioje vertina jų tikrąja verte, kuri paprastai nustatoma remiantis sutarties suma. Mokesčio suma tuomet amortizuojama taikant tiesiogiai proporcingą metodą per sutarties galiojimo laikotarpį. Kiekvieną balanso datą suteiktos finansinės garantijos vertinamos didesniąja iš šių sumų: (i) neamortizuotu sumos likučiu po pirminio pripažinimo arba (ii) TKN suma, apskaičiuota pagal 9-ąją TFAS.

Veiklos segmentų veiklos rezultatų vertinimas

Luminor valdyba, jos pagrindinis sprendimus priimančias asmuo, atskirai stebi segmentų – mažmeninės bankininkystės ir verslo bankininkystės (įskaitant *Maksekuskus*) – veiklos rezultatus. Visos kitos veiklos rezultatai įtraukiami į segmentą „Kita“. Segmento veiklos rezultatus sudaro pajamos ir sąnaudos, tiesiogiai susijusios su kiekvieno segmento klientais (įskaitant vidaus skolinimosi kainodarą), ir klientų lygmeniu neregistruojamos pajamos ir sąnaudos, kurios paskirstomos tarp veiklos segmentų naudojant viduje patvirtintus paskirstymo metodus. Veiklos sąnaudų paskirstymas atitinkamiems veiklos segmentams ir produktams atliekamas pagal Veikla grindžiamo savikainos nustatymo metodą (angl. *Activity Based Costing*). Tik su segmentams priklausančiais klientais susijęs turtas ir įsipareigojimai pateikiami atitinkamuose segmentuose. Paskolos ir indėliai pateikiami grynąja balansine verte, neįskaitant sukauptų palūkanų ir kredito vertės sumažėjimo. Atidėjiniai paskolų klientams kredito nuostoliams yra stebimi kiekvieno segmento lygmenyje.

Reikšmingi apskaitiniai įverčiai ir sprendimai

Finansinių priemonių tikroji vertė

Dalies *Luminor* turto ir įsipareigojimų balansinė vertė yra pagrįstai artima jų tikrajai vertei. Finansinės priemonės vertinamos tikrąja verte:

Lygis	Aprašymas
-------	-----------

- | | |
|---|---|
| 1 | Nekoreguotos identiško turto ar įsipareigojimų aktyviosiose rinkose kotiruojamos kainos |
| 2 | Stebimi duomenys, išskyrus 1 lygiui priskiriamas kotiruojamas kainas, yra stebimi turto ar įsipareigojimo atžvilgiu |
| 3 | Nepastebimi įvesties duomenys apie turtą ar įsipareigojimą |

Taip pat žr. toliau pateiktą 23 pastabą „Finansinio turto ir įsipareigojimų tikroji vertė“.

Tikrajai vertei įvertinti taikomi metodai ir prielaidos

Priemonė	Tikrajai vertei įvertinti taikomi metodai ir prielaidos
Grynieji pinigai ir lėšos centriniuose bankuose	Balansinė vertė
Gautinos sumos iš kitų kredito įstaigų	Balansinė vertė
Paskolos klientams	Būsimieji pinigų srautai diskontuoti naudojant EURIBOR bazinės palūkanų normos kreivės ir ataskaitinio ketvirčio vidutinės naujų pardavimų maržos sumą. Būsto paskolų atveju prie bazinės palūkanų normos kreivės pridėjama vidutinė ataskaitinio ketvirčio naujų būsto paskolų pardavimo marža
Skolos vertybiniai popieriai	Jei emisijos išleistos Baltijos šalyse, Baltijos šalių rinkos formuotojų kotiruotės. Jei emisijos išleistos už Baltijos šalių ribų arba nėra vietinių rinkos formuotojų kotiruotės, arba kotiruotės yra akivaizdžiai neteisingos ar dirbtinės, rinkos duomenys
Nuosavybės priemonės	Jei akcijos įtrauktos į Baltijos šalių biržų sąrašus, Baltijos šalių rinkos formuotojų kotiruotės. Kitos į biržos sąrašus įtrauktos akcijos, rinkos duomenys. Į biržos prekybos sąrašus neįtrauktų bendrovių, kurių aktyvioji rinka neegzistuoja, akcijų atveju – bet kokia turima patikima vieša informacija apie naujausius sandorius arba dividendų diskonto modelis
Palūkanas duodančios finansinės priemonės	P pinigų srautų diskontavimas naudojant panašių charakteristikų straipsnių palūkanų normas.
Išvestinės finansinės priemonės	Rinkos duomenys
Kredito įstaigų paskolos ir indėliai	Balansinė vertė
Klientų indėliai	Balansinė vertė
Išleisti skolos vertybiniai popieriai	Rinkos duomenys

Finansinių priemonių vertės sumažėjimas

Finansiniam turtui, vertinamam amortizuota savikaina, įskaitant iš faktoringo gautinas sumas, ir finansiniam turtui, vertinamam tikrąja verte kitose bendrosiose pajamose, kartu su neapibrėžtaisiais įsipareigojimais taikomi 9-ojo TFAS vertės sumažėjimo reikalavimai. *Luminor* taiko į ateitį orientuotą tikėtinų kredito nuostolių (TKN) metodą. Kiekvieną finansinių ataskaitų datą tikėtinų kredito nuostolių sumos koregavimas pripažįstamas pelno (nuostolių) ataskaitoje kaip pelnas arba nuostolis dėl vertės sumažėjimo. Atidėjiniai tikėtiniems kredito nuostoliams apskaičiuojami taip:

Lygis	Finansinių priemonių statusas	TKN laikotarpis	Suma, nuo kurios skaičiuojamos palūkanos
1	Nuo pirminio pripažinimo kredito rizika reikšmingai nepadidėjo arba kredito rizika yra maža	12 mėn.	Bendroji balansinė vertė
2	Reikšmingas kredito rizikos padidėjimas nuo pirminio pripažinimo, bet ne kredito vertės sumažėjimas	Galiojimo laikotarpis	Bendroji balansinė vertė
3	Kredito vertės sumažėjimas	Galiojimo laikotarpis	Bendroji balansinė vertė, atėmus atidėjinius nuostoliams padengti

Kiekviename lygyje palūkanų pajamos apskaičiuojamos taikant efektyviosios palūkanų normos metodą. Papildomai kategorijai – įsigytam arba suteiktam dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės turtui (angl. *POCI*) – nuostolių atidėjimai tikėtiniems kredito nuostoliams yra apskaičiuojami kaip suma, lygi tikėtiniems galiojimo laikotarpio kredito nuostoliams, neatsižvelgiant į kredito rizikos pasikeitimus per finansinio turto galiojimo laikotarpį ir palūkanos apskaičiuojamos taikant pagal kreditą koreguotą efektyviosios palūkanų normos metodą.

Luminor atliekami tikėtinų kredito nuostolių skaičiavimų modeliai gaunami vadovaujantis keliomis pagrindinėmis prielaidomis dėl pasirenkamų kintamųjų duomenų ir jų tarpusavio ryšių. Tai yra:

- reikšmingo kredito rizikos padidėjimo vertinimo kriterijų įvertinimas ir paskolų priskyrimas 1 arba 2 lygiui (reikšmingo kredito rizikos padidėjimo aprašymą žr. 2 pastaboje „Bendroji rizikos valdymo politika“);
- paskolų, kurių grąžinimo tikimybė nedidelė, kriterijų nustatymas ir paskolų priskyrimas 3 lygiui;
- priskyrimas restruktūrizuotų ir stebimų pozicijų sąrašui;
- apskaitinio aiškinimo ir modeliavimo prielaidų, naudojamų tikėtinų kredito nuostolių apskaičiavimo modeliams kurti, vertinimas, įskaitant įvairias formules ir įvesties duomenų pasirinkimą;
- pagrindinių tikėtinų kredito nuostolių modelio parametrų modeliavimas ir apskaičiavimas, įskaitant įsipareigojimų neįvykdymo tikimybę (angl. *probability of default, PD*), nuostolį dėl įsipareigojimų neįvykdymo (angl. *loss given default, LGD*) ir paskolos dydį (rizikos poziciją) įsipareigojimų neįvykdymo atveju (angl. *exposure at default, EAD*); (žr. 2 pastabą „Bendroji rizikos valdymo politika“, kurioje pateikiama apibrėžtis);
- makroekonominių rodiklių nustatymas ir į ateitį orientuotos informacijos įtraukimas į TKN modelį;
- pirmiau nurodytų rodiklių įvertinimas, aprėpiant ateities laikotarpį ir taikant tris skirtingus scenarijus (bazinį, optimistinį ir pesimistinį), ir tikimybės nustatymas tiems scenarijams;
- tikėtinų kredito nuostolių įvertinimas pagal standartinį ir rizikos scenarijus individualiai vertinamam 3 lygio turtui ir tikimybės nustatymas minėtiems scenarijams;
- principų nustatymas 3 lygiui priskirto nereikšmingo turto bendram vertinimui;
- vadovybės sprendimu atliekamų koregavimų poreikio TKN modeliams įvertinimas ir koregavimų dydžio nustatymas.

Makroekonominiai scenarijai ir jų svoriai buvo persvarstyti 2022 m. pirmąjį ir ketvirtąjį ketvirčiais, daugiausia atsižvelgiant į galimas invazijos į Ukrainą ir COVID-19 pasekmes. Buvo atnaujinti TKN modelio duomenys ir parametrai, įskaitant įvertintas dabartinės ir būsimos ekonomikos būklės pokyčius, pagrįstus atnaujintais makroekonominiais kintamaisiais ir prognozėmis, taip pat įprasti 9-ojo TFAS rizikos parametrai, naudojami apskaičiuojant TKN. 2020 m. ketvirtąjį ketvirtį vadovybės sprendimu atliktas koregavimas dėl COVID-19 pakeistoms pozicijoms buvo visiškai panaikintas 2022 m. ketvirtąjį ketvirtį.

Taikomas TKN modelis buvo patobulintas 2022 m. pirmąjį ketvirtį, kad atspindėtų invazijos į Ukrainą poveikį. Į TKN modelį buvo įtraukti nauji kolektyviniai reikšmingo kredito rizikos padidėjimo (angl. *SICR*) rodikliai dėl priemonių, kurių ėmėsi vyriausybės ir įmonės, pavyzdžiui, sankcijų ir veiklos nutraukimo. Todėl buvo nustatytas papildomas kolektyvinis vertės sumažėjimas. Naujų *SICR* rodiklių įgyvendinimas turėjo įtakos kredito pozicijų lygių nustatymui – padidėjo pozicijų, priskirtų 2 lygiui, suma, taip pat padidėjo bendra vertės sumažėjimo suma dėl pozicijų perklasifikavimo iš 1 lygio į 2 lygį. Svarstant naujus *SICR* rodiklius buvo vertinamas geopolitinės rizikos (pvz., istoriškai reikšmingi sandoriai su Rusija, Baltarusija ar Ukraina), infliacijos rizikos, įskaitant nuolatinį energijos kainų didėjimą, poveikis klientams ir nustatomi klientai, kurių veikla reikalauja daug energijos. Šis metodas išliko nepakitęs 2022 m. pabaigoje. Taip pat žr. 2 pastabą „Bendroji rizikos valdymo politika“, ir 11 pastabą „Paskolos klientams“.

2. BENDROJI RIZIKOS VALDYMO POLITIKA

Luminor rizikos valdymo politikos principais subalansuojama nauda iš prisiimamos rizikos siekiant uždirbti pajamų su rizika patirti nuostolių. *Luminor* užtikrina, kad būtų nustatyta ir įvertinta, stebima ir kontroliuojama visa reikšminga rizika. *Luminor* Rizikos skyrius yra nepriklausoma funkcija, atsakinga už tai, kad būtų užtikrinta tinkama *Luminor* rizikos valdymo sistema ir tikrinama, ar *Luminor* padaliniai veikia pagal šią sistemą. Rizikos valdymas organizuojamas taip, kad būtų išvengta bet kokių galimų interesų konfliktų arba, jiems kilus, apie juos būtų pranešta.

KREDITO RIZIKA

Kredito rizika apibrėžiama kaip rizika, kad skolininkas arba sandorio šalis negalės įvykdyti dalies ar visų sutartinių įsipareigojimų suėjus jų terminui. Kredito rizika daugiausia atsiranda dėl skolinimo veiklos, įskaitant neapibrėžtuosius įsipareigojimus, ir dėl skolos vertybinių popierių pirkimo. Toliau 23 pastaboje pateikiama išsami informacija apie didžiausią mūsų patiriamą kredito riziką.

Pagrindiniai *Luminor* kredito rizikos valdymo principai yra nustatyti *Luminor* Kreditavimo politikoje, Privačių klientų, Juridinių asmenų ir Finansų įstaigų kreditavimo strategijose. Šių principų praktinis taikymas ir sprendimų priėmimo procesai reglamentuojami pagal atitinkamas vidaus taisykles. Pagrindinis *Luminor* skolinimo tikslas yra turėti tokį paskolų portfelį, kurio kokybė ir sudėtis užtikrintų pelningumą trumpuoju ir ilguoju laikotarpiu laikantis žemos ir vidutinės rizikos profilio. Kreditingumo įvertinimas grindžiamas kliento galimybėmis ir noru įvykdyti savo sutartinius įsipareigojimus. Iš klientų veiklos gaunami pinigų srautai, skirti paskolų mokėjimams, turi būti aiškiai suprantami ir tvarūs.

Kreditavimo sprendimus vieningai priima Kredito komitetas ir įgaliojoti asmenys, vadovaudamiesi jiems suteiktais sprendimų priėmimo įgaliojimais, atsižvelgiant į jų kompetencijos lygį. *Luminor* valdymo organams reguliariai rengiamos ir teikiamos ataskaitos tam, kad jie galėtų stebėti portfelio sudėtį, prisiimtos kredito rizikos lygį ir jo pokyčius bei atlikti koreguojamuosius veiksmus, kai tai yra reikalinga.

Kredito rizikos vertinimas

Paskolos klientams

Kredito rizika valdoma atliekant kliento analizę prieš suteikiant jam bet kokią paskolą bei stebint ją po paskolos išdavimo. *Luminor* kredito riziką vertina taikydama reitingų modelius, pagal kuriuos įvertinama įsipareigojimų neįvykdymo tikimybė (angl. *PD*), nuostolis įsipareigojimų neįvykdymo atveju (angl. *LGD*) ir pozicija įsipareigojimų neįvykdymo atveju (angl. *EAD*).

Sandorio šalies įsipareigojimų neįvykdymo rizikai įvertinti taikomi reitingų modeliai, kuriais įvertinamas *PD* ir rizikos laipsnis. Vertinimas atliekamas naudojant atitinkamam klientų segmentui / produktui pritaikytus reitingų modelius, skirtus šioms šešioms homogeninėms klientų grupėms: privatūs klientai, didelės įmonės, įmonės, mažos ir vidutinės įmonės (MVĮ), mikroįmonės ir juridinių asmenų vystomi nekilnojamojo turto projektai. Visi Mažmeninės bankininkystės klientams suteikti kreditai perklasifikuojami naudojant šiuos reitingų modelius kiekvieną kartą, kai atnaujinamas įsipareigojimas. Tais atvejais, kai reitingų nustatymo procesas yra daugiau automatizuotas, rizikos įverčiai taip peržiūrimi kas ketvirtį. Reitingai klientų grupei „didelės įmonės“ įvertinami ir peržiūrimi mažiausiai kartą per metus.

Luminor vidaus reitingų skalė įsipareigojimus vykdančioms klientams ir orientaciniai išorės reitingai

Rizikos lygis	Reitingas	Įsipareigojimų neįvykdymo tikimybė	<i>Fitch, Standard & Poor's</i>	<i>Moody's</i>
Žema rizika	Nuo 1 iki 4	<0,75 %	Nuo AAA iki BB+	Nuo Aaa iki Ba1
Vidutinė rizika	Nuo 5 iki 7	Nuo 0,75 % iki 3 %	Nuo BB iki BB-	Nuo Ba2 iki Ba3
Aukšta rizika	Nuo 8 iki 10	>3 %	Nuo B+ iki C	Nuo B1 iki Ca
Įsipareigojimų neįvykdymas	11 ir 12	100 %	D	C

PD modeliai grindžiami vidaus ir išorės informacija. Vidaus informacija apima duomenis apie ne laiku atliekamus mokėjimus, kliento elgesį ir paskolos sudėtį, o išorės informacija apima socialinius demografinius aspektus, pradelstus mokėjimus, finansinius duomenis ir svėrto rodiklį. *LGD* modeliai paremti istoriškai realizuotais nuostoliais skirtingiems užtikrinimo priemonių rūšims,

klientų segmentams ir kreditavimo priemonių tipams. *EAD* modeliai leidžia apskaičiuoti pozicijos vertę esant įsipareigojimų neįvykdymui ir jie skirstomi į segmentus pagal klientų tipus ir kreditavimo priemonių grupes.

Be sprendimų, susijusių su paskolų išdavimu, vidaus rizikos modeliai taip pat naudojami paskolų kainodaroje, paskolų portfelio kokybės stebėsenoje bei teikiamose rizikos ataskaitose, taip pat apskaičiuojant ekonominį kapitalą (pagal riziką pakoreguotą kapitalą (angl. *RAC*). *RAC* naudojamas priimant sprendimus dėl strateginio kapitalo paskirstymo, kapitalo planavimo ir testavimo nepalankiausiomis sąlygomis. Išduodant paskolas dideliems verslo klientams, apskaičiuojama pagal riziką pakoreguoto kapitalo grąža (angl. *RAROC*), kuri įvertinama ir atskirų paskolų, ir klientų lygmeniu. Tokie patys *RAC* pagrįstos kainodaros bei *RAROC* pagrįsto pelningumo vertinimo principai taikomi ir kitiems paskolų portfelio segmentams, naudojant standartizuotus kainodaros įrankius ar taisykles.

2022 m. gruodį *Luminor* įgyvendino ESG rizikos vertinimo procedūrą, kuri taikoma atliekant kliento kreditingumo vertinimą. Vertinimo apimtis priklauso nuo nustatytos ESG rizikos. Jei ESG rizika yra didelė, tam tikrą ribą viršijančioms pozicijoms kliento rizikos laipsnis sumažinamas vienu laipsniu, o tai turi įtakos įsipareigojimų neįvykdymo tikimybei. Kitų pozicijų atveju vertinamas jų gebėjimas mažinti riziką.

Gautinos sumos iš bankų ir kitų kredito įstaigų

Bankų ir finansų įstaigų sandorio šalies rizika valdoma nustatant limitus investicinį reitingą turinčioms sandorio šalims bei vykdant jų vėlesnę stebėseną. Jei nėra sandorio šalies su investiciniu reitingu, pasirenkamos geriausios turimos sandorio šalys. Visi sandorio šalies bankai klasifikuojami pagal riziką ir jiems nustatomi rizikos limitai. Bankams ir teritorijoms suteiktas rizikos reitingas bei įsipareigojimų neįvykdymo tikimybė (angl. *PD*) visų pirma remiasi iš kredito reitingų agentūrų gauta rizikos klasifikacija. Jei kitos sandorio šalies išorinio reitingo nėra, *Luminor* nustatys savo vidinį reitingą, išvestą remiantis makroekonominiais veiksniais, kitos sandorio šalies mokumu ir likvidumu bei kokybiniu papildymu. Visi sandorio šalių ir šalių limitai peržiūrimi bent kartą per metus. Visos sandorio šalys ir teritorijos stebimos kas ketvirtį.

Skolos vertybiniai popieriai

Luminor investuoja į skolos vertybinius popierius, įtrauktus į bankinę knygą ir prekybos knygą. Bankinėje knygoje skolos vertybiniai popieriai paprastai yra laikomi iki išpirkimo ir vertinami amortizuota savikaina, tikrąja verte, kurios pasikeitimas pripažįstamas pelnu ar nuostoliais (klasifikuojamos pirminio pripažinimo metu arba laikomos privalomai), kaip vertinamos tikrąja verte, kurios pasikeitimas pripažįstamas kitomis bendrosiomis pajamomis, arba, priklausomai nuo verslo modelio ar kitų 9-ajame TFAS numatytų kriterijų. Prekybinėje knygoje esantys skolos vertybiniai popieriai, klasifikuojami kaip laikomi prekybai, naudojami siekiant užtikrinti antrinės rinkos likvidumą vietos investuotojams ir aptarnauti *Luminor* klientus.

Kredito rizikos limitų kontrolė ir rizikos mažinimo politika

Koncentracijos rizika

Koncentracijos riziką *Luminor* valdo ribodama sektorių ir klientų pozicijas. Skolinimas atskiriems sektoriams paprastai neviršija 20 % visų juridiniams asmenims suteiktų paskolų, išskyrus nekilnojamojo turto (35 %) ir statybos (10 %) sektorius. *Luminor* riboja pozicijas dešimčiai didžiausių klientų grupių iki 100 % viso nuosavo kapitalo ir taiko vieno pavadinimo koncentracijos limitą (išskyrus valstybės ir savivaldybės riziką), kuris yra 150 mln. EUR.

Užtikrinimo priemonės

Luminor kredito rizika mažinama naudojant užtikrinimo priemones. Ilgalaikiam finansavimui ir skolinimui verslo klientams įprastai naudojamos užtikrinimo priemonės. Vartojimo paskoloms (įskaitant kredito kortelių limitus) privatiems klientams įprastai nenaudojamos užtikrinimo priemonės. Pirminio paskolų klientams pripažinimo metu nustatoma užtikrinimo priemonės tikroji vertė. Nekilnojamojo turto atveju naudojama išorės vertintojų nustatyta rinkos vertė arba pirkimo kaina, žiūrint kuri iš jų yra mažesnė, tuo tarpu kilnojamojo turto atveju įprastai naudojama turto balansinė vertė. Užtikrinimo priemonės vertė stebima ir periodiškai persvarstoma. Statistinis perkainojimas, taikant atitinkamus indeksus, periodiškai atliekamas gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto užtikrinimo priemonėms. Nuomojamo turto atveju rinkos vertė pakoreguojama, atsižvelgiant į kilnojamojo turto nusidėvėjimą. Apskaičiuojant užtikrinimo priemonės realizavimo vertę, taikomas diskontas, kurio dydis priklauso nuo įvairių veiksnių, įskaitant užtikrinimo priemonės rūšį ir tikėtiną realizavimo laiką.

Išvestinės finansinės priemonės

Luminor sandorio šalies kredito rizika reiškia galimas išvestinių finansinių priemonių sutarčių pakeitimo išlaidas, jei sandorio šalys nevykdo savo įsipareigojimų. *Luminor* atlieka sandorio šalių vertinimą, kad galėtų kontroliuoti prisiimtą kredito rizikos lygį. Sandorio šalies kredito rizika pirmiausia valdoma taikant limitus, užtikrinimo priemonės naudojimą ir pozicijų vertinimą. Išvestinės finansinės priemonės iš pradžių ir vėliau apskaitomos jų tikrąja verte. Jų pakartotinis įvertinimas atliekamas ne rečiau kaip kartą per mėnesį. Tikrosios vertės nustatomos atitinkamai pagal rinkoje kotiruojamas kainas diskontuojant pinigų srautus, taip pat gaunamos iš trečiųjų šalių. Ne biržinių išvestinių priemonių (angl. *OTC*) tikroji vertė yra koreguojama, siekiant atspindėti sandorio šalies kredito riziką. Su klientais sudaromi susitarimai dėl garantinės įmokos. Siekiant užtikrinti šių finansinių priemonių kredito rizikos valdymą, klientams dažnai suteikiamos kredito linijos. Kartais, kaip užtikrinimo priemonė, naudojamas piniginis užstatas. Išvestinės finansinės priemonės naudojamos rinkos rizikos pozicijoms, kylančioms iš įprastinių bankinių operacijų ir išvestinių finansinių priemonių sandorių su klientais, apdrausti.

Su kredito rizika susiję įsipareigojimai

Šie įsipareigojimai paprastai užtikrinami arba klientų lėšomis *Luminor* sąskaitose, materialiuoju turtu, arba kitomis užtikrinimo priemonėmis.

Kredito vertės sumažėjimo politika

Principai

Luminor pripažįsta kredito nuostolius vadovaudamasis 9-ojo TFAS reikalavimais. Šiuo standartu nustatytas į ateitį orientuotas tikėtinų kredito nuostolių (TKN) metodas. Paskolas ir kitas kredito priemones *Luminor* priskiria vienam iš trijų lygių, kaip aprašyta 1 pastaboje „Svarbi informacija apie apskaitos politiką“.

Jeigu yra įmanoma, *Luminor* stengiasi restruktūrizuoti paskolas, o ne perimti įkeistą turtą. Tai dažniausiai apima paskolos gavėjo mokėjimų grafiko pritaikymą jo finansinėms galimybėms, pavyzdžiui, laikinai sumažinant pagrindinės sumos grąžinimą arba pratęsiant mokėjimo terminus, ir naujų paskolos sąlygų suderinimą. Iš naujo persvarsčius sąlygas ir jas vykdant, paskola nebelaikoma neveiksnia tol, kol skolininkas vykdo iš naujo persvarstytas sąlygas. Tokios paskolos nuolat peržiūrimos, siekiant užtikrinti, kad visi kriterijai bus vykdomi ir tikėtina, kad ateityje mokėjimai bus atlikti, o palūkanų ir mokesčių pajamos bus kaupiamos ir pripažįstamos taip, kaip ir kitoms veiksnioms paskoloms.

Reikšmingas kredito rizikos padidėjimas (angl. *SICR*)

Įprastai finansinio turto kredito rizika yra laikoma reikšmingai padidėjusia, jei po pirminio finansinės priemonės pripažinimo yra nustatomas bent vienas iš šešių reikšmingo kredito rizikos padidėjimo požymių, kurio nebuvo finansinės priemonės suteikimo metu. Visi požymiai taikomi finansinės priemonės lygmeniu, siekiant stebėti kredito rizikos pokyčius nuo konkrečios finansinės priemonės pirminio pripažinimo, net jeigu kai kurie jų yra susiję su kliento ypatumais. Reikšmingo kredito rizikos padidėjimo (*SICR*) rodikliai:

- reikšmingas galiojimo laikotarpio įsipareigojimų neįvykdymo tikimybės (*PD*) padidėjimas nuo pirminio pripažinimo iki finansinių ataskaitų sudarymo dienos (2,5 karto ir 0,6 procentinio punkto kartu);
- rizikos reitingas 9 arba 10 finansinių ataskaitų sudarymo dieną;
- finansinių ataskaitų sudarymo dieną pradelsta >30 dienų bet kurioje reikšmingoje *Luminor* negrąžintos sumos pozicijoje;
- restruktūrizuotos veiksnios pozicijos statusas finansinių ataskaitų sudarymo dieną (restruktūrizavimas nelemia neveiksnių pozicijos statuso atsiradimo);
- buvimo stebimų klientų sąrašė statusas finansinių ataskaitų sudarymo dieną;
- kolektyviniai *SICR* rodikliai, kuriuos sukėlė invazija į Ukrainą (žr. 1 pastabą „Svarbi informacija apie apskaitos politiką“).

Įsipareigojimų neįvykdymo tikimybė per finansinio turto galiojimo laiką (kaupiamoji galiojimo laikotarpio *PD*), priklausanti nuo makroekonominių scenarijų, apskaičiuojama kaip svertinė suma tam tikru momentu (angl. point in time, *PIT*) į ateitį orientuotų įsipareigojimų neįvykdymo tikimybių, nustatytų kiekvieniems būsimiems metams iki finansinės priemonės termino pabaigos. Rodikliui, kai pradelsta daugiau kaip 30 dienų, taikomi tie patys pradelstų dienų skaičiavimo principai, atsižvelgiant į reikšmingumo ribines vertes, kaip ir identifikuojant įsipareigojimų nevykdymą, kaip aprašyta žemiau. Mokėjimų atidėjimo atveju pradelstų dienų skaičiavimas atliekamas pagal pakeistą mokėjimų grafiką.

Grąžinimas į 1 lygį yra galimas ne anksčiau kaip po 3 mėnesių, kai klientas nebetenkinta reikšmingo kredito rizikos padidėjimo (*SICR*) kriterijaus, susijusio su pradelsimu daugiau nei 30 dienų. Per tuos 3 bandomojo laikotarpio mėnesius klientas turi užtikrinti

laiku atliekamus mokėjimus. Bandomasis laikotarpis netaikomas atgaliniam perkėlimui iš 2 lygio kitų *SICR* požymių atžvilgiu, kadangi bandomasis laikotarpis jau yra įtrauktas į tų *SICR* veiksmų atstatymą, pavyzdžiui, mažiausiai 2 metų bandomasis laikotarpis restruktūrizuotoms veiksmams pozicijoms, kad jos taptų visiškai veiksmingos.

Tikėtini kredito nuostoliai

Bendras vertės sumažėjimo vertinimas atliekamas visoms finansinėms priemonėms, kurių atžvilgiu vykdomi įsipareigojimai finansinių ataskaitų sudarymo dieną, t. y. jos priskiriamos 1 arba 2 lygiui, arba įsigytam ar suteiktam dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės (*POC*) turtui su įvykdytų įsipareigojimų statusu. Tikėtini nuostoliai apskaičiuojami kaip pagal tikimybę įvertintas svertinis nuostolių, kurie tikėtini pagal skirtingus makroekonominis scenarijus, vidurkis. Tikėtini nuostoliai pagal konkretų makroekonominį scenarijų apskaičiuojami kaip *PD*, *LGD*, *EAD* ir kaupiamosios išankstinio gražinimo normos (angl. *cummulative prepayment rate*) sandauga ir apskaičiuojami taikant diskonto normą. *PD*, *LD* ir *EAD* kreivės įvertinamos kiekvieniems ateinantiems metams iki priemonės termino pabaigos. TKN laikotarpis priklauso nuo priemonės lygio.

Įvertinant *PD* ir *LGD* kreives, atsižvelgiama į makroekonomikos prognozes. *Luminor* ekonomistai prognozuoja šiuos duomenis trejiems metams į priekį ir siūlo scenarijų tikimybes. Pradedant nuo ketvirtųjų metų daroma prielaida, kad *PD* ir *LGD* susilygins su jų ilgo laikotarpio vidurkiais. Modeliuojant įmonių segmento klientus naudojamas metinis realiojo BVP pokytis ir nedarbo lygis, o modeliuojant mažmeninės prekybos segmento klientus – ir metinis gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto kainų pokytis.

2022 m. pirmąjį ketvirtį scenarijų tikimybių svoriai buvo pakoreguoti taip: bazinio scenarijaus svoris pasikeitė nuo 60 % iki 50 %, optimistinio scenarijaus – nuo 10 % iki 20 %, o pesimistinio scenarijaus svoris liko nepakitęs – 30 %. Makroekonominiai scenarijai ir jų svoriai buvo persvarstyti 2022 m. pirmąjį ir ketvirtąjį ketvirčiais, daugiausia atsižvelgiant į galimas invazijos į Ukrainą ir COVID-19 pasekmes.

Prognozės pagal skirtingus scenarijus:

Ekonominiai duomenys, %	2020a	Scenarijai											
		Optimistinis				Bazinis				Pesimistinis			
		21f	22f	23f	24f	21f	22f	23f	24f	21f	22f	23f	24f
2021 m. gruodžio 31 d.													
Realus BVP ¹													
Estija	-3,0	9,2	5,9	5,0	3,0	9,2	4,6	3,7	3,5	9,2	-2,0	3,0	4,0
Latvija	-3,6	5,2	7,8	5,3	3,5	5,5	5,5	4,5	3,6	5,1	-2,0	4,0	5,0
Lietuva	-0,9	4,5	5,7	4,7	3,5	4,5	4,1	3,7	3,0	4,4	-1,0	3,0	5,0
Nedarbo lygis													
Estija	6,8	6,6	5,2	4,4	3,9	6,6	5,7	4,9	4,6	7,0	9,0	8,0	6,0
Latvija	8,1	7,6	5,8	4,7	4,5	7,6	6,5	5,6	5,2	7,9	10,0	9,0	7,0
Lietuva	8,6	7,5	6,3	5,4	5,1	7,5	6,8	6,2	5,9	7,9	10,0	9,0	7,0
Gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto kaina ¹													
Estija	4,8	14,2	12,8	8,8	4,7	14,2	8,3	6,8	5,4	14,2	-10,0	5,0	7,0
Latvija	2,2	7,0	11,2	11,6	8,3	6,6	7,8	7,7	5,7	5,8	-7,0	6,0	7,0
Lietuva	9,4	18,0	10,0	6,0	4,0	18,0	7,0	5,0	3,0	18,0	-15,0	6,0	7,0

Ekonominiai duomenys, % 2022 m. gruodžio 31 d.	2021a	Scenarijai											
		Optimistinis				Bazinis				Pesimistinis			
		22f	23f	24f	25f	22f	23f	24f	25f	22f	23f	24f	25f
Realus BVP ¹													
Estija	8,0	1,0	2,0	4,0	3,0	0,0	0,0	4,0	4,0	0,0	-2,0	2,0	4,0
Latvija	4,5	3,0	3,0	4,0	4,0	3,0	0,0	4,0	4,0	2,0	-2,0	3,0	4,0
Lietuva	5,0	2,0	3,0	5,0	4,0	1,3	-1,2	5,5	3,5	0,0	-3,0	3,0	4,0
Nedarbo lygis													
Estija	6,2	6,0	6,0	5,0	6,0	6,0	7,0	8,0	7,0	7,0	10,0	8,0	7,0
Latvija	7,6	7,0	7,0	6,0	6,0	7,0	8,0	7,0	7,0	8,0	11,0	8,0	8,0
Lietuva	7,2	5,8	6,0	6,0	6,0	5,8	7,0	6,8	6,4	7,0	10,0	9,0	8,0
Gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto kaina ¹													
Estija	15,0	20,0	7,0	6,0	6,0	20,0	4,0	5,0	5,0	15,0	-7,0	0,0	3,0
Latvija	10,9	11,0	8,0	6,0	5,0	11,0	4,0	6,0	5,0	10,0	-5,0	0,0	2,0
Lietuva	16,1	21,0	6,0	5,0	5,0	21,0	0,0	4,0	4,0	12,0	-6,0	0,0	3,0

1. Metinis pokytis

2020 m. ketvirtąjį ketvirtį vadovybės sprendimu buvo atliktas koregavimas, skirtas standartinio TKN modelio rezultatams pakoreguoti dėl galimų su COVID-19 susijusių kredito nuostolių, ir 2021 m. gruodžio 31 d. jis sudarė 11,9 mln. eurų. 2022 m. ketvirtąjį ketvirtį, sumažėjus susirūpinimui dėl COVID-19 poveikio kredito kokybei, koregavimas buvo visiškai panaikintas. Dėl COVID-19 pakeistoms pozicijoms vėl taikomas gražinimo grafikas, jos reguliariai stebimos, o standartiniai reikšmingai padidėjusios kredito rizikos (*SICR*) veiksniai tinkamai atspindi padidėjusią kredito riziką.

Visos reikšmingos pozicijos nuolat peržiūrimos. Vertinimo dažnumas ir išsamumas priklauso nuo rizikos lygio ir pozicijos dydžio. Peržiūros tikslas – nustatyti bet kokį potencialų būklės blogėjimą ir imtis ankstyvų veiksmų *Luminor* situacijai pagerinti bei nustatyti tikėtino kreditinių įsipareigojimų neįvykdymo kriterijus. Dėl kredito rizikos sumažėjusios didelės vertės pozicijos, kurių suma viršija nustatytas reikšmingumo ribines vertes, peržiūrimos kiekvieną ketvirtį arba dažniau, jei to reikia atsižvelgiant į individualias aplinkybes. Vertinimas atnaujinamas, jei yra reikšmingų pinigų srautų pasikeitimų, o kitais atvejais – bent kartą per metus.

3 lygio pozicijoms (arba įsigytam ar suteiktam dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės (*POCI*) turtui su įsipareigojimų neįvykdymo statusu), kurios priskiriamos prie reikšmingų, *Luminor* vertina vertės sumažėjimą atskirai (individualus vertinimas) pagal diskontuotų pinigų srautų metodą, atsižvelgiant į būsimus pinigų srautus iš kliento veiklos ir į pinigų srautus iš užtikrinimo priemonės realizavimo. Paprastai naudojami du scenarijai – standartinį ir rizikos – su atitinkamais tikimybės svertais. Išimtiniais atvejais gali būti naudojamas vienas scenarijus, kai vertinami tik pinigų srautai iš užtikrinimo priemonės realizavimo ir neatsižvelgiama į pinigų srautus iš veiklos, pavyzdžiui, paskolos restruktūrizavimo atveju.

3 lygio finansinio turto pozicijų (įskaitant įsipareigojimų neįvykdžiusį *POCI* turtą), kurios klasifikuojamos kaip nereikšmingos, vertės sumažėjimo sumą *Luminor* vertina kolektyviai (kolektyvinis vertinimas), kai kolektyvinis vertinimas apibrėžiamas pagal turto rūšį, produktą ir neveiksnų paskolų terminą. Vertės sumažėjimas skaičiuojamas taikant vertės sumažėjimo normą užtikrinimo priemonėmis neužtikrintai daliai. Vertės sumažėjimo nustatymo tikslams neužtikrinta dalis apskaičiuojama naudojant su pozicijos suma susietą ir vėliau diskontuotą užtikrinimo priemonės vertę, eliminuojant situacijas, kai paskolos, už kurias įkeisto turto vertė viršija paskolos sumą, turi visiškai užtikrintą dalį ir nulinį vertės sumažėjimą. Skirtingos vertės sumažėjimo normos taikomos trims išskirtoms homogeninėms grupėms, privatiems klientams suteiktoms būsto paskoloms ir kitoms paskoloms, kurių užtikrinimui įkeistas nekilnojamasis turtas, vartojimo paskoloms ir kitoms paskoloms (įskaitant lizingą) privatiems asmenims, ir verslo klientams suteiktoms paskoloms.

Tikėtinų kredito nuostolių jautrumo analizė

TKN jautrumas analizuojamas trimis būdais, kaip parodyta toliau pateiktose lentelėse. Šiose lentelėse TKN padidėjimas (teigiami skaičiai) rodo didesnius atidėjinius vertės sumažėjimui, kurie būtų pripažinti

TKN jautrumo analizė, mln. €

	2021 12 31		2022 12 31	
	Žemesnis	Aukštesnis	Žemesnis	Aukštesnis
SICR ribų pasikeitimo poveikis¹				
Estija	0,04	-0,07	0,10	-0,08
Latvija	0,43	-0,20	0,95	-0,38
Lietuva	0,25	-0,26	1,31	-1,12
Luminor	0,72	-0,53	2,36	-1,58
Scenarijaus tikimybių pasikeitimo poveikis²				
Estija	-0,04	0,04	-0,03	0,03
Latvija	-0,09	0,13	-0,10	0,10
Lietuva	-0,18	0,18	-0,29	0,28
Luminor	-0,31	0,35	-0,41	0,40
1 ir 2 lygių pozicijų LGD verčių pokyčio poveikis³				
Estija	-0,93	1,02	-0,84	0,85
Latvija	-1,58	1,63	-1,92	1,94
Lietuva	-2,00	2,53	-3,64	3,66
Luminor	-4,51	5,18	-6,39	6,45

1. Poveikis TKN, jei SICR santykinės ribos būtų padidintos arba sumažintos 20 %, o absoliučios ribos padidintos arba sumažintos 12 bazinių punktų
2. Poveikis TKN, jei pesimistinio scenarijaus lyginamasis svoris būtų padidintas arba sumažintas 2 baziniais punktais, o optimistinio scenarijaus lyginamasis svoris būtų sumažintas arba padidintas 2 baziniais punktais
3. Poveikis TKN, jei nuostoliai, atsižvelgiant į įsipareigojimų neįvykdymo vertes pozicijos lygiu, padidėtų arba sumažėtų santykinai 10 %

Kredito rizikos vertinimas dėl finansinio turto, kuriam atlikti pakeitimai

Paprastai, kiekvienu atveju, kai finansinei priemonei atliekamas pakeitimas dėl skolininko finansinių problemų, turi būti nustatytas naujas reitingas / vertinimas balais ir priskiriamas naujas PD rodiklis, ir paskola turi būti žymima kaip restruktūrizuojama, jei atitinka apibrėžtį pagal reguliavimo tikslams rengiamas ataskaitas. Todėl dėl pakeitimo paskola būtų priskiriama 2 lygiui, jei jai nustatytas restruktūrizuotos veiksnios pozicijos statusas (arba 3 lygiui, jei jai nustatytas restruktūrizuotos neveiksnios pozicijos statusas) ir (arba) paskola būtų priskiriama 2 lygiui, jei PD pokytis būtų laikomas reikšmingu. Esminio pakeitimo atveju, kai nutraukiamas turto pripažinimas ir pripažįstamas naujas turtas, naujai pripažintas turtas priskiriamas įsigytam ar suteiktam dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės (POCI) finansiniam turtui (jei jis yra dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės) arba 1 lygiui (jei jis nėra dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės).

Įsipareigojimų neįvykdymo apibrėžtis

Luminor nustato įsipareigojimų neįvykdymo faktą, kai kliento bet kurio reikšmingo įsipareigojimo *Luminor* įvykdymas yra pradelstas daugiau kaip 90 dienų arba tikėtina, kad klientas neįvykdys savo kreditinių įsipareigojimų *Luminor*, arba abiem šiais atvejais. Pozicijų bankams atžvilgiu, įsipareigojimų neįvykdymas pripažįstamas, jei mokėjimai yra pradelsti daugiau kaip 7 dienas. Įsipareigojimo įvykdymo pradelstų dienų skaičiavimas kliento lygmeniu pradedamas tuomet, kai pradelsta suma kliento lygmeniu viršija reikšmingumo ribinę vertę. Privatiems klientams ribinė vertė yra daugiau nei 100 EUR ir daugiau nei 1 % kreditinių įsipareigojimų *Luminor*. Verslo klientams ribinė vertė yra daugiau nei 500 EUR ir daugiau nei 1 % kreditinių įsipareigojimų *Luminor*. Įsipareigojimų neįvykdymas pripažįstamas kliento lygmeniu.

Naudojami šie tikėtino kreditinių įsipareigojimų neįvykdymo požymiai:

- dideli kliento finansiniai sunkumai (esantys arba tikėtini);
- kreditinių įsipareigojimų būtinas restruktūrizavimas (dėl restruktūrizavimo iškart nustatomas neveiksnių pozicijų statusas);
- specifinės kredito rizikos koregavimų pripažinimas dėl reikšmingu laikomo pozicijos kredito kokybės pablogėjimo;
- *Luminor* parduoda kreditinį įsipareigojimą patirdamas reikšmingą su kreditavimu susijusį ekonominį nuostolį;
- kliento bankrotas ar panaši apsaugos priemonė;
- nekaupimo statusas;
- finansinio turto aktyviosios rinkos išnykimas dėl kliento patiriamų finansinių sunkumų;
- kreditinis sukčiavimas;
- įsipareigojimų neįvykdymą indikuojantis išorės reitingas.

Grąžinimas į įsipareigojimų įvykdymo statusą yra galimas ne anksčiau kaip po 3 mėnesių, kai nebelieka jokių įsipareigojimų neįvykdymo požymių. Per tuos 3 bandomojo laikotarpio mėnesius klientas turi užtikrinti laiku atliekamus mokėjimus. Būtinu restruktūrizavimo atveju tam, kad įsipareigojimas galėtų būti laikomas įvykdomu, turi praeiti bent 1 metai nuo restruktūrizavimo priemonių pritaikymo momento ir momento, kai klientas yra laikomas pajėgiu įvykdyti po restruktūrizavimo taikomas sąlygas.

Nurašymo politika

Luminor nurašo visą finansinį turtą arba jo dalį, kuris vertinamas kaip neatgautinas, paprastai pardavus užstatą. Prieš priimdama nurašymo sprendimą, *Luminor* įsitikina, kad nėra pagrįstų lūkesčių turtą susigrąžinti, įvertindama teisinį pretenzijos atgautinumą ir savanoriško susigrąžinimo sprendimų galimybę, pagrįstą kliento noru ir galimybėmis patenkinti reikalavimą. Tačiau nurašymas neriboja *Luminor* susigrąžinimo priemonių. Finansinio turto, kuris buvo nurašytas per 2022 m. gruodžio 31 d. pasibaigusius metus, bet kuriam dar taikoma vykdymo užtikrinimo veikla, sutartyse numatyta negrąžinta suma siekė 1,5 mln. EUR (2021 m. gruodžio 31 d.: 9,8 mln. EUR).

Informacija apie paskolų užtikrinimo priemones

Luminor atsižvelgia į valstybės išduotas garantijas, kitų šalių išduotas garantijas, kurios prilygsta valstybės garantijoms. Kitų asmenų (fizinį ir juridinių asmenų) išduotos garantijos, nors ir mažina riziką, laikomos nereikšmingomis. Kai pozicija užtikrinama keliomis skirtingų rūšių užtikrinimo priemonėmis, jas pripažįstant prioritetą teikiamas jų likvidumui. Vertybiniai popieriai, piniginės lėšos ir garantijos laikomi likvidžiausiomis užtikrinimo priemonėmis, mažesnio likvidumo – gyvenamosios paskirties nekilnojamasis turtas, po jo – kitas nekilnojamasis turtas. Kilnojamasis turtas, toks kaip transporto priemonės, įranga ir kitas turtas, laikomi žemiausio likvidumo priemonėmis. Taip pat žr. 11 pastabą „Paskolos klientams“ ir 28 pastabą „Didžiausia kredito rizika“.

OPERACINĖ RIZIKA

Išskiriama dvylika operacinės rizikos porūšių: atitiktis; elgesys; duomenų valdymas ir apsauga; išorės vagystės ir sukčiavimas; informacijos ir ryšių technologijos; informacijos saugumas; teisė; pinigų plovimas, terorizmo finansavimas, sankcijos ir ginklų platinimo finansavimas; veiklos tęstinumas ir atsparumas; žmonės; procesai ir atskaitomybė; trečiosios šalys ir užsakomosios paslaugos.

Operacinės rizikos valdymą reglamentuoja Operacinės rizikos valdymo standartai ir kiti atitinkami operacinės rizikos valdymo pagrindų dokumentai, kuriuose nustatyti reikalavimai operacinei rizikai nustatyti, valdyti, vertinti, tvarkyti, stebėti ir teikti ataskaitas. Verslo padaliniai yra atsakingi už operacinės rizikos valdymą savo srityse, o juos prižiūri Operacinės rizikos departamentas ir Atitikties padalinys, kurie nustato bet kokius nukrypimus nuo *Luminor* rizikos apetito sistemos ir užtikrina, kad bet kokie nukrypimai galėtų būti veiksmingai valdomi nedarant didelės žalos *Luminor*, jos klientams ar kitoms suinteresuotosioms šalims. *Luminor* vadovybė nuolat informuojama apie operacinės rizikos būseną periodiškai ir pagal pareikalavimą jai rengiamose ataskaitose.

RINKOS RIZIKA

Svarbiausios *Luminor* rinkos rizikos dalys yra palūkanų normos rizika ir kredito maržų rizika. *Luminor* pasižymi nedideliu rinkos rizikos apetitu ir neturi jokių atvirų prekių ir nuosavybės priemonių prekybos pozicijų. Su klientais susiję užsienio valiutos srautai valdomi vykdant kasdienę apsidraudimo veiklą, o visi išvestinių finansinių priemonių sandoriai su klientais apdraudžiami sudarant grįžtamuosius sandorius.

Luminor stebi palūkanų normos jautrumą atskirai bankinėje ir prekybos knygoje. Palūkanų normos rizika bankinėje knygoje matuojama remiantis nuosavo kapitalo ekonominės vertės (angl. *EVE*) ir grynųjų palūkanų pajamų (angl. *NII*) nepalankiausiomis sąlygomis rodikliais. Palūkanų normos rizika prekybos knygoje matuojama baziniais punktais (b. p.), t. y. grynųjų pinigų srautų pasikeitimas rinkos palūkanų normoms lygiagrečiai pasikeitus vienu baziniu punktu (0,01 %) skirtingų valiutų atžvilgiu: EUR, USD ir visų kitų valiutų suma. Kredito maržos rizika kyla tik dėl bankinės knygos obligacijų portfelyje esančių skolos vertybinių popierių, vertinamų tikrąja verte, kurios pasikeitimas pripažįstamas pelnu ar nuostoliais arba kitomis bendrosiomis pajamomis, ir pozicijų, esančių prekybai skirtų skolos priemonių portfelyje.

Jautrumas palūkanų normos rizikai bankinėje knygoje	2021 m.	2022 m.
Grynosios palūkanų pajamos nepalankiausiomis sąlygomis (lygiagretus padidėjimas +200 bazinių punktų)	43,4	24,1
Nuosavo kapitalo ekonominė vertė nepalankiausiomis sąlygomis (lygiagretus padidėjimas +200 bazinių punktų)	-28,7	0,0
Grynosios palūkanų pajamos (lygiagretus sumažėjimas +200 bazinių punktų ¹)	-4,1	-24,9
Nuosavo kapitalo ekonominė vertė nepalankiausiomis sąlygomis (lygiagretus sumažėjimas +200 bazinių punktų ¹)	118,3	9,9

1. Neigiamo palūkanų normos scenarijaus apatinė riba siekė -1,5 %, remiantis EBI rekomendacijomis.

Prekybos knygos palūkanų normos rizikos jautrumas yra nereikšmingas, nes priemonių apimtys prekybos knygoje yra nedidelės.

Pagrindinė *Luminor* valiuta yra euras. Pozicijos kitomis valiutomis yra nereikšmingos. FX rizika vertinama kaip atvirųjų pozicijų užsienio valiuta, konvertuotų į eurus taikant ECB skelbiamus valiutos kursus, nominali vertė. *Luminor* taiko vienos prekybos dienos ir vienos nakties pozicijų limitus. *Luminor* taiko rizikos vertės (angl. VaR) modelį, pagal kurį apskaičiuojami galimi nuostoliai dėl valiutos kursų pasikeitimų. Pagrįstas valiutos kursų pasikeitimas neturėtų reikšmingo poveikio konsoliduotai pelno (nuostolių) ataskaitai. *Luminor* yra patvirtinęs atskirus limitus pozicijai JAV doleriais (USD), kitų valiutų sumai, didžiausiai kitų valiutų pozicijai ir bendrajai užsienio valiutų pozicijai.

Valiutos kurso rizikos pozicija, mln. €	2021 m.	2022 m.
JAV doleriai	0,1	-0,2
Didžiausia absoliuti visų užsienio valiutų, išskyrus JAV dolerius, pozicija	0,1	0,1
Visų pozicijų užsienio valiuta suma absoliučiąja verte, išskyrus JAV dolerius	0,3	0,3
Iš viso ¹	0,5	0,3

1. Absoliuti didesnioji vertė iš šių sumų: visų atvirųjų užsienio valiutų teigiamų pozicijų suma ir neigiamų pozicijų suma.

LIKVIDUMO RIZIKA

Likvidumo rizika valdoma taip, kad būtų užtikrintas nuolatinis sutartinių įsipareigojimų vykdymas. Likvidumo rizikos valdymas yra suskirstytas į vienos dienos, trumpo laikotarpio ir ilgo laikotarpio likvidumo rizikos valdymą. Vienos dienos ir trumpo laikotarpio likvidumo rizikos valdymas užtikrina atitiktį ECB nustatytiems rezervų ir likvidumo reikalavimams bei vidaus likvidumo limitams. Ilgalaiškės likvidumo rizikos valdymas grindžiamas planuojamų balanso pokyčių analize, finansavimo plano rengimu, taip pat analizuojant numatomus būsimus pinigų srautus, atsižvelgiant į indėlių ir paskolų portfelio augimą bei galimus refinansavimo šaltinius.

Luminor naudoja įvairius likvidumo parametrus, kurie padeda išmatuoti, stebėti ir kontroliuoti likvidumo riziką, tokius kaip padengimo likvidžiuoju turtu rodiklis (angl. Liquidity Coverage Ratio, LCR), grynas pastovaus finansavimo rodiklis (angl. Net Stable Funding Ratio, NSFR), vidaus likvidumo limitai finansavimo koncentracijai, taip pat išgyvenimo termino (angl. survival horizon) parametras, kuris taikomas likvidumui testuoti nepalankiausiomis sąlygomis. *Luminor* yra nustatęs išankstinio įspėjimo rodiklius, leidžiančius laiku nustatyti likvidumo krizes. Taip pat yra parengti finansavimo nenumatytais atvejais planai, skirti *Luminor* likvidumui valdyti esant rinkos sutrikdymui. Likvidumo rizikos valdymo strategija peržiūrima bent kartą per metus arba po bet kokio reikšmingo vidaus ar išorės aplinkos pasikeitimo.

Minimali LCR ir NSFR rodiklių riba yra 100 %, tačiau *Luminor* turi didelį likvidumo rezervą – likučius centriniuose bankuose ir likvidumo obligacijų portfelį, ir palaiko didesnius nei teisės aktų reikalaujamus rodiklius. Taip pat. žr. 25 pastabą „Finansinio turto ir įsipareigojimų išpirkimas“.

ŠALIES RIZIKA

Šalies rizika – tai rizika, kad tam tikri įvykiai šalyje gali turėti neigiamos įtakos *Luminor* tiesiogiai, t. y. sumažinant *Luminor* vertę, ir netiesiogiai, t. y. dėl įsipareigojančiojo asmens gebėjimo įvykdyti savo įsipareigojimus *Luminor*. Šalies limitų nustatymas reikalingas, kai *Luminor* įsigyja valstybinių įstaigų skolą, prisiima riziką, už kurią garantuoja šalies vyriausybė, arba kai nustatomi kredito limitai užsienio finansų įstaigoms. Nereikalaujama nustatyti šalių limitų pozicijoms šalyse, kurių reitingas yra AA- (*S&P, Fitch*) arba Aa3 (*Moody's*) arba aukštesnis; ES šalyse, kurių reitingas yra BBB (*S&P, Fitch*) arba Baa2 (*Moody's*) arba aukštesnis; ir *Luminor* namų rinkose Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje. Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje *Luminor* trims šalims buvo nustatęs 62,1 mln. EUR limitus, iš kurių panaudojo 15,9 mln. EUR.

KAPITALO VALDYMAS

Kapitalas valdomas taip, kad visada atitiktų minimalius kapitalo, reguliavimo rezervo ir likvidumo reikalavimus. Kapitalo reikalavimai – tai Baltijos šalių priežiūros institucijų nustatytų minimalaus kapitalo, kitų sisteminės svarbos įstaigų (O-SII), 2-ojo ramsčio, sisteminės rizikos rezervo ir anticiklinės rizikos rezervo reikalavimų suma. Vadovaujantis šiais reikalavimais, *Luminor* kapitalas 2022 m. gruodžio 31 d. turėjo viršyti 10,69 % CET1, 12,60 % 1 lygio ir 15,15 % bendro kapitalo (2021 m. gruodžio 31 d. – atitinkamai 10,1, 12,0 ir 14,5 %). Kapitalą sudaro tik akcininkų nuosavybė. *Luminor* taiko standartizuotą metodą kapitalo pakankamumo skaičiavimuose, siekdamas įvertinti rizikos pozicijų sumą kredito ir rinkos rizikų tikslams. Rizikos pozicijų suma operacinės rizikos tikslams apskaičiuojama taikant bazinio indikatorius metodą (angl. *Basic Indicator Approach*). Dabartiniu ir ankstesniais ataskaitiniais laikotarpiais *Luminor* laikėsi išorės kapitalo reikalavimų.

3. GRYNOSIOS PALŪKANŲ IR PANAŠIOS PAJAMOS

Mln. €	2021 m.	2022 m.
Paskolos klientams, vertinamos amortizuota savikaina	215,9	264,5
Indėliai kituose bankuose	0,4	0,9
Neigiamos palūkanos už finansinius įsipareigojimus	7,2	5,2
Palūkanų pajamos, apskaičiuotos taikant efektyvios palūkanų normos metodą	223,5	270,6
Finansinė nuoma (lizingas)	42,0	47,4
Kitos palūkanos	0,9	10,0
Kitos panašios pajamos	42,9	57,4
Palūkanų ir kitos panašios pajamos	266,4	328,0
Kredito įstaigų paskolos ir indėliai ¹	-15,1	-7,4
Klientų indėliai	-1,3	-4,7
Išleisti skolos vertybiniai popieriai	-7,5	-15,5
Pelnas (-nuostolis) iš apsidraudimo veiklos	-1,2	1,1
Kita ²	-2,1	-0,7
Palūkanų ir panašios išlaidos	-27,2	-27,2
Grynosios palūkanų ir panašios pajamos	239,2	300,8
1. Iš kurių palūkanos, sumokėtos už grynuosius pinigus ir lėšas centriniuose bankuose	-14,7	-0,9
2. 2021 m. į straipsnį „Kita“ įtraukta 1,2 mln. EUR palūkanų, sumokėtų už buvusį patronuojančiosios įmonės finansavimo paskolos įsipareigojimą		

4. GRYNOSIOS PASLAUGŲ IR KOMISINIŲ PAJAMOS

Mln. €

	2021 m.			2022 m.		
	Pajamos	Sąnaudos	Skirtumas	Pajamos	Sąnaudos	Skirtumas
Kortelės	34,2	-17,2	17,0	38,6	-21,5	17,1
Kreditavimo produktai	4,9	-0,6	4,3	7,3	-2,5	4,8
Kasdienės bankininkystės planai	16,0	0,0	16,0	17,6	0,0	17,6
Indėlių produktai ir grynujų pinigų valdymas	16,8	-2,9	13,9	16,5	-2,9	13,6
Draudimas	3,9	0,0	3,9	3,5	-0,1	3,4
Investicijos	5,1	-1,4	3,7	5,0	-1,3	3,7
Pensijos	11,5	-1,3	10,2	8,9	-0,8	8,1
Prekybos finansavimas	8,9	0,0	8,9	9,8	0,0	9,8
Kita	0,8	-0,2	0,6	3,1	-0,9	2,2
Iš viso	102,1	-23,6	78,5	110,3	-30,0	80,3

Paslaugų ir komisinių pajamos pagal pripažinimo tipą

Mln. €

	2021 m.			2022 m.		
	Per laikotarpį	Tam tikru momentu	Iš viso	Per laikotarpį	Tam tikru momentu	Iš viso
Kortelės	9,3	24,9	34,2	10,9	27,7	38,6
Kreditavimo produktai	1,6	3,3	4,9	1,2	6,1	7,3
Kasdienės bankininkystės planai	16,0	0,0	16,0	17,6	0,0	17,6
Indėlių produktai ir grynujų pinigų valdymas	3,0	13,8	16,8	4,1	12,4	16,5
Draudimas	0,0	3,9	3,9	0,0	3,5	3,5
Investicijos	2,1	3,0	5,1	2,1	2,9	5,0
Pensijos	11,5	0,0	11,5	8,9	0,0	8,9
Prekybos finansavimas	8,1	0,8	8,9	9,0	0,8	9,8
Kita	0,0	0,8	0,8	0,1	3,0	3,1
Iš viso	51,6	50,5	102,1	53,9	56,4	110,3

5. GRYNASIS PELNAS (–NUOSTOLIS) IŠ FINANSINIŲ PRIEMONIŲ, VERTINAMŲ TIKRAJA VERTE

Mln. €	2021 m.	2022 m.
Grynasis pelnas iš išvestinių finansinių priemonių	23,4	30,5
Grynasis pelnas iš finansinio turto ir įsipareigojimų, laikomų prekybai	7,0	7,7
Grynasis pelnas (–nuostolis) iš finansinio turto, vertinamo tikrąja verte, kurios pasikeitimas pripažįstamas pelnu ar nuostoliais	0,3	–0,1
Grynasis nuostolis iš skolos vertybinių popierių, priskirtų prie vertinamų tikrąja verte, kurios pasikeitimas pripažįstamas pelnu ar nuostoliais ¹	–1,9	–20,4
Iš viso	28,8	17,7

1. Neigiamas poveikis dėl padidėjusių palūkanų normų, dėl kurių sumažėjo turimų skolos vertybinių popierių kainos.

6. KITOS GRYNOSIOS VEIKLOS SĄNAUDOS

Mln. €	2021 m.	2022 m.
Kitos pajamos	1,6	0,6
Kitos veiklos pajamos	1,6	0,6
Piniginiai įnašai į pertvarkymo fondus ir garantijų schemas	–10,6	–15,9
Kitos sąnaudos	–0,7	0,0
Kitos veiklos sąnaudos	–11,3	–15,9
Iš viso	–9,7	–15,3

7. ATLYGINIMAI IR KITOS PERSONALO SĄNAUDOS

Mln. €	2021 m.	2022 m.
Darbo užmokestis	–81,7	–87,8
Socialinio draudimo įmokos	–14,1	–14,9
Su darbuotojais susijusios netiesioginės sąnaudos (atranka, mokymai)	–4,9	–7,6
Įmokos į pensijų fondus	–0,3	–0,3
Iš viso	–101,0	–110,6

Socialinio draudimo įmokos apima įmokas į valstybinius pensijų fondus. Grupė neturi teisinio ar konstruktyvaus įsipareigojimo atlikti pensijų ar kitus panašius mokėjimus, išskyrus socialinio draudimo įmokas.

8. KITOS ADMINISTRACINĖS SĄNAUDOS

Mln. €	2021 m.	2022 m.
Susijusios su informacinėmis technologijomis	–96,8	–71,3
Konsultacijų ir profesinių paslaugų	–24,8	–12,7
Reklamos ir rinkodaros	–6,5	–7,6
Nekilnojamo turto	–3,7	–3,7
Mokesčiai ir rinkliavos	–3,8	–2,6
Kitos (apima inkasavimo, informacijos, pašto, transporto ir kitas paslaugas)	–14,1	–14,8
Iš viso	–149,7	–112,7

9. GRYNIEJI PINIGAI IR LĖŠOS CENTRINIUIOSE BANKUOSE

Mln. €	2021 12 31	2022 12 31
Pinigai kasoje	136,1	127,4
Lėšos centriniuose bankuose	2 358,1	2 050,7
Iš viso	2 494,2	2 178,1
iš kurių privalomojo rezervo reikalavimas	108,8	112,6

10. SKOLOS VERTYBINIAI POPIERIAI

Mln. €	Valdžios sektorius	Kredito įstaigos	Finansų įstaigos	Įmonės	Iš viso
2021 m. gruodžio 31 d.					
Amortizuota savikaina ¹	242,7	37,4	0,0	45,4	325,5
Pirminio pripažinimo metu vertinami tikrąją vertę, kurios pasikeitimas pripažįstamas pelnu ar nuostoliais ²	242,1	23,7	0,0	0,0	265,8
Privalomai vertinami tikrąją vertę, kurios pasikeitimai pripažįstami pelnu ar nuostoliais	1,4	5,2	7,9	1,0	15,5
Vertinami tikrąją vertę, kurios pasikeitimai pripažįstami kitomis bendrosiomis pajamomis	1,4	0,0	0,0	0,0	1,4
Iš viso	487,6	66,3	7,9	46,4	608,2
2022 m. gruodžio 31 d.					
Amortizuota savikaina ¹	881,9	60,7	0,0	108,0	1 050,6
Pirminio pripažinimo metu vertinami tikrąją vertę, kurios pasikeitimas pripažįstamas pelnu ar nuostoliais ²	178,0	22,0	0,0	0,0	200,0
Privalomai vertinami tikrąją vertę, kurios pasikeitimai pripažįstami pelnu ar nuostoliais	25,4	0,0	4,7	6,4	36,5
Vertinami tikrąją vertę, kurios pasikeitimai pripažįstami kitomis bendrosiomis pajamomis	2,7	0,0	0,0	0,0	2,7
Iš viso	1 088,0	82,7	4,7	114,4	1 289,8

1. 2022 m. *Luminor* padidino savo investicijas į skolos vertybinius popierius, pripažįstamus amortizuota savikaina (įsigyta už 725,1 mln. EUR). Daugiausia investuota į mažos rizikos vyriausybų (ES, EIB ir ES vyriausybų) ir padengtasias obligacijas, kurios atitinka ECB reikalavimus ir prireikus gali būti naudojamos papildomam likvidumui gauti. Visas portfelis priskiriamas 1 lygiui ir visa per 2022 m. pripažinta TKN suma siekė 1,0 mln. EUR (2021 m. – 0,3 mln. EUR).

2. Dėl neatitikimų apskaitoje dalis skolos vertybinių popierių portfelio pirminio pripažinimo metu buvo priskirta vertinamiems tikrąją vertę, kurios pasikeitimas pripažįstamas pelnu ar nuostoliais. *Luminor* perka išvestines priemones (palūkanų normos apsaikavimo sandorius), siekdamas ekonominiu požiūriu apsidrausti skolos vertybinius popierius nuo palūkanų normos rizikos, kuri turi įtakos tikrajai vertei. Išvestinės priemonės įtrauktos į laikomų prekybai portfelį, kurio tikrosios vertės pasikeitimai pripažįstami pelnu ar nuostoliais, todėl, siekiant išvengti ar reikšmingai sumažinti neatitikimus apskaitoje, skolos vertybiniai popieriai pirminio pripažinimo metu priskiriami vertinamiems tikrąją vertę, kurios pasikeitimas pripažįstamas pelnu ar nuostoliais. Šių skolos vertybinių popierių didžiausia kredito rizika lygi balansinei vertei. Tikrosios vertės pokyčio dalis, priskiriama kredito rizikos komponentui, yra nereikšminga. Šių vertybinių popierių kredito rizikos lygis yra žemas (visi jie *Fitch*, *Standard & Poor's* yra įvertinti nuo AAA iki A).

11. PASKOLOS KLIENTAMS

Mln. €	2021 12 31	2022 12 31
Fiziniai asmenys	5 640,0	5 951,9
Įmonės	3 922,9	4 498,0
Finansų įstaigos	199,5	222,2
Viešasis sektorius	184,3	202,6
Iš viso	9 946,7	10 874,7
iš jų paskolos, įkeistos kaip padengtujų obligacijų užstatas (taip pat žr. 17 pastabą „Išleisti skolos vertybiniai popieriai“)	549,1	1 925,0

Pagal kliento registracijos šalį

Estija, Latvija ir Lietuva	9 671,9	10 685,3
Likusi Europos Sąjungos dalis	178,5	158,9
Kita	96,3	30,5
Iš viso	9 946,7	10 874,7

Paskolos klientams pagal lygį ir klasę

Min. €	Bendroji balansinė vertė				Atidėjiniai kredito nuostoliams				Iš viso
	1 lygis	2 lygis	3 lygis	Iš viso	1 lygis	2 lygis	3 lygis	Iš viso	
2021 m. gruodžio 31 d.									
Būsto paskolos	4 415,4	364,8	53,4	4 833,6	-8,2	-8,2	-14,0	-30,4	4 803,2
Lizingas	421,4	30,8	2,7	454,9	-0,7	-0,7	-0,6	-2,0	452,9
Vartojimo paskolos, kortelės	102,3	5,3	0,7	108,3	-0,5	-0,5	-0,2	-1,2	107,1
Kita	214,3	55,2	13,8	283,3	-1,0	-1,4	-4,1	-6,5	276,8
Fiziniai asmenys	5 153,4	456,1	70,6	5 680,1	-10,4	-10,8	-18,9	-40,1	5 640,0
Paskolos	1 981,7	759,5	95,9	2 837,1	-3,1	-12,8	-31,6	-47,5	-2 789,6
Lizingas	704,4	168,4	16,9	889,7	-1,8	-5,1	-4,8	-11,7	878,0
Faktoringas	237,1	18,1	1,8	257,0	-0,7	-0,1	-0,9	-1,7	255,3
Įmonės	2 923,2	946,0	114,6	3 983,8	-5,6	-18,0	-37,3	-60,9	3 922,9
Finansų įstaigos	191,0	8,9	0,3	200,2	-0,2	-0,2	-0,3	-0,7	199,5
Viešasis sektorius	184,4	0,0	0,1	184,5	-0,1	0,0	-0,1	-0,2	184,3
Iš viso	8 452,0	1 411,0	185,6	10 048,6	-16,3	-29,0	-56,6	-101,9	9 946,7
2022 m. gruodžio 31 d.									
Būsto paskolos	4 842,6	232,7	33,2	5 108,5	-10,4	-10,6	-8,0	-29,0	5 079,5
Lizingas	445,1	33,2	1,5	479,8	-1,9	-1,1	-0,3	-3,3	476,5
Vartojimo paskolos, kortelės	110,8	9,6	0,6	121,0	-0,5	-0,7	-0,2	-1,4	119,6
Kita	213,9	57,2	11,4	282,5	-1,4	-1,6	-3,2	-6,2	276,3
Fiziniai asmenys	5 612,4	332,7	46,7	5 991,8	-14,2	-14,0	-11,7	-39,9	5 951,9
Paskolos	2 184,5	1 023,8	72,7	3 281,0	-8,3	-13,7	-24,4	-46,4	3 234,6
Lizingas	816,2	188,4	9,1	1 013,7	-3,6	-2,9	-3,7	-10,2	1 003,5
Faktoringas	224,3	35,0	4,7	264,0	-0,4	-0,2	-3,5	-4,1	259,9
Įmonės	3 225,0	1 247,2	86,5	4 558,7	-12,3	-16,8	-31,6	-60,7	4 498,0
Finansų įstaigos	164,9	57,8	0,1	222,8	-0,4	-0,2	0,0	-0,6	222,2
Viešasis sektorius	202,7	0,0	0,1	202,8	-0,2	0,0	0,0	-0,2	202,6
Iš viso	9 205,0	1 637,7	133,4	10 976,1	-27,1	-31,0	-43,3	-101,4	10 874,7

Paskolos įmonėms pagal sektorius

Mln. €

Mln. €	Bendroji balansinė vertė				Atidėjiniai kredito nuostoliams				Iš viso
	1 lygis	2 lygis	3 lygis	Iš viso	1 lygis	2 lygis	3 lygis	Iš viso	
2021 m. gruodžio 31 d.									
Nekilnojamojo turto operacijos	805,3	338,3	35,4	1 179,0	-1,2	-7,6	-2,4	-11,2	1 167,8
Didmena ir mažmena	589,5	170,3	6,4	766,2	-1,2	-2,1	-2,1	-5,4	760,8
Gamyba	380,1	120,0	8,8	508,9	-0,7	-1,8	-3,0	-5,5	503,4
Transportas ir saugojimas	248,5	48,4	8,8	305,7	-0,6	-1,0	-4,3	-5,9	299,8
Žemės ūkis, miškininkystė ir žuvininkystė	243,1	51,5	5,5	300,1	-0,7	-0,9	-1,8	-3,4	296,7
Statyba	173,6	33,3	15,5	222,4	-0,5	-0,4	-7,2	-8,1	214,3
Administracinės ir pagalbinės paslaugos	111,5	73,8	10,2	195,5	-0,2	-2,7	-5,1	-8,0	187,5
Profesinė, mokslinė, techninė veikla	107,0	18,0	0,4	125,4	-0,1	-0,2	-0,2	-0,5	124,9
Elektra, dujos, garas ir oro kondicionavimas	69,5	8,1	2,8	80,4	-0,1	-0,2	-1,7	-2,0	78,4
Kita	195,1	84,4	20,7	300,2	-0,3	-1,1	-9,5	-10,9	289,3
Iš viso	2 923,2	946,1	114,5	3 983,8	-5,6	-18,0	-37,3	-60,9	3 922,9

2022 m. gruodžio 31 d.

Nekilnojamojo turto operacijos	1 011,3	331,8	13,6	1 356,7	-3,8	-4,7	-1,0	-9,5	1 347,2
Didmena ir mažmena	512,5	174,5	20,8	707,8	-1,6	-1,3	-5,9	-8,8	699,0
Gamyba	410,4	226,0	15,9	652,3	-0,9	-2,9	-6,7	-10,5	641,8
Transportas ir saugojimas	212,4	108,9	0,8	322,1	-1,0	-1,3	-0,3	-2,6	319,5
Žemės ūkis, miškininkystė ir žuvininkystė	285,7	58,7	4,7	349,1	-1,0	-0,9	-2,0	-3,9	345,2
Statyba	189,1	43,7	13,0	245,8	-1,1	-1,1	-8,4	-10,6	235,2
Administracinės ir pagalbinės paslaugos	191,9	61,7	5,1	258,7	-1,0	-0,7	-2,5	-4,2	254,5
Profesinė, mokslinė, techninė veikla	117,3	56,0	0,5	173,8	-0,8	-1,1	-0,4	-2,3	171,5
Elektra, dujos, garas ir oro kondicionavimas	79,9	36,4	1,7	118,0	-0,2	-0,3	-1,6	-2,1	115,9
Kita	214,5	149,5	10,4	374,4	-0,9	-2,5	-2,8	-6,2	368,2
Iš viso	3 225,0	1 247,2	86,5	4 558,7	-12,3	-16,8	-31,6	-60,7	4 498,0

Investicijos į finansinę nuomą (lizingą), mln. €

	Iki 1 metų	1–2 metai	2–3 metai	3–4 metai	4–5 metai	Daugiau nei 5 metai	Iš viso
2021 m. gruodžio 31 d.							
Investicijos bendroji vertė	473,9	390,3	252,6	169,3	135,1	9,2	1 430,4
Neuždirbtos būsimos finansinės pajamos	-28,1	-20,5	-12,2	-6,7	-2,9	-0,3	-70,7
Grynosios investicijos	445,8	369,8	240,4	162,6	132,2	8,9	1 359,7
2022 m. gruodžio 31 d.							
Investicijos bendroji vertė	509,2	418,0	306,8	240,8	152,3	15,7	1 642,8
Neuždirbtos būsimos finansinės pajamos	-53,4	-40,5	-25,1	-13,5	-4,9	-0,9	-138,3
Grynosios investicijos	455,8	377,5	281,7	227,3	147,4	14,8	1 504,5

Paskolos kategorijas, mln. €	pagal rizikos	2021 12 31				2022 12 31			
		1 lygis	2 lygis	3 lygis	Iš viso	1 lygis	2 lygis	3 lygis	Iš viso
Fiziniai asmenys									
Būsto paskolos									
Žema rizika		4 125,0	190,9	0,0	4 315,9	4 558,3	59,9	0,0	4 618,2
Vidutinė rizika		233,0	40,7	0,0	273,7	238,1	39,9	0,0	278,0
Aukšta rizika		57,4	133,2	0,0	190,6	46,2	132,9	0,0	179,1
Įsipareigojimų neįvykdymas		0,0	0,0	53,4	53,4	0,0	0,0	33,2	33,2
Bendroji balansinė vertė		4 415,4	364,8	53,4	4 833,6	4 842,6	232,7	33,2	5 108,5
Lizingas									
Žema rizika		261,0	2,8	0,0	263,8	265,4	0,3	0,0	265,7
Vidutinė rizika		116,4	11,5	0,0	127,9	145,4	21,9	0,0	167,3
Aukšta rizika		44,0	16,5	0,0	60,5	34,3	11,0	0,0	45,3
Įsipareigojimų neįvykdymas		0,0	0,0	2,7	2,7	0,0	0,0	1,5	1,5
Bendroji balansinė vertė		421,4	30,8	2,7	454,9	445,1	33,2	1,5	479,8
Vartojimo paskolos, kortelės									
Žema rizika		52,8	0,5	0,0	53,3	69,3	1,6	0,0	70,9
Vidutinė rizika		44,2	1,0	0,0	45,2	37,6	4,1	0,0	41,7
Aukšta rizika		5,3	3,8	0,0	9,1	3,9	3,9	0,0	7,8
Įsipareigojimų neįvykdymas		0,0	0,0	0,7	0,7	0,0	0,0	0,6	0,6
Bendroji balansinė vertė		102,3	5,3	0,7	108,3	110,8	9,6	0,6	121,0
Kita									
Žema rizika		115,7	7,5	0,0	123,2	126,9	2,9	0,0	129,8
Vidutinė rizika		88,4	19,9	0,0	108,3	82,7	34,6	0,0	117,3
Aukšta rizika		10,2	27,8	0,0	38,0	4,3	19,7	0,0	24,0
Įsipareigojimų neįvykdymas		0,0	0,0	13,8	13,8	0,0	0,0	11,4	11,4
Bendroji balansinė vertė		214,3	55,2	13,8	283,3	213,9	57,2	11,4	282,5
Įmonės									
Paskolos									
Žema rizika		806,6	80,4	0,0	887,0	1 171,9	241,2	0,0	1 413,1
Vidutinė rizika		1 164,1	564,3	0,0	1 728,4	1 007,8	620,1	0,2	1 628,1
Aukšta rizika		11,0	114,8	0,0	125,8	4,8	162,5	0,0	167,3
Įsipareigojimų neįvykdymas		0,0	0,0	95,9	95,9	0,0	0,0	72,5	72,5
Bendroji balansinė vertė		1 981,7	759,5	95,9	2 837,1	2 184,5	1 023,8	72,7	3 281,0
Lizingas									
Žema rizika		148,3	18,8	0,0	167,1	212,1	10,8	0,0	222,9
Vidutinė rizika		524,8	99,5	0,0	624,3	590,0	143,9	0,0	733,9
Aukšta rizika		31,3	50,1	0,0	81,4	14,1	33,7	0,0	47,8
Įsipareigojimų neįvykdymas		0,0	0,0	16,9	16,9	0,0	0,0	9,1	9,1
Bendroji balansinė vertė		704,4	168,4	16,9	889,7	816,2	188,4	9,1	1 013,7
Faktoringas									
Žema rizika		70,9	4,6	0,0	75,5	164,4	9,6	0,0	174,0
Vidutinė rizika		166,0	12,0	0,0	178,0	59,5	21,0	0,0	80,5
Aukšta rizika		0,2	1,5	0,0	1,7	0,4	4,4	0,0	4,8
Įsipareigojimų neįvykdymas		0,0	0,0	1,8	1,8	0,0	0,0	4,7	4,7
Bendroji balansinė vertė		237,1	18,1	1,8	257,0	224,3	35,0	4,7	264,0

Paskolos klientams pagal rizikos kategorijas, mln. €	2021 12 31				2022 12 31			
	1 lygis	2 lygis	3 lygis	Iš viso	1 lygis	2 lygis	3 lygis	Iš viso
Finansų įstaigos								
Žema rizika	189,2	5,3	0,0	194,5	129,4	52,9	0,0	182,3
Vidutinė rizika	1,6	3,5	0,0	5,1	35,5	4,9	0,0	40,4
Aukšta rizika	0,2	0,1	0,0	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0
Įsipareigojimų neįvykdymas	0,0	0,0	0,3	0,3	0,0	0,0	0,1	0,1
Bendroji balansinė vertė	191,0	8,9	0,3	200,2	164,9	57,8	0,1	222,8
Viešasis sektorius								
Žema rizika	180,1	0,0	0,0	180,1	202,6	0,0	0,0	202,6
Vidutinė rizika	4,3	0,0	0,0	4,3	0,1	0,0	0,0	0,1
Aukšta rizika	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Įsipareigojimų neįvykdymas	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	0,1	0,1
Bendroji balansinė vertė	184,4	0,0	0,1	184,5	202,7	0,0	0,1	202,8
Iš viso								
Žema rizika	5 949,6	310,8	0,0	6 260,4	6 900,3	379,2	0,0	7 279,5
Vidutinė rizika	2 342,8	752,4	0,0	3 095,2	2 196,7	890,4	0,2	3 087,3
Aukšta rizika	159,6	347,8	0,0	507,4	108,0	368,1	0,0	476,1
Įsipareigojimų neįvykdymas	0,0	0,0	185,6	185,6	0,0	0,0	133,2	133,2
Bendroji balansinė vertė	8 452,0	1 411,0	185,6	10 048,6	9 205,0	1 637,7	133,4	10 976,1
iš jų <i>POCI</i>	0,0	33,6	5,1	38,7	0,0	13,8	3,0	16,8

Paskolų klientams ir atidėjinių kredito nuostoliams pokytis

Toliau pateiktose trijose lentelėse pateikiami paskolų klientams ir dviejų didžiausių subportfelijų – fiziniams asmenims suteiktų būsto paskolų ir paskolų įmonėms – metiniai bendrosios balansinės vertės ir atidėjinių kredito nuostoliams pokyčiai. (Kitų paskolų klasių pokyčiai yra nereikšmingi.) *Luminor* įvertino Lygius ataskaitų sudarymo momentu ir tai atsispindi perkėlimuose tarp lygių.

Paskolų klientams ir atidėjinių pokytis

Mln. €	2021 m.				2022 m.			
	1 lygis	2 lygis	3 lygis	Iš viso	1 lygis	2 lygis	3 lygis	Iš viso
Bendroji balansinė vertė								
Likutis laikotarpio pradžioje	7 958,3	1 303,9	305,5	9 567,7	8 452,0	1 411,0	185,6	10 048,6
Perkėlimai į 1 lygį	232,3	-222,2	-10,1	0,0	476,3	-475,0	-1,3	0,0
Perkėlimai į 2 lygį	-723,2	782,3	-59,1	0,0	-1 075,7	1 114,9	-39,2	0,0
Perkėlimai į 3 lygį	-20,5	-56,8	77,3	0,0	-83,8	-31,5	115,3	0,0
Naujai suteiktas ar įsigytas turtas	1 987,7	0,0	0,0	1 987,7	2 938,7	0,0	0,0	2 938,7
Turtas, kurio pripažinimas buvo nutrauktas arba kuris buvo grąžintas	-982,6	-396,2	-105,8	-1 484,6	-1 502,5	-381,7	-117,1	-2 001,3
Pokytis	493,7	107,1	-97,7	503,1	753,0	226,7	-42,3	937,4
Nurašymai	0,0	0,0	-22,2	-22,2	0,0	0,0	-9,9	-9,9
Likutis laikotarpio pabaigoje	8 452,0	1 411,0	185,6	10 048,6	9 205,0	1 637,7	133,4	10 976,1
iš jų <i>POCI</i>	0,0	33,6	5,1	38,7	0,0	13,8	3,0	16,8
Atidėjiniai kredito nuostoliams								
Likutis laikotarpio pradžioje	-21,3	-23,3	-92,3	-136,9	-16,3	-29,0	-56,6	-101,9
Perkėlimai į 1 lygį	-7,7	6,5	1,2	0,0	-10,8	10,5	0,3	0,0
Perkėlimai į 2 lygį	3,2	-12,2	9,0	0,0	4,7	-9,4	4,7	0,0
Perkėlimai į 3 lygį	0,7	1,3	-2,0	0,0	5,7	1,7	-7,4	0,0
Naujai suteiktas ar įsigytas turtas	-8,5	0,0	0,0	-8,5	-16,4	0,0	0,0	-16,4
Turtas, kurio pripažinimas buvo nutrauktas arba kuris buvo grąžintas	2,7	4,0	9,7	16,4	1,1	3,8	3,1	8,0
TKN prielaidų, lygių ir kt. pokyčiai	2,1	-1,9	-4,4	-4,2	4,9	-20,5	2,7	-12,9
Vadovybės atliktas koregavimas	12,5	-3,4	0,0	9,1	0,0	11,9	0,0	11,9
Pokytis	5,0	-5,7	13,5	12,8	-10,8	-2,0	3,4	-9,4
Nurašymai	0,0	0,0	22,2	22,2	0,0	0,0	9,9	9,9
Likutis laikotarpio pabaigoje	-16,3	-29,0	-56,6	-101,9	-27,1	-31,0	-43,3	-101,4
iš jų <i>POCI</i>	0,0	-0,4	-1,1	-1,5	0,0	-0,1	-0,4	-0,5

Atidėjiniai kredito nuostoliams, mln. €	2021 m.	2022 m.
Atidėjiniai kredito nuostoliams	12,8	-9,4
Atidėjiniai kredito nuostoliams dėl neapibrėžtųjų įsipareigojimų (žr. 22 pastabą „Neapibrėžtieji įsipareigojimai“)	1,7	-6,7
Iš viso	14,5	-16,1

Būsto paskolų ir atidėjinių pokytis

Mln. €

	2021 m.				2022 m.			
	1 lygis	2 lygis	3 lygis	Iš viso	1 lygis	2 lygis	3 lygis	Iš viso
Bendroji balansinė vertė								
Likutis laikotarpio pradžioje	4 313,7	175,3	125,2	4 614,2	4 415,4	364,8	53,4	4 833,6
Perkėlimai į 1 lygį	69,7	-62,4	-7,3	0,0	183,1	-182,6	-0,5	0,0
Perkėlimai į 2 lygį	-243,4	285,7	-42,3	0,0	-88,2	101,5	-13,3	0,0
Perkėlimai į 3 lygį	-5,4	-5,0	10,4	0,0	-2,7	-9,1	11,8	0,0
Naujai suteiktas ar įsigytas turtas	663,4	0,0	0,0	663,4	817,5	0,0	0,0	817,5
Turtas, kurio pripažinimas buvo nutrauktas arba kuris buvo grąžintas	-382,6	-28,8	-29,5	-440,9	-482,5	-41,9	-15,3	-539,7
Pokytis	101,7	189,5	-68,7	222,5	427,2	-132,1	-17,3	277,8
Nurašymai	0,0	0,0	-3,1	-3,1	0,0	0,0	-2,9	-2,9
Likutis laikotarpio pabaigoje	4 415,4	364,8	53,4	4 833,6	4 842,6	232,7	33,2	5 108,5
iš jų <i>POCI</i>	0,0	4,8	1,4	6,2	0,0	4,2	0,8	5,0
Atidėjiniai kredito nuostoliams								
Likutis laikotarpio pradžioje	-5,4	-10,9	-27,9	-44,2	-8,2	-8,2	-14,0	-30,4
Perkėlimai į 1 lygį	-4,6	3,9	0,7	0,0	-2,8	2,8	0,0	0,0
Perkėlimai į 2 lygį	0,5	-7,4	6,9	0,0	0,6	-3,3	2,7	0,0
Perkėlimai į 3 lygį	0,1	0,4	-0,5	0,0	0,4	0,6	-1,0	0,0
Naujai suteiktas ar įsigytas turtas	-0,9	0,0	0,0	-0,9	-0,9	0,0	0,0	-0,9
Turtas, kurio pripažinimas buvo nutrauktas arba kuris buvo grąžintas	0,4	0,9	3,5	4,8	0,3	0,5	1,2	2,0
TKN prielaidų, lygių ir kt. pokyčiai	-1,5	2,8	0,2	1,5	0,2	-3,0	0,2	-2,6
Vadovybės atliktas koregavimas	3,2	2,1	0,0	5,3	0,0	0,0	0,0	0,0
Pokytis	-2,8	2,7	10,8	10,7	-2,2	-2,4	3,1	-1,5
Nurašymai	0,0	0,0	3,1	3,1	0,0	0,0	2,9	2,9
Likutis laikotarpio pabaigoje	-8,2	-8,2	-14,0	-30,4	-10,4	-10,6	-8,0	-29,0
iš jų <i>POCI</i>	0,0	0,0	-0,2	-0,2	0,0	0,0	-0,1	-0,1

Paskolų įmonėms ir atidėjinių pokytis

Mln. €

	2021 m.				2022 m.			
	1 lygis	2 lygis	3 lygis	Iš viso	1 lygis	2 lygis	3 lygis	Iš viso
Bendroji balansinė vertė								
Likutis laikotarpio pradžioje	1 868,5	825,6	129,0	2 823,1	1 981,7	759,5	95,9	2 837,1
Perkėlimai į 1 lygį	75,1	-75,0	-0,1	0,0	219,9	-219,9	0,0	0,0
Perkėlimai į 2 lygį	-257,4	263,3	-5,9	0,0	-668,8	687,3	-18,5	0,0
Perkėlimai į 3 lygį	-3,6	-33,2	36,8	0,0	-15,7	-18,5	34,2	0,0
Naujai suteiktas ar įsigytas turtas	430,2	0,0	0,0	430,2	1 014,2	0,0	0,0	1 014,2
Turtas, kurio pripažinimas buvo nutrauktas arba kuris buvo grąžintas	-131,1	-221,2	-45,9	-398,2	-346,8	-184,6	-33,4	-564,8
Pokytis	113,2	-66,1	-15,1	32,0	202,8	264,3	-17,7	449,4
Nurašymai	0,0	0,0	-18,0	-18,0	0,0	0,0	-5,5	-5,5
Likutis laikotarpio pabaigoje	1 981,7	759,5	95,9	2 837,1	2 184,5	1 023,8	72,7	3 281,0
iš jų <i>POCI</i>	0,0	27,2	2,2	29,4	0,0	8,2	1,7	9,9
Atidėjiniai kredito nuostoliams								
Likutis laikotarpio pradžioje	-6,4	-6,0	-49,3	-61,7	-3,1	-12,8	-31,6	-47,5
Perkėlimai į 1 lygį	-0,7	0,7	0,0	0,0	-5,3	5,3	0,0	0,0
Perkėlimai į 2 lygį	1,0	-1,3	0,3	0,0	1,9	-2,5	0,6	0,0
Perkėlimai į 3 lygį	0,1	0,3	-0,4	0,0	4,0	1,1	-5,1	0,0
Naujai suteiktas ar įsigytas turtas	-2,5	0,0	0,0	-2,5	-8,5	0,0	0,0	-8,5
Turtas, kurio pripažinimas buvo nutrauktas arba kuris buvo grąžintas	1,0	1,8	3,9	6,7	0,3	1,3	0,4	2,0
TKN prielaidų, lygių ir kt. pokyčiai	1,4	-3,2	-4,1	-5,9	2,4	-14,5	5,8	-6,3
Vadovybės atliktas koregavimas	3,0	-5,1	0,0	-2,1	0,0	8,4	0,0	8,4
Pokytis	3,3	-6,8	-0,3	-3,8	-5,2	-0,9	1,7	-4,4
Nurašymai	0,0	0,0	18,0	18,0	0,0	0,0	5,5	5,5
Likutis laikotarpio pabaigoje	-3,1	-12,8	-31,6	-47,5	-8,3	-13,7	-24,4	-46,4
iš jų <i>POCI</i>	0,0	-0,4	-0,3	-0,7	0,0	-0,1	-0,1	-0,2

Paskolos klientams pagal užstatą

Mln. €

Neužtikrintos
paskolos

Užtikrintos paskolos pagal užstatą tipą

Iš viso

		Gyvenamosi os paskirties NT	Kitas NT	Kitos užtikrinimo priemonės	Iš viso užtikrintų paskolų	
2021 m. gruodžio 31 d.						
Būsto paskolos	34,6	4 757,5	41,0	0,5	4 799,0	4 833,6
Lizingas	37,7	0,0	0,0	417,2	417,2	454,9
Vartojimo paskolos, kortelės	98,0	0,5	0,1	9,7	10,3	108,3
Kita	22,8	139,6	90,7	30,2	260,5	283,3
Fiziniai asmenys	193,1	4 897,6	131,8	457,6	5 487,0	5 680,1
Paskolos	390,6	86,8	2 062,2	297,5	2 446,5	2 837,1
Lizingas	129,0	0,0	0,5	760,2	760,7	889,7
Faktoringas	257,0	0,0	0,0	0,0	0,0	257,0
Įmonės	776,6	86,8	2 062,7	1 057,7	3 207,2	3 983,8
Finansų įstaigos	13,7	0,0	183,4	3,1	186,5	200,2
Viešasis sektorius	172,7	0,0	4,4	7,4	11,8	184,5
Iš viso	1 156,1	4 984,4	2 382,3	1 525,8	8 892,5	10 048,6

2022 m. gruodžio 31 d.

Būsto paskolos	33,6	5 030,1	36,7	8,1	5 074,9	5 108,5
Lizingas	42,0	0,0	0,0	437,8	437,8	479,8
Vartojimo paskolos, kortelės	112,0	0,5	0,1	8,4	9,0	121,0
Kita	18,3	144,5	84,1	35,6	264,2	282,5
Fiziniai asmenys	205,9	5 175,1	120,9	489,9	5 785,9	5 991,8
Paskolos	262,3	69,4	2 244,9	704,4	3 018,7	3 281,0
Lizingas	150,2	0,0	1,6	861,9	863,5	1 013,7
Faktoringas	264,0	0,0	0,0	0,0	0,0	264,0
Įmonės	676,5	69,4	2 246,5	1 566,3	3 882,2	4 558,7
Finansų įstaigos	10,2	0,6	201,2	10,8	212,6	222,8
Viešasis sektorius	179,5	0,0	18,3	5,0	23,3	202,8
Iš viso	1 072,1	5 245,1	2 586,9	2 072,0	9 904,0	10 976,1

**3 lygio paskolos klientams pagal užstatą
vertės lygi Mln. €**

	2021 12 31			2022 12 31		
	Fiziniai asmenys	Įmonės	Iš viso	Fiziniai asmenys	Įmonės	Iš viso
Paskolos, nepilnai padengtos užstatu	17,9	42,5	60,4	7,6	25,3	32,9
Paskolos, pilnai padengtos užstatu	52,7	72,5	125,2	39,1	61,4	100,5
Bendroji balansinė vertė	70,6	115,0	185,6	46,7	86,7	133,4
Atidėjiniai kredito nuostoliams	-18,9	-37,7	-56,6	-11,7	-31,6	-43,3
Grynoji balansinė vertė	51,7	77,3	129,0	35,0	55,1	90,1
Užtikrinimo priemonių tikroji vertė						
Paskolos, nepilnai padengtos užstatu	10,8	19,7	30,5	4,6	12,6	17,2
Paskolos, pilnai padengtos užstatu	52,8	71,5	124,3	39,0	61,1	100,1
Iš viso	63,6	91,2	154,8	43,6	73,7	117,3

12. INVESTICIJOS Į ASOCIJUOTĄSIAS IR PATRONUOJAMĄSIAS ĮMONES

Investicijos į asocijuotąsias įmones, mln. €

2021 m.

2022 m.

Likutis laikotarpio pradžioje	5,3	6,4
Ataskaitinių metų pelno dalis	1,8	1,6
Dividendai	-0,7	-2,3
Likutis laikotarpio pabaigoje	6,4	5,7

Asocijuotosios įmonės, mln. €

2021 12 31

2022 12 31

	Nuosava s kapitala s	Grynasis pelnas už metus ¹	Kapitalo dalis (%)	Balansin ė vertė	Nuosava s kapitala s	Grynasis pelnas už metus ¹	Kapitalo dalis (%)	Balansin ė vertė
ALD Automotive Eesti AS, Estija	7,9	0,5	25,0	1,7	7,0	0,3	25,0	1,6
SIA ALD Automotive, Latvija	10,8	0,6	25,0	2,3	9,0	0,6	25,0	1,7
SIA Kredītinformācijas Birojs, Latvija	0,6	0,0	19,8	0,1	0,6	0,0	19,8	0,1
UAB ALD Automotive, Lietuva	8,7	0,7	25,0	2,3	12,2	0,7	25,0	2,3
Iš viso		1,8		6,4		1,6		5,7

1. Luminor tenkanti asocijuotųjų įmonių pelno dalis

Patronuojamosios įmonės

Veiklos pobūdis

Buveinės
šalis

2021 12 31

2022 12 31

Luminor Liising AS	Lizingas, faktoringas	Estija	100 %	100 %
Luminor Līzings SIA	Lizingas, faktoringas	Latvija	100 %	100 %
Luminor Līzings Latvija SIA	Lizingas, faktoringas	Latvija	100 %	100 %
Luminor Līzings UAB	Lizingas, faktoringas	Lietuva	100 %	100 %
Luminor Pensions Estonia AS	Pensijų fondų valdymas	Estija	100 %	100 %
Luminor Latvijas atklātais pensiju fonds AS	Pensijų fondų valdymas	Latvija	100 %	100 %
Luminor Investīciju Valdymas UAB	Pensijų fondų valdymas	Lietuva	100 %	100 %
Makseškus AS ¹	E. prekybos mokėjimai	Estija	0 %	99 %
Luminor Asset Management IPAS	Turto valdymas	Latvija	100 %	100 %

1. Taip pat žr. 29 pastabą „Verslo jungimai“.

2022 m. gruodžio 31 d. likviduojamos patronuojamosios įmonės

Promano Lat SIA	Nuosavo nekilnojamojo turto pirkimas ir pardavimas	Latvija	100 %	100 %
Salvus SIA	Nuosavo nekilnojamojo turto pirkimas ir pardavimas	Latvija	100 %	100 %
Intractus UAB	Nuosavo nekilnojamojo turto pirkimas ir pardavimas	Lietuva	100 %	100 %

Patronuojamosios įmonės,
kurios buvo likviduotos 2022 m.

Salvus 3 SIA	Nuosavo nekilnojamojo turto pirkimas ir pardavimas	Latvija	100 %	0 %
Salvus 4 SIA	Nuosavo nekilnojamojo turto pirkimas ir pardavimas	Latvija	100 %	0 %
Industrius UAB	Nuosavo nekilnojamojo turto pirkimas ir pardavimas	Lietuva	100 %	0 %
PROMANO LIT UAB	Nuosavo nekilnojamojo turto pirkimas ir pardavimas	Lietuva	100 %	0 %

13. NEMATERIALUSIS TURTAS

Mln. €

	2021 m.			2022 m.		
	Prestižas	Kita	Iš viso	Prestižas ¹	Kita	Iš viso
Sukauptos sąnaudos						
Likutis laikotarpio pradžioje	0,4	32,8	33,2	0,4	39,0	39,4
Patronuojamosios įmonės įsigijimas ¹	0,0	0,0	0,0	48,4	1,3	49,7
Kitas įsigytas turtas ²	0,0	6,7	6,7	0,0	5,8	5,8
Perleidimai	0,0	-0,5	-0,5	0,0	-0,1	-0,1
Likutis laikotarpio pabaigoje	0,4	39,0	39,4	48,8	46,0	94,8
Sukaupta amortizacija ir vertės sumažėjimas						
Likutis laikotarpio pradžioje	0,0	-26,5	-26,5	0,0	-29,4	-29,4
Amortizacija	0,0	-3,1	-3,1	0,0	-2,4	-2,4
Perleidimai	0,0	0,5	0,5	0,0	0,1	0,1
Vertės sumažėjimas per metus	0,0	-0,3	-0,3	0,0	-0,3	-0,3
Likutis laikotarpio pabaigoje	0,0	-29,4	-29,4	0,0	-32,0	-32,0
Balansinė vertė	0,4	9,6	10,0	48,8	14,0	62,8

1. Taip pat žr. 29 pastabą „Verslo jungimai“.

2. 2022 m. 4,8 mln. EUR vertės vystymo sąnaudos buvo kapitalizuotos (2021 m. – 0,6 mln. EUR).

Prestižas, kuris pripažįstamas kaip verslo jungimo dalis, daugiausia susijęs su *Maksekeskus AS* verslo potencialu. Nustatant *Maksekeskus* naudojimo vertę remtasi šiomis prielaidomis:

Prielaida	Vertės nustatymo metodas	Vertė
Pajamų augimo tempas per 1–5 metus	Metinis augimo tempas penkerių metų prognozės laikotarpiu pagal šalis ir metodus; remiantis ankstesniais rezultatais ir vadovybės lūkesčiais dėl rinkos plėtros	apie 16 %
EBITDA augimo tempas per 6–10 metų	Mažėjantis metinis EBITDA augimas	Vidutiniškai 10 %
Ilgalaikis augimo tempas	ECB prognozė 2022 m. IV ketv.	2,2 %
Diskonto norma prieš apmokestinimą	Konservatyvus ir apdairus įvertis, atsižvelgiant į VSKK	11,1 %

2022 m. atliktas vertės sumažėjimo testas neparodė prestižo vertės sumažėjimo poreikio. Atlikta pagrindinių kintamųjų jautrumo analizė parodė, kad įmonės vertė yra atspari modeliuojamiems pokyčiams. Pagrįsti pagrindinių prielaidų pokyčiai nesukeltų prestižo vertės sumažėjimo.

14. MATERIALUSIS TURTAS

Mln. €

	2021 m.				2022 m.			
	Nekilnoja masis turtas	Įranga	Naudojimo teise valdomas turtas	Iš viso	Nekilnoja masis turtas	Įranga	Naudojimo teise valdomas turtas	Iš viso
Sukauptos sąnaudos								
Likutis laikotarpio pradžioje	1,2	28,3	58,8	88,3	0,9	16,4	56,8	74,1
Įsigytas turtas	0,0	1,1	0,2	1,3	0,0	0,3	0,5	0,8
Perleidimai	-0,3	-13,0	-2,2	-15,5	0,0	-0,8	-10,7	-11,5
Likutis laikotarpio pabaigoje	0,9	16,4	56,8	74,1	0,9	15,9	46,6	63,4
Sukauptas nusidėvėjimas								
Likutis laikotarpio pradžioje	-0,4	-19,1	-12,2	-31,7	-0,2	-10,6	-16,3	-27,1
Nusidėvėjimas	0,0	-3,5	-5,5	-9,0	0,0	-2,6	-5,0	-7,6
Perleidimai	0,2	12,0	1,4	13,6	0,0	0,6	0,9	1,5
Likutis laikotarpio pabaigoje	-0,2	-10,6	-16,3	-27,1	-0,2	-12,6	-20,4	-33,2
Balansinė vertė	0,7	5,8	40,5	47,0	0,7	3,3	26,2	30,2

Didžiąją dalį naudojimo teise valdomo turto sudaro sutartys dėl pagrindinių būstinių nuomos Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje. 9,8 mln. EUR vertės 2022 m. pateiktų Teisės naudoti turtą perleidimų buvo susiję su nuomos sutarčių perkainojimu arba pakeitimu.

Nuomos įsipareigojimai, mln. €

2021 m.

2022 m.

Likutis laikotarpio pradžioje	49,7	43,4
Naujos nuomos sutartys	0,1	0,2
Nuomos pakeitimai	-0,4	-8,1
Nutrauktos nuomos sutartys	-0,8	-0,1
Palūkanos	1,0	0,6
Mokėjimai	-6,2	-6,0
Likutis laikotarpio pabaigoje	43,4	30,0

Toliau 24 pastaboje „Finansinio turto ir įsipareigojimų terminai“ nurodomas lizingo įsipareigojimų terminas.

15. KITAS TURTAS

Mln. €

2021 12 31

2022 12 31

iPervedimai kelyje ¹	15,3	25,5
Finansinis turtas	15,3	25,5
Išankstiniai apmokėjimai	15,5	10,5
Sukauptos pajamos	6,3	5,4
Atgautinas PVM ir kiti mokesčiai	2,1	4,3
Gautinos sumos	6,2	4,2
Perimtas turtas	1,8	1,5
Kita	2,6	4,0
Nefinansinis turtas	34,5	29,9
Iš viso	49,8	55,4

1. Didžioji pervedimų kelyje dalis yra susijusi su kortelių operacijomis, už kurias dažniausiai buvo atsiskaityta metams pasibaigus.

16. KLIENTŲ INDĖLIAI

Mln. €	2021 12 31	2022 12 31
Fiziniai asmenys	4 788,6	4 791,6
Įmonės	4 044,8	3 937,3
Finansų įstaigos	246,9	271,7
Viešasis sektorius	1 225,1	1 947,3
Iš viso	10 305,4	10 947,9
Iš jų Indėliai iki pareikalavimo	9 416,9	9 614,0
Terminuoti indėliai	888,5	1 333,9
Pagal registracijos šalį		
Estija, Latvija ir Lietuva	10 075,9	10 736,6
Likusi Europos Sąjungos dalis	80,6	165,4
Kita	148,9	45,9
Iš viso	10 305,4	10 947,9

17. IŠLEISTI SKOLOS VERTYBINIAI POPIERIAI

Mln. €	Anksčiausia pareikalavimo data	Išpirkimo data	Pastabos	2021 12 31	2022 12 31
500 mln. €, 0,01 %		2025 m. kovas	Apsidraudimo sandorių apskaita	494,6	459,3
500 mln. €, 1,688 %		2027 m. birželis	Apsidraudimo sandorių apskaita. Išleista 2022 m. gegužę	0,0	467,3
Padengtosios obligacijos				494,6	926,6
300 mln. €, 1,375 %		2002 m. spalio	228,5 mln. EUR išpirkta 2021 m. rugsėjį	71,8	0,0
300 mln. €, 5 %	2023 m. rugpjūtis	2024 m. rugpjūtis	Apsidraudimo sandorių apskaita. Išleista 2022 m. rugpjūtį	0,0	300,4
300 mln. €, 0,792 %	2023 m. gruodis	2024 m. gruodis	Apsidraudimo sandorių apskaita	298,3	290,0
300 mln. €, 0,539 %	2025 m. rugsėjis	2026 m. rugsėjis	Apsidraudimo sandorių apskaita	298,9	296,9
Pirmajė obligacija				669,0	887,3
Iš viso				1 163,6	1 813,9

Išleistų skolos vertybinių popierių balansinės vertės pokytis, mln. €	2021 m.	2022 m.
Likutis laikotarpio pradžioje	1 201,2	1 163,6
Pinigų srautai iš išleistų skolos vertybinių popierių	299,3	796,9
Skolos vertybiniai popieriai, kurių terminas suėjo	-99,2	-71,8
Išpirkti skolos vertybiniai popieriai	-228,5	0,0
Sukauptos palūkanos	7,5	15,5
Sumokėtos palūkanos	-7,9	-8,1
Sandorio išlaidų amortizacija, nuolaidos	0,0	-1,3
Apsidraudimo poveikis ¹	-8,8	-80,9
Likutis laikotarpio pabaigoje	1 163,6	1 813,9

1. Taip pat žr. 20 pastabą „Išvestinės finansinės priemonės“

18. KITI ĮSIPAREIGOJIMAI

Mln. €	2021 12 31	2022 12 31
Pervedimai kelyje	27,8	43,2
Kita	1,2	4,3
Finansiniai įsipareigojimai	29,0	47,5
Sukaupti įsipareigojimai	46,9	53,9
Gauti avansiniai mokėjimai	3,6	3,2
PVM	1,7	2,9
Kiti mokesčių įsipareigojimai	1,4	2,0
Kita	9,3	9,3
Nefinansiniai įsipareigojimai	62,9	71,3
Iš viso	91,9	118,8

19. ATIDĖJINIAI

Atidėjiniai Mln. €	2021 m.			2022 m.		
	Neapibrėžti ęji įsipareigoji mai ¹	Teisiniai ir kiti	Iš viso	Neapibrėžti ęji įsipareigoji mai ¹	Teisiniai ir kiti	Iš viso
Likutis laikotarpio pradžioje	6,7	2,6	9,3	5,1	4,0	9,1
Suformuoti per metus	13,6	3,2	16,8	9,9	8,5	18,4
Kiti pasikeitimai	-15,2	-1,8	-17,0	-3,2	-2,3	-5,5
Pokytis	-1,6	1,4	-0,2	6,7	6,2	12,9
Likutis laikotarpio pabaigoje	5,1	4,0	9,1	11,8	10,2	22,0

1. Taip pat žr. 22 pastabą „Neapibrėžtieji įsipareigojimai“.

Teisiniai atidėjiniai 2022 m. gruodžio 31 d. buvo 0,2 mln. EUR (2021 m. gruodžio 31 d. – 0,4 mln. EUR). *Luminor* nuomone, bet kokie vykstantys teismo procesai, dėl kurių nebuvo suformuoti atidėjiniai 2022 m. gruodžio 31 d., nelems reikšmingų nuostolių.

20. IŠVESTINĖS FINANSINĖS PRIEMONĖS

Tikroji vertė, mln. €

	2021 12 31			2022 12 31		
	Nominali vertė	Turtas	Išsipareigojimai	Nominali vertė	Turtas	Išsipareigojimai
Su palūkanų norma susiję	2 023,7	7,6	10,0	2 820,3	48,8	114,1
Su valiuta susiję	1 351,3	22,8	15,5	1 202,2	11,9	20,3
Su biržos prekėmis susiję	170,1	45,1	44,8	230,6	60,9	59,7
Iš viso	3 545,1	75,5	70,3	4 253,1	121,6	194,1

Tikrosios vertės apsidraudimo sandoriai

Tarp apdraustojo objekto ir apsidraudimo priemonių egzistuoja ekonominiai ryšiai, nes palūkanų normų apsisikeitimo sandorių sąlygos atitinka fiksuotos palūkanų normos skolos vertybinių popierių sąlygas. Apsidraudimo ryšiams *Luminor* yra nustatęs 1:1 apsidraudimo santykį, nes palūkanų normų apsisikeitimo sandorių pagrindinė rizika yra tokia pati, kaip ir apdraustoji rizika. Siekdamas įvertinti apsidraudimo veiksmingumą, *Luminor* taiko hipotetinės išvestinės priemonės metodą ir lygina apsidraudimo priemonės tikrosios vertės pasikeitimą su apdraustajai rizikai priskiriamo apdraustojo objekto tikrosios vertės pasikeitimu. 2022 m. ir 2021 m. reikšmingo neveiksmingumo nenustatyta.

Apdraustasis objektas ¹ / kuponų gavimas	Išsigaliojimo data	Išpirkimo data	Mokėjimo kuponas	Nominali vertė	
				2021 12 31	2022 12 31
0,01 % padengtosios obligacijos	2020 m. kovas	2025 m. kovas	6 m. Euribor +0,289 %	500,0	500,0
1,688 % padengtosios obligacijos	2022 m. gegužė	2027 m. birželis	3 m. Euribor +0,3395 %	0,0	500,0
5 % pirmosios obligacijos	2022 m. rugpjūtis	2023 m. rugpjūtis	3 m. Euribor +3,725 %	0,0	300,0
0,792 % pirmosios obligacijos	2020 m. gruodis	2023 m. gruodis	6 m. Euribor +1,2888 %	300,0	300,0
0,539 % pirmosios obligacijos	2002 m. spalio	2025 m. rugsėjis	3 m. Euribor -2,323 %	0,0	300,0
Iš viso				800,0	1 900,0
Grynoji balansinė vertė				-3,5	-84,4

1. Taip pat žr. 17 pastabą „Išleisti skolos vertybiniai popieriai“

21. PELNO MOKESTIS

Mln. €	2021 12 31	2022 12 31
Pelno mokestis už metus		
Ataskaitinio laikotarpio pelno mokestis	-6,8	-20,3
Ankstesnių laikotarpių pelno mokesčio koregavimas	-0,2	-1,2
Atidėtojo pelno mokesčio pasikeitimas	-0,7	3,8
Iš viso	-7,7	-17,7
Pelnas prieš apmokestinimą	82,4	142,4
Mokestis pagal taikomą mokesčio tarifą	-9,1	-15,9
Neatskaitomų sąnaudų / neapmokestinamų pajamų poveikis	2,3	-0,6
Ankstesnių laikotarpių pelno mokesčio koregavimas	-0,9	-1,2
Pelno mokestis už metus	-7,7	-17,7
Efektyvusis mokesčio tarifas	9 %	12 %
Atidėtojo pelno mokesčio turtas		
Likutis laikotarpio pradžioje	9,4	8,7
Kiti atidėtojo pelno mokesčio laikinieji pasikeitimai	-2,0	3,6
Keliami mokestiniai nuostoliai	1,3	0,2
Likutis laikotarpio pabaigoje	8,7	12,5

Atsižvelgiant į nepaskirstytą pelną ir teisės aktų reikalavimus, 2022 m. gruodžio 31 d. *Luminor* galėjo išmokėti 132,7 mln. EUR dividendų (2021 m. gruodžio 31 d. – 97,0 mln. EUR). Atitinkamas pelno mokestis, mokėtinas už šias išmokas, būtų 22,1 mln. EUR (2021 m. gruodžio 31 d. – 16,0 mln. EUR).

Atidėtojų mokesčių turtas buvo pripažintas dėl sukaupto mokesčių nuostolio. Remiantis *Luminor* prognoze, bus galima gauti pakankamai apmokestinamojo pelno, kuriam bus panaudotas atidėtojo mokesčio turtas.

22. NEAPIBRĖŽTIEJI ĮSIPAREIGOJIMAI

Mln. €	2021 12 31	2022 12 31
Nepanaudoti suteikti kreditavimo įsipareigojimai	1 230,1	1 528,4
Finansinės garantijos	498,9	496,3
Įvykdymo garantijos	190,5	255,9
Iš viso	1 919,5	2 280,6

Pagal lygį ir rizikos kategoriją, mln. €	2021 12 31				2022 12 31			
	1 lygis	2 lygis	3 lygis	Iš viso	1 lygis	2 lygis	3 lygis	Iš viso
Žema rizika	721,5	37,6	0,0	759,1	908,6	256,9	0,1	1 165,6
Vidutinė rizika	891,1	219,0	0,0	1 110,1	681,7	311,6	1,0	994,3
Aukšta rizika	14,7	22,3	0,0	37,0	23,7	73,6	0,0	97,3
Įsipareigojimų neįvykdymas	0,0	0,0	13,3	13,3	1,1	0,0	22,3	23,4
Iš viso	1 627,3	278,9	13,3	1 919,5	1 615,1	642,1	23,4	2 280,6
Atidėjiniai ¹	-2,0	-2,3	-0,8	-5,1	-4,1	-2,0	-5,7	-11,8
Grynoji suma	1 625,3	276,6	12,5	1 914,4	1 611,0	640,1	17,7	2 268,8

Atidėjinių pokytis, mln. €	2021 m.				2022 m.			
	1 lygis	2 lygis	3 lygis	Iš viso	1 lygis	2 lygis	3 lygis	Iš viso
Likutis laikotarpio pradžioje	-3,6	-2,5	-0,6	-6,7	-2,0	-2,3	-0,8	-5,1
Suformuoti per metus	-13,6	0,0	0,0	-13,6	-9,9	0,0	0,0	-9,9
Pripažinimo nutraukimas ir kiti pasikeitimai ²	15,2	0,2	-0,2	15,2	7,8	0,3	-4,9	3,2
Pokytis	1,6	0,2	-0,2	1,6	-2,1	0,3	-4,9	-6,7
Likutis laikotarpio pabaigoje	-2,0	-2,3	-0,8	-5,1	-4,1	-2,0	-5,7	-11,8

1. Taip pat žr. 19 pastabą „Atidėjiniai“.

2. Dažniausiai pokyčius sudarė lygio pokyčiai, pripažinimo nutraukimas ir TKN vertinimo modelio prielaidų patikslinimai

23. DIDŽIAUSIA KREDITO RIZIKA

Didžiausia balansinio turto kredito rizika yra grynosios finansinio turto sumos, o neapibrėžtųjų įsipareigojimų – įsipareigojimo suma prieš kredito rizikos mažinimą. Pinigai ir likučiai centriniuose bankuose bei Kitų finansų įstaigų mokėtinos sumos pasižymi maža kredito rizika, nes tikėtini kredito nuostoliai yra nereikšmingi, todėl jie priskiriami 1 lygio turtui. Taip pat žr. 2 pastabą „Bendroji rizikos valdymo politika“.

Didžiausia kredito rizikos pozicija, mln. €	Pastabos	2021 12 31	2022 12 31
Grynieji pinigai ir lėšos centriniuose bankuose	Atsižvelgiant į TKN vertinimą	9	2 494,2
Gautinos sumos iš kitų kredito įstaigų	Atsižvelgiant į TKN vertinimą		64,4
Skolos vertybiniai popieriai	Atsižvelgiant į TKN vertinimą	10	326,9
Skolos vertybiniai popieriai	TKN vertinimas netaikytinas	10	281,3
Paskolos klientams	Atsižvelgiant į TKN vertinimą	11	9 946,7
Išvestinės finansinės priemonės	TKN vertinimas netaikytinas	20	75,5
Balanse esantis turtas		13 189,0	14 587,6
Neapibrėžtieji įsipareigojimai	Atsižvelgiant į TKN vertinimą	22	1 919,5
Iš viso		15 108,5	16 868,2

24. FINANSINIO TURTO IR ĮSIPAREIGOJIMŲ TIKROJI VERTĖ

Mln. €	Apskaitos metodas	Tikroji vertė				Balansinė vertė
		1 lygis	2 lygis	3 lygis	Iš viso	
2021 m. gruodžio 31 d.						
Grynieji pinigai ir lėšos centriniuose bankuose	Amortizuota savikaina	136,1	2 358,1	0,0	2 494,2	2 494,2
Gautinos sumos iš kitų kredito įstaigų	Amortizuota savikaina	0,0	64,4	0,0	64,4	64,4
Skolos vertybiniai popieriai	Amortizuota savikaina	314,4	6,9	0,0	321,3	325,5
Skolos vertybiniai popieriai	Pirminio pripažinimo metu priskiriami vertinamiems tikrąja verte, kurios pasikeitimas pripažįstamas pelnu ar nuostoliais	265,8	0,0	0,0	265,8	265,8
Skolos vertybiniai popieriai	Privalomai vertinami tikrąja verte, kurios pasikeitimas pripažįstamas pelnu ar nuostoliais	2,3	6,3	6,9	15,5	15,5
Skolos vertybiniai popieriai	Vertinami tikrąja verte, kurios pasikeitimas pripažįstamas kitomis bendrosiomis pajamomis	0,0	1,4	0,0	1,4	1,4
Paskolos klientams	Amortizuota savikaina	0,0	0,0	9 740,6	9 740,6	9 946,7
Išvestinės finansinės priemonės	Privalomai vertinamos tikrąja verte, kurios pasikeitimas pripažįstamas pelnu ar nuostoliais	0,0	74,9	0,6	75,5	75,5
Nuosavybės priemonės	Privalomai vertinamos tikrąja verte, kurios pasikeitimas pripažįstamas pelnu ar nuostoliais	0,0	2,7	0,0	2,7	2,7
Nuosavybės priemonės	Vertinamos tikrąja verte, kurios pasikeitimas pripažįstamas kitomis bendrosiomis pajamomis	0,0	0,0	0,5	0,5	0,5
Kita	Amortizuota savikaina	0,0	15,3	0,0	15,3	15,3
Turto iš viso		718,6	2 530,0	9 748,6	12 997,2	13 207,5
Kredito įstaigų paskolos ir indėliai	Amortizuota savikaina	0,0	83,8	0,0	83,8	83,8
Klientų indėliai	Amortizuota savikaina	0,0	9 416,9	888,5	10 305,4	10 305,4
Išleisti skolos vertybiniai popieriai	Amortizuota savikaina	0,0	1 106,4	0,0	1 106,4	1 163,6
Išvestinės finansinės priemonės	Privalomai vertinamos tikrąja verte, kurios pasikeitimas pripažįstamas pelnu ar nuostoliais	0,0	70,3	0,0	70,3	70,3
Kita	Amortizuota savikaina	0,0	29,0	0,0	29,0	29,0
Įsipareigojimų iš viso		0,0	10 706,4	888,5	11 594,9	11 652,1

2022 m. gruodžio 31 d.

Grynieji pinigai ir lėšos centriniuose bankuose	Amortizuota savikaina	127,4	-2 050,7	0,0	2 178,1	2 178,1
Gautinos sumos iš kitų kredito įstaigų	Amortizuota savikaina	0,0	123,4	0,0	123,4	123,4
Skolos vertybiniai popieriai	Amortizuota savikaina	943,4	9,7	0,0	953,1	1 050,6
Skolos vertybiniai popieriai	Pirminio pripažinimo metu priskiriami vertinamiems tikrąja verte, kurios pasikeitimas pripažįstamas pelnu ar nuostoliais	200,0	0,0	0,0	200,0	200,0
Skolos vertybiniai popieriai	Privalomai vertinami tikrąja verte, kurios pasikeitimas pripažįstamas pelnu ar nuostoliais	32,0	1,0	3,5	36,5	36,5
Skolos vertybiniai popieriai	Vertinami tikrąja verte, kurios pasikeitimas pripažįstamas kitomis bendrosiomis pajamomis	0,0	2,7	0,0	2,7	2,7
Paskolos klientams	Amortizuota savikaina	0,0	0,0	11 149,4	11 149,4	10 874,7
Išvestinės finansinės priemonės	Privalomai vertinamos tikrąja verte, kurios pasikeitimas pripažįstamas pelnu ar nuostoliais	0,0	118,5	3,1	121,6	121,6
Nuosavybės priemonės	Privalomai vertinamos tikrąja verte, kurios pasikeitimas pripažįstamas pelnu ar nuostoliais	0,0	2,0	0,0	2,0	2,0
Nuosavybės priemonės	Vertinamos tikrąja verte, kurios pasikeitimas pripažįstamas kitomis bendrosiomis pajamomis	0,0	0,0	0,5	0,5	0,5
Kita	Amortizuota savikaina	0,0	25,5	0,0	25,5	25,5
Turto iš viso		1 302,8	2 333,5	11 156,5	14 792,8	14 615,6
Kredito įstaigų paskolos ir indėliai	Amortizuota savikaina	0,0	36,6	0,0	36,6	36,6
Klientų indėliai	Amortizuota savikaina	0,0	9 614,0	1 333,9	10 947,9	10 947,9
Išleisti skolos vertybiniai popieriai	Amortizuota savikaina	0,0	1 772,5	0,0	1 772,5	1 813,9
Išvestinės finansinės priemonės	Privalomai vertinamos tikrąja verte, kurios pasikeitimas pripažįstamas pelnu ar nuostoliais	0,0	194,1	0,0	194,1	194,1
Kita	Amortizuota savikaina	0,0	47,5	0,0	47,5	47,5
Išsipareigojimų iš viso		0,0	11 664,7	1 333,9	12 998,6	13 040,0

3-iam lygiui priskirtų skolos vertybinių popierių pasikeitimai, mln. €**2021 m.****2022 m.**

Likutis laikotarpio pradžioje	6,2	6,9
Perleidimai	0,0	-4,0
Nerealizuotas pelnas dėl ataskaitinio laikotarpio pabaigoje laikomo turto	0,7	0,6
Likutis laikotarpio pabaigoje	6,9	3,5

25. FINANSINIO TURTO IR ĮSIPAREIGOJIMŲ PASKIRSTYMAS PAGAL TERMINUS

Balansinė vertė, mln. €

	Iki 1 mėnesio	1–3 mėnesiai	3–12 mėnesių	1–5 metai	Daugiau nei 5 metai	Iš viso
2021 m. gruodžio 31 d.						
Grynieji pinigai ir lėšos centriniuose bankuose	2 494,2	0,0	0,0	0,0	0,0	2 494,2
Gautinos sumos iš kitų kredito įstaigų	61,8	0,0	0,0	2,6	0,0	64,4
Skolos vertybiniai popieriai	11,6	35,1	5,4	330,4	225,7	608,2
Paskolos klientams	242,1	371,4	1 634,4	4 053,9	3 644,9	9 946,7
Išvestinės finansinės priemonės	11,8	12,7	34,4	15,5	1,1	75,5
Nuosavybės priemonės	0,0	0,0	0,0	0,0	3,2	3,2
Kita	15,3	0,0	0,0	0,0	0,0	15,3
Finansinio turto iš viso	2 836,8	419,2	1 674,2	4 402,4	3 874,9	13 207,5
Finansinių įsipareigojimų iš viso	9 941,5	207,1	355,0	1 166,3	25,6	11 695,5
Finansinis turtas / (–įsipareigojimai) grynąja verte	-7 104,7	212,1	1 319,2	3 236,1	3 849,3	1 512,0
Neapibrėžtieji įsipareigojimai	1 919,5	0,0	0,0	0,0	0,0	1 919,5
Likvidumo spraga	-9 024,2	212,1	1 319,2	3 236,1	3 849,3	-407,5
2022 m. gruodžio 31 d.						
Grynieji pinigai ir lėšos centriniuose bankuose	2 178,1	0,0	0,0	0,0	0,0	2 178,1
Gautinos sumos iš kitų kredito įstaigų	120,9	0,0	0,0	2,5	0,0	123,4
Skolos vertybiniai popieriai	3,7	32,4	40,2	732,9	480,6	1 289,8
Paskolos klientams	408,1	362,3	1 656,7	4 371,9	4 075,7	10 874,7
Išvestinės finansinės priemonės	8,7	12,5	49,2	39,7	11,5	121,6
Nuosavybės priemonės	2,5	0,0	0,0	0,0	0,0	2,5
Kita	25,5	0,0	0,0	0,0	0,0	25,5
Finansinio turto iš viso	2 747,5	407,2	1 746,1	5 147,0	4 567,8	14 615,6
Finansinių įsipareigojimų iš viso	10 115,1	442,8	1 095,8	1 398,8	17,5	13 070,0
Finansinis turtas / (–įsipareigojimai) grynąja verte	-7 367,6	-35,6	650,3	3 748,2	4 550,3	1 545,6
Neapibrėžtieji įsipareigojimai	2 280,6	0,0	0,0	0,0	0,0	2 280,6
Likvidumo spraga	-9 648,2	-35,6	650,3	3 748,2	4 550,3	-735,0

Balansiniai likučiai – tai balansinės vertės, neapibrėžtieji įsipareigojimai – tai nominalūs įsipareigojimai

Likvidumo spragą iki 1 mėn. lemia indėliai iki pareikalavimo. Istoriškai šie indėliai buvo stabilūs.

Taip pat žr. 2 pastabą „Bendroji rizikos valdymo politika“.

Sutartyje numatyti nediskontuoti pinigų srautai, įsipareigojimai, mln. €	Iki 1 mėnesio	1–3 mėnesiai	3–12 mėnesių	1–5 metai	Daugiau nei 5 metai	Tarpinė suma	Diskonto poveikis	Balansinė vertė
2021 m. gruodžio 31 d.								
Kredito įstaigų paskolos ir indėliai	83,8	0,0	0,0	0,0	0,0	83,8	0,0	83,8
Klientų indėliai	9 818,0	195,5	248,3	37,0	6,6	10 305,4	0,0	10 305,4
Išleisti skolos vertybiniai popieriai	0,0	0,0	75,9	1 106,9	0,0	1 182,8	-19,2	1 163,6
Išvestinės finansinės priemonės (taip pat žr. toliau pateiktą lentelę)	10,2	10,5	30,4	14,9	1,1	67,1	3,2	70,3
Nuomos įsipareigojimai	0,5	1,0	4,4	21,2	19,0	46,1	-2,7	43,4
Kita	37,5	0,0	0,0	0,0	0,0	37,5	-8,5	29,0
Neapibrėžtieji įsipareigojimai	1 919,5	0,0	0,0	0,0	0,0	1 919,5	0,0	1 919,5
Iš viso	11 869,5	207,0	359,0	1 180,0	26,7	13 642,2	-27,2	13 615,0

2022 m. gruodžio 31 d.

Kredito įstaigų paskolos ir indėliai	36,2	0,0	0,5	0,0	0,0	36,7	-0,1	36,6
Klientų indėliai	10 025,0	444,6	466,4	54,3	5,1	10 995,4	-47,5	10 947,9
Išleisti skolos vertybiniai popieriai	0,0	0,1	628,6	1 637,2	0,0	2 265,9	-452,0	1 813,9
Išvestinės finansinės priemonės (taip pat žr. toliau pateiktą lentelę)	10,7	13,1	58,7	102,9	5,4	190,8	3,3	194,1
Nuomos įsipareigojimai	0,5	1,0	4,4	18,6	7,2	31,7	-1,7	30,0
Kita	47,5	0,0	0,0	0,0	0,0	47,5	0,0	47,5
Neapibrėžtieji įsipareigojimai	2 280,6	0,0	0,0	0,0	0,0	2 280,6	0,0	2 280,6
Finansinių įsipareigojimų iš viso	12 400,5	458,8	1 158,6	1 813,0	17,7	15 848,6	-498,0	15 350,6

Išvestinių finansinių priemonių įsipareigojimai, mln. €

	Iki 1 mėnesio	1–3 mėnesiai	3–12 mėnesių	1–5 metai	Daugiau nei 5 metai	Iš viso
2021 m. gruodžio 31 d.						
Įplaukos	-122,1	-143,7	-192,4	-128,7	0,0	-586,9
Mokėjimai	123,5	145,4	195,0	135,3	0,0	599,2
Apmokėtų išvestinių priemonių bendroji vertė	1,4	1,7	2,6	6,6	0,0	12,3
Apmokėtų išvestinių priemonių grynoji vertė	8,8	8,8	27,8	8,3	1,1	54,8
Iš viso	10,2	10,5	30,4	14,9	1,1	67,1
2022 m. gruodžio 31 d.						
Įplaukos	-222,6	-126,2	-143,7	-164,3	0,0	-656,8
Mokėjimai	226,8	130,9	147,9	168,2	0,0	673,8
Apmokėtų išvestinių priemonių bendroji vertė	4,2	4,7	4,2	3,9	0,0	17,0
Apmokėtų išvestinių priemonių grynoji vertė	6,5	8,4	54,5	99,0	5,4	173,8
Iš viso	10,7	13,1	58,7	102,9	5,4	190,8

26. FINANSINIO TURTO IR ĮSIPAREIGOJIMŲ UŽSKAITA

Finansinės priemonės, kurioms taikoma užskaita, vykdytinios pagrindinės tarpusavio užskaitos sutartys ir panašūs susitarimai pateikti toliau lentelėje.

Mln. €	Bendrosios sumos	Užskaita	Grynoji suma	Tarpusavio užskaitos sutartys	Užtikrinimo priemonė grynaisiais pinigais	Grynoji pozicijos vertė
2021 m. gruodžio 31 d.						
Paskolos klientams	549,1	0,0	549,1	-494,6	0,0	54,5
Išvestinės finansinės priemonės	75,5	0,0	75,5	-1,4	-62,0	12,1
Turto iš viso	624,6	0,0	624,6	-496,0	-62,0	66,6
Išleisti skolos vertybiniai popieriai	494,6	0,0	494,6	-494,6	0,0	0,0
Išvestinės finansinės priemonės	70,3	0,0	70,3	-1,4	0,0	68,9
Įsipareigojimų iš viso	564,9	0,0	564,9	-494,6	0,0	68,9
2022 m. gruodžio 31 d.						
Paskolos klientams	1 925,0	0,0	1 925,0	-767,7	0,0	1 157,3
Išvestinės finansinės priemonės	121,6	0,0	121,6	-0,5	-10,9	110,2
Turto iš viso	2 046,6	0,0	2 046,6	-768,2	-10,9	1 267,5
Išleisti skolos vertybiniai popieriai	767,7	0,0	767,7	-767,7	0,0	0,0
Išvestinės finansinės priemonės	194,1	0,0	194,1	-0,5	-35,4	158,2
Įsipareigojimų iš viso	961,8	0,0	961,8	-768,2	-35,4	158,2

Sumos, nurodytos punktuose „Tarpusavio užskaitos sutartys“ ir „Užtikrinimo priemonė grynaisiais pinigais“ yra pagrindinės užskaitos ir panašių susitarimų, neįskaitytų balanse, objektas. Įkeista užtikrinimo priemonė pinigais (parodyta turto dalyje) ir gauta užtikrinimo priemonė pinigais (parodyta įsipareigojimų dalyje) yra įtrauktos į straipsnius „Gautinos sumos iš kitų kredito įstaigų“ ir „Paskolos ir indėliai iš kredito įstaigų“ ir yra susijusios su išvestinių finansinių priemonių pozicijomis.

27. SEGMENTŲ ATASKAITOS

Mln. €

	2021 m.				2022 m.			
	Mažmeninė bank ininkystė	Verslo bank ininkystė	Kita	Iš viso	Mažmeninė bank ininkystė	Verslo bank ininkystė	Kita	Iš viso
Grynosios palūkanų ir panašios pajamos	110,2	125,8	3,2	239,2	134,2	177,8	-11,2	300,8
Grynosios paslaugų ir komisinių pajamos	52,8	25,3	0,4	78,5	53,0	26,3	1,0	80,3
Grynosios kitos finansinės veiklos pajamos	7,2	9,7	4,0	20,9	6,9	14,8	2,7	24,4
Kitos pajamos	0,3	2,1	-10,3	-7,9	0,2	2,1	-16,0	-13,7
Veiklos pajamų iš viso	170,5	162,9	-2,7	330,7	194,3	221,0	-23,5	391,8
Administravimo sąnaudų iš viso	-170,3	-89,9	-2,6	-262,8	-146,1	-81,0	-6,2	-233,3
Atidėjiniai kredito nuostoliams	11,4	2,5	0,6	14,5	1,2	-16,7	-0,6	-16,1
Pelnas (-nuostolis) prieš apmokestinimą	11,6	75,5	-4,7	82,4	49,4	123,3	-30,3	142,4

Paslaugų ir komisinių pajamos

Mln. €

	2021 m.				2022 m.			
	Mažmeninė bank ininkystė	Verslo bank ininkystė	Kita	Iš viso	Mažmeninė bank ininkystė	Verslo bank ininkystė	Kita	Iš viso
Kortelės	29,1	5,1	0,0	34,2	32,8	6,1	-0,3	38,6
Kreditavimo produktai	0,5	4,2	0,2	4,9	0,4	6,9	0,0	7,3
Kasdienės bankininkystės planai	15,3	0,3	0,4	16,0	17,1	0,4	0,1	17,6
Indėlių produktai ir grynųjų pinigų valdymas	8,5	8,1	0,2	16,8	8,8	7,5	0,2	16,5
Draudimas	3,0	0,9	0,0	3,9	3,0	0,5	0,0	3,5
Investicijos	2,8	1,6	0,7	5,1	2,1	1,6	1,3	5,0
Pensijos	11,3	0,2	0,0	11,5	8,7	0,2	0,0	8,9
Prekybos finansavimas	0,1	8,8	0,0	8,9	0,1	9,6	0,1	9,8
Kita	0,5	0,3	0,0	0,8	0,4	0,4	2,3	3,1
Iš viso	71,1	29,5	1,5	102,1	73,4	33,2	3,7	110,3

Klientų likučiai

Mln. €

	2021 12 31				2022 12 31			
	Mažmeninė bank ininkystė	Verslo bank ininkystė	Kita	Iš viso	Mažmeninė bank ininkystė	Verslo bank ininkystė	Kita	Iš viso
Paskolos klientams	5 389,8	4 556,4	0,5	9 946,7	5 667,1	5 205,9	1,7	10 874,7
Klientų indėliai	6 066,3	4 196,8	42,3	10 305,4	6 066,2	4 788,2	93,5	10 947,9

28. SUSIJUSIOS ŠALYS

Bankinius sandorius su susijusiomis šalimis sudarome vykdydami įprastą veiklą. 2022 m. ir 2021 m. gruodžio 31 d. nebuvo susijusių šalių įsiskolinimų, priskirtų 3-iam lygiui. Rugsėjo 1 d. *Nordea* pardavė likusį *Luminor Holding* akcijų paketą ir nuo tos dienos nebelaikoma susijusia šalimi. Toliau pateikiami pelno (nuostolio) ataskaitos ir balanso įrašai apima sandorius su *Nordea* iki akcijų pardavimo dienos. 2022 m. *Luminor Holding* išmokėti dividendai sudarė 90,0 mln. EUR (2021 m. – 191,0 mln. EUR).

Ūkio subjektai, turintys reikšmingos įtakos

Mln. €	2021 m.	2022 m.
Palūkanų pajamos	0,0	0,1
Palūkanų sąnaudos	-7,9	-50,4
Grynosios paslaugų ir komisinių pajamos	-0,2	-0,2
Grynasis pelnas (-nuostolis) iš finansinių priemonių, vertinamų tikrąja verte	27,0	73,5
Kitos administracinės sąnaudos	-4,0	0,0
Kitos pajamos ir sąnaudos	0,4	-0,1
Iš viso	15,3	22,9

Mln. €	2021 12 31	2022 12 31
Gautinos sumos iš kitų kredito įstaigų	11,5	2,2
Išvestinės finansinės priemonės	54,8	28,3
Kita	0,3	1,4
Turto iš viso	66,6	31,9
Kredito įstaigų paskolos ir indėliai	63,1	4,0
Išvestinės finansinės priemonės	21,2	30,8
Įsipareigojimų iš viso	84,3	34,8

Pelno nuostolių straipsnių ir balanso pozicijų pasikeitimai daugiausiai sietini su išvestinėmis priemonėmis ir susijusiomis užtikrinimo priemonių grynaisiais pinigais pozicijomis su atitinkamomis šalimis.

Pagrindiniai vadovai

Darbo santykių nutraukimo atveju Valdybos nariams ir kitiems pagrindiniams vadovaujantiems darbuotojams taikoma ne daugiau kaip 12 mėnesių nekonkuravimo sąlyga. Be pagal riziką koreguojamo ir veiklos rezultatais grindžiamo kintamojo atlygio netaikomos jokios kitos trumpalaikės ar ilgalaikės išmokos.

Mln. €	2021 m.	2022 m.
Fiksuotojo ir kintamojo darbo užmokesčio mokėjimai	-2,7	-1,6

Mln. €	2021 12 31	2022 12 31
Paskolos klientams	0,1	0,1
Klientų indėliai	0,9	1,5

Asocijuotosios įmonės

ALD Automotive (3 ūkio subjektai), mln. €	2021 12 31	2022 12 31
Paskolos klientams	5,9	13,5
Klientų indėliai	0,5	0,3

29. VERSLO JUNGIMAS

2022 m. liepos 1 d. įsigijome *Maksekeskus AS* (MKK) kontrolę, kai už 53,4 mln. EUR įsigijome 99 % jos išleisto akcinio kapitalo. Su įsigijimu susijusios išlaidos – tai 0,3 mln. EUR teisinių mokesčių ir išsamaus patikrinimo išlaidos, kurios įtrauktos į „Kitas administracines sąnaudas“. Prestižas, kuris pripažįstamas kaip verslo jungimo dalis, daugiausia siejamas su MKK verslo potencialu, įskaitant tikėtiną konsolidacijos su *Luminor* sinergiją, ypač spartesnį MKK diegimą Latvijoje ir Lietuvoje per *Luminor* tinklą ir klientų bazę. Nė vienas pripažintas prestižas nėra atskaitomas mokesčių tikslais.

Pajamos ir indėlis į pelną

Nuo 2022 m. liepos 1 d. iki gruodžio 31 d. įsigytas verslas bankui atnešė 2,2 mln. EUR mokesčių ir komisinių pajamų bei 0,2 mln. eurų grynojo pelno. Jei įsigijimas būtų įvykęs 2022 m. sausio 1 d., konsoliduotos pro forma komisinių pajamos ir pelnas 2022 m. gruodžio 31 d. pasibaigusiu laikotarpiu būtų atitinkamai 112,5 mln. EUR ir 124,9 mln. EUR. Šios sumos apskaičiuotos remiantis *Maksekeskus* rezultatais ir pakoreguotos atsižvelgiant į *Luminor* ir *Maksekeskus* apskaitos politikos skirtumus.

Pripažinta įsigyto turto ir prisiimtų įsipareigojimų tikroji vertė įsigijimo dieną, mln. €	Tikroji vertė
Gautinos sumos iš kitų kredito įstaigų	5,3
Nematerialusis turtas	1,3
Kitas turtas	0,2
Kiti įsipareigojimai	-1,7
Iš viso	5,1
Prestižas, atsirandantis dėl įsigijimo, mln. €	Tikroji vertė
Pervestas atlygis	53,4
Nekontroliuojamoji dalis, pagrįsta proporcinga pripažinto grynojo turto dalimi (1 %)	0,1
Identifikuoto grynojo turto tikroji vertė	-5,1
Iš viso	48,4

30. ŠALIES ATASKAITŲ TEIKIMAS

Atskleidimas, kurio reikalaujama pagal ES Kapitalo reikalavimų direktyvos IV (CRD IV) 89 straipsnį, įgyvendintą Estijos kredito įstaigų įstatymo 92 straipsniu. Nebuvo gauta jokia valstybės parama.

Mln. €	2021 m.					2022 m.				
	Pardavimo pajamos ¹	Pelnas prieš apmokestinimą ²	Eliminavimai	Pelno mokesčiai	Darbuotojų skaičius (FTE)	Pardavimo pajamos	Pelnas prieš apmokestinimą ²	Eliminavimai	Pelno mokesčiai	Darbuotojų skaičius (FTE)
Estija	81,6	-1,6	-71,4	-1,3	549	92,0	5,6	-57,8	0,0	557
Latvija	116,6	36,4	28,2	0,0	802	131,3	55,6	20,0	0,4	845
Lietuva	170,3	47,6	43,2	9,0	911	215,0	81,2	37,8	17,3	950
Iš viso	368,5	82,4	0,0	7,7	2 262	438,3	142,4	0,0	17,7	2 352

1. Pardavimo pajamos yra palūkanų ir panašių pajamų bei paslaugų ir komisinių pajamų suma, eliminavus sandorius tarp grupės įmonių

2. Neįtrauktos grupės vidaus dividendų pajamos.

Mln. €	2021 m.		2021 12 31		2022 m.		2022 12 31	
	Palūkanos ir panašios pajamos	Paslaugų ir komisinių pajamos	Paskolos klientams	Klientų indėliai	Palūkanos ir panašios pajamos	Paslaugų ir komisinių pajamos	Paskolos klientams	Klientų indėliai
Estija	65,8	15,8	2 345,9	1 350,5	75,2	16,8	2 459,4	1 409,7
Latvija	85,0	31,6	2 895,0	2 912,7	98,8	32,5	2 970,6	3 051,7
Lietuva	115,6	54,7	4 705,8	6 042,2	154,0	61,0	5 444,7	6 486,5
Iš viso	266,4	102,1	9 946,7	10 305,4	328,0	110,3	10 874,7	10 947,9

31. LUMINOR BANK AS, kaip atskiro subjekto, pagrindinės ataskaitos

Patronuojančiosios bendrovės nekonsoliduotos pagrindinės finansinės ataskaitos yra parengtos pagal Estijos Respublikos apskaitos įstatymą ir jos nesudaro *Luminor Bank AS* atskirųjų finansinių ataskaitų pagal 27-ojo TAS „Atskirosios finansinės ataskaitos“ reikšmę.

PELNO (NUOSTOLIŲ) IR KITŲ BENDRŲJŲ PAJAMŲ ATASKAITA UŽ 2022 M. GRUODŽIO 31 D. PASIBAIGUSIUS METUS

Mln. €	2021 m.	2022 m.
Palūkanų pajamos, apskaičiuotos taikant efektyvios palūkanų normos metodą	238,0	241,0
Kitos panašios pajamos	0,9	57,4
Palūkanų ir panašios išlaidos	-27,1	-27,3
Grynosios palūkanų ir panašios pajamos	211,8	271,1
Paslaugų ir komisinių pajamos	87,3	92,1
Paslaugų ir komisinių sąnaudos	-21,7	-25,8
Grynosios paslaugų ir komisinių pajamos	65,6	66,3
Grynasis pelnas (-nuostolis) iš finansinių priemonių, vertinamų tikrąja verte	28,4	18,1
Grynasis pelnas (-nuostolis) iš operacijų užsienio valiuta	-7,9	6,8
Kitos veiklos sąnaudos, iš viso	-4,4	-4,6
Gauti dividendai	6,5	13,4
Grynosios kitos veiklos pajamos	22,6	33,7
Veiklos pajamų iš viso	300,0	371,1
Atlyginimai ir kitos personalo sąnaudos	-96,4	-105,1
Kitos administracinės sąnaudos	-146,8	-110,1
Nusidėvėjimas ir amortizacija	-11,4	-9,4
Administravimo sąnaudų iš viso	-254,6	-224,6
Pelnas prieš atidėjinius kredito nuostoliams ir mokesčius	45,4	146,5
Atidėjiniai kredito nuostoliams	14,6	-13,5
Pelnas prieš apmokestinimą	60,0	133,0
Mokesčių sąnaudos	-6,7	-16,0
Grynasis pelnas už laikotarpį	53,3	117,0
Bendrųjų pajamų iš viso	53,3	117,0

2022 M. GRUODŽIO 31 D. FINANSINĖS BŪKLĖS ATASKAITA

Mln. €	2021 12 31	2022 12 31
Turtas		
Grynieji pinigai ir lėšos centriniuose bankuose	2 494,2	2 178,1
Gautinos sumos iš kitų kredito įstaigų	64,4	119,1
Skolos vertybiniai popieriai	608,2	1 289,8
Paskolos klientams	9 827,0	10 799,5
Išvestinės finansinės priemonės	75,5	121,6
Nuosavybės priemonės	0,5	0,5
Investicijos į patrunuojamąsias įmones	226,8	251,1
Nematerialusis turtas	8,4	11,2
Materialusis turtas	45,3	29,0
Ataskaitinio laikotarpio pelno mokesčio turtas	2,6	0,0
Atidėtojo pelno mokesčio turtas	8,7	12,4
Kitas turtas	38,9	45,2
Iš viso	13 400,5	14 857,5
Įsipareigojimai		
Kredito įstaigų paskolos ir indėliai	83,8	36,6
Klientų indėliai	10 442,6	11 114,8
Išleisti skolos vertybiniai popieriai	1 163,6	1 813,9
Išvestinės finansinės priemonės	70,3	194,1
Mokesčių įsipareigojimai	0,0	9,6
Nuomos įsipareigojimai	43,4	29,1
Kiti įsipareigojimai	79,8	102,7
Atidėjiniai	8,9	21,8
Iš viso	11 892,4	13 322,6
Akcininkų nuosavybė		
Akcinis kapitalas	34,9	34,9
Akcijų priedai	1 412,2	1 412,2
Nepaskirstytasis pelnas	57,2	84,2
Kiti rezervai	3,8	3,6
Iš viso	1 508,1	1 534,9
Įsipareigojimų ir nuosavo kapitalo iš viso	13 400,5	14 857,5

NUOSAVO KAPITALO POKYČIŲ ATASKAITA UŽ 2022 M. GRUODŽIO 31 D. PASIBAIGUSIUS METUS

Mln. €	Akcinis kapitalas	Akcijų priedas	Nepaskirst ytasis pelnas	Kiti rezervai	Nuosavo kapitalo iš viso
Likutis 2020 m. gruodžio 31 d.	34,9	1 412,2	195,7	3,0	1 645,8
Grynasis pelnas už laikotarpį	-	-	53,3	-	53,3
Bendrųjų pajamų iš viso	-	-	53,3	-	53,3
Pervedimas į privalomąjį rezervą	-	-	-0,8	0,8	-
Dividendai	-	-	-191,0	-	-191,0
Likutis 2021 m. gruodžio 31 d.	34,9	1 412,2	57,2	3,8	1 508,1
Likutis 2021 m. gruodžio 31 d.	34,9	1 412,2	57,2	3,8	1 508,1
Grynasis pelnas už laikotarpį	-	-	117,0	-	117,0
Bendrųjų pajamų iš viso	-	-	117,0	-	117,0
Kita	-	-	-	-0,2	-0,2
Dividendai	-	-	-90,0	-	-90,0
Likutis 2022 m. gruodžio 31 d.	34,9	1 412,2	84,2	3,6	1 534,9

Mln. €	2021 12 31	2022 12 31
Patronuojančiosios bendrovės nuosavas kapitalas	1 508,1	1 534,9
Patronuojamųjų įmonių vertė patronuojančiosios bendrovės nekonsoliduotoje finansinės būklės ataskaitoje	-226,8	-251,1
Patronuojamųjų įmonių vertė pagal nuosavybės metodą	265,9	298,8
Iš viso	1 547,2	1 582,6

PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITA UŽ 2022 M. GRUODŽIO 31 D. PASIBAIGUSIUS METUS

Mln. €	2021 m.	2022 m.
Pelnas prieš apmokestinimą	60,0	133,0
Koregavimas:		
Atidėjiniai kredito nuostoliams	-12,8	13,5
Nusidėvėjimas ir amortizacija	11,4	9,4
Kiti straipsniai	-1,8	-0,1
Palūkanų ir kitos panašios pajamos	-238,9	-298,4
Palūkanų ir kitos panašios sąnaudos	27,1	27,3
Dividendų pajamos	-6,5	-13,4
Investicijų į patrunuojamąsias įmones nurašymas	35,8	29,1
Turto / įsipareigojimų iš pagrindinės veiklos pasikeitimas:		
Paskolų klientams padidėjimas (-) / sumažėjimas (+)	-522,1	-967,3
Skolos vertybinių popierių padidėjimas (-) / sumažėjimas (+)	-323,9	-676,2
Kito turto padidėjimas (-) / sumažėjimas (+)	12,8	-91,8
Klientų indėlių padidėjimas (+) / sumažėjimas (-)	-1 483,3	622,8
Įsipareigojimų padidėjimas (+) / sumažėjimas (-)	25,9	71,5
Gautos palūkanos	249,0	281,0
Sumokėtos palūkanos	-27,4	-17,5
Sumokėtas pelno mokestis	-8,3	-7,5
Grynieji pagrindinės veiklos pinigų srautai	-2 203,0	-884,6
Mokestis už patrunuojamųjų įmonių įsigijimą	0,0	-53,4
Materialiojo ir nematerialiojo turto įsigijimas	-7,1	-5,7
Materialaus turto pardavimo pajamos	0,3	0,1
Gauti dividendai	6,5	13,4
Grynieji investicinės veiklos pinigų srautai	-0,3	-45,6
Išleisti skolos vertybiniai popieriai	299,3	796,9
Skolos vertybiniai popieriai, kurių terminas suėjo	-100,8	-71,8
Išpirkti skolos vertybiniai popieriai	-235,5	0,0
Pagrindinės nuomos sumos mokėjimai	-6,2	-5,5
Išmokėti dividendai	-191,0	-90,0
Grynieji finansinės veiklos pinigų srautai	-234,2	629,6
Grynasis pinigų ir pinigų ekvivalentų padidėjimas (-sumažėjimas)	-2 437,5	-300,6
Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pradžioje	4 884,7	2 447,2
Užsienio valiutos perskaičiavimo įtaka pinigams ir pinigų ekvivalentams	0,0	0,1
Grynasis pinigų ir pinigų ekvivalentų padidėjimas (-sumažėjimas)	-2 437,5	-300,6
Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pabaigoje	2 447,2	2 146,7
Pinigai ir pinigų ekvivalentai		
Pinigai kasoje	136,1	127,4
Neapribota einamoji sąskaita centriniuose bankuose	2 249,3	1 938,1
Gautinos sumos iš kitų kredito įstaigų, kurių grąžinimo terminas yra iki trijų mėnesių	61,8	81,2
Iš viso	2 447,2	2 146,7



Nepriklausomo auditoriaus išvada

AS „Luminor Bank“ akcininkui

Išvada dėl konsoliduotųjų finansinių ataskaitų audito

Mūsų išvada

Mūsų nuomone, konsoliduotosios finansinės ataskaitos visais reikšmingais atžvilgiais teisingai parodo AS „Luminor Bank“ (toliau – Bankas) ir jo patrunuojamųjų įmonių (toliau visi kartu – Grupė) 2022 m. gruodžio 31 d. konsoliduotosios finansinės būklės ir tuomet pasibaigusį metų Grupės konsoliduotųjų finansinių veiklos rezultatų bei konsoliduotųjų pinigų srautų vaizdą pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, patvirtintus taikyti Europos Sąjungoje.

Mūsų nuomonė atitinka 2023 m. vasario 21 d. papildomą ataskaitą Audito komitetui.

Mūsų audito apimtis

Grupės konsoliduotąsias finansines ataskaitas sudaro:

- 2022 m. gruodžio 31 d. pasibaigusį metų konsoliduotoji pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaita;
- 2022 m. gruodžio 31 d. konsoliduotoji finansinės būklės ataskaita;
- 2022 m. gruodžio 31 d. pasibaigusį metų konsoliduotoji nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita;
- 2022 m. gruodžio 31 d. pasibaigusį metų konsoliduotoji pinigų srautų ataskaita; ir
- konsoliduotųjų finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas, apimantis reikšmingą apskaitos politikos informaciją ir kitą aiškinamąją informaciją.

Pagrindas nuomonei pareikšti

Auditą atlikome pagal Tarptautinius audito standartus (TAS). Mūsų atsakomybė pagal TAS toliau aprašyta mūsų išvados pastraipoje „Auditoriaus atsakomybė už konsoliduotųjų finansinių ataskaitų auditą“.

Manome, kad gauti audito įrodymai suteikia pakankamą ir tinkamą pagrindą mūsų audito nuomonei.

Nepriklausomumas

Esame nepriklausomi nuo Grupės vadovaujantis Tarptautinių buhalterijų etikos standartų valdybos parengtu Tarptautiniu buhalterijų profesionalų etikos kodeksu (įskaitant Tarptautinius nepriklausomumo reikalavimus) (toliau – TBESV kodeksas). Taip pat laikomės kitų TBESV kodekse numatytų etikos reikalavimų.

Remdamiesi savo žiniomis ir įsitikinimu, pareiškiame, kad ne audito paslaugos, kurias suteikėme Bendrovei ir jos patrunuojamosioms įmonėms, atitinka Estijos Respublikoje taikomus įstatymus ir kitus teisės aktus. Taip pat pareiškiame, kad nesuteikėme ne audito paslaugų, kurios yra draudžiamos pagal Estijos Respublikos auditorių veiklos įstatymo § 59¹ straipsnį.

Ne audito paslaugos, kurias laikotarpiu nuo 2022 m. sausio 1 d. iki 2022 m. gruodžio 31 d. suteikėme Bankui ir jo patrunuojamosioms įmonėms, atskleistos Vadovybės ataskaitoje.

AS „PricewaterhouseCoopers“
Tatari 1, 10116 Talinas, Estija; Licencijos Nr. 6; Registracijos kodas: 10142876
T: +372 614 1800, www.pwc.ee

Ši mūsų išvada yra vertimas iš anglų kalbos, į kurią buvo išverstas estų kalba parengtas išvados originalas. Buvo imtasi visų priemonių, reikalingų vertimo tikslumui užtikrinti. Tačiau išvados aiškinimo, komentavimo tikslams turi būti vadovaujama estų kalba parengtu išvados originalu.

Mūsų audito metodika

Apžvalga



- Bendras reikšmingumo lygis Grupei yra 15,8 mln. eurų, kas sudaro 1 % nuo konsoliduotojo viso nuosavo kapitalo 2022 m. gruodžio 31 d.
- Pilnos apimties auditą atliko „PwC“ Estijoje arba, vadovaujantis mūsų instrukcijomis, kitos „PwC“ tinklo firmos narės; auditas, įtraukus Grupės įmones, apėmė iš esmės visą Grupės konsoliduotąjį turtą ir pajamas. Pasirinktos audito procedūros atliktos likusiems likučiams, siekiant gauti pakankamų ir tinkamų įrodymų nuomonei pareikšti apie Grupės finansines ataskaitas kaip visumą.
- Pagrindinis audito dalykas yra susijęs su paskolų klientams vertės sumažėjimu.

Planuodami auditą nustatėme reikšmingumo lygį ir įvertinome reikšmingo iškraipymo konsoliduotosiose finansinėse ataskaitose rizikas. Būtent, atsižvelgėme į tas sritis, kuriose Valdyba priėmė subjektyvius sprendimus: pavyzdžiui, sprendimus dėl reikšmingų apskaitinių įverčių, kuriems nustatyti buvo remtasi prielaidomis ir atsižvelgta į būsimus įvykius, kurie savo prigimtimi yra neapibrėžti. Kaip ir visų kitų mūsų auditų metu, įvertinome vadovybės vidaus kontrolės procedūrų nesilaikymo riziką, taip pat, be kitų dalykų, įvertinome, ar buvo tam tikrą tendencingumą patvirtinančių įrodymų, kurie liudytų apie reikšmingo iškraipymo dėl apgaulės riziką.

Reikšmingumo lygis

Mūsų audito apimčiai įtakos turėjo mūsų taikomas reikšmingumo lygis. Audito paskirtis – gauti pakankamą užtikrinimą dėl to, ar konsoliduotosiose finansinėse ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų. Iškraipymai gali atsirasti dėl apgaulės ar klaidos. Iškraipymai yra laikomi reikšmingais, jei galima pagrįstai numatyti, kad kiekvienas atskirai ar visi kartu jie turės įtakos konsoliduotųjų finansinių ataskaitų naudotojų priimamiems ekonominiais sprendimams remiantis šiomis konsoliduotosiomis finansinėmis ataskaitomis.

Remdamiesi savo profesiniu sprendimu nustatėme tam tikras kiekybines ribas reikšmingumo lygiui, įskaitant bendrą Grupės reikšmingumo lygį konsoliduotosioms finansinėms ataskaitoms kaip visumai, kuris pateiktas lentelėje toliau. Šios kiekybinės ribos kartu su kokybiniais aspektais padėjo mums apibrėžti audito apimtį bei audito procedūrų pobūdį, atlikimo laiką ir aprėptį, taip pat įvertinti kiekvieno atskirai ir visų kartu iškraipymų, jei tokių buvo, poveikį finansinėms ataskaitoms kaip visumai.

Bendras reikšmingumo lygis Grupei 15,8 mln. eurų

Kaip mes jį nustatėme 1 % nuo konsoliduotojo nuosavo kapitalo 2022 m. gruodžio 31 d.

Taikyto reikšmingumo lygio išaiškinimas

Kaip kriterijų reikšmingumo lygiui nustatyti pasirinkome visą nuosavą kapitalą, nes, mūsų nuomone, tai yra pagrindinis kriterijus vertinant Grupės veiklos rezultatus ir pagrindinis veiklos rodiklis, skirtas Valdybai, Stebėtojų tarybai ir reguliavimo institucijoms. Pasirinkome 1 %, nes jis atitinka reikšmingumo lygio kiekybines ribas, taikomas šiam kriterijui.

Pagrindiniai audito dalykai

Pagrindiniai audito dalykai – tai dalykai, kurie mūsų profesiniu sprendimu buvo svarbiausi atliekant einamojo laikotarpio konsoliduotųjų finansinių ataskaitų auditą. Šiuos dalykus nagrinėjome atlikdami konsoliduotųjų finansinių ataskaitų kaip visumos auditą ir formuluodami apie jas savo nuomonę, todėl apie šiuos dalykus mes nepareiškiame jokios atskiros savo nuomonės.

Pagrindinis audito dalykas	Kaip audito metu nagrinėjome pagrindinį audito dalyką
Paskolų klientams vertės sumažėjimas (žr. 1 pastabą „Reikšminga apskaitos politikos informacija“, 2 pastabą „Bendroji rizikos valdymo politika“ ir 11 pastabą „Paskolos klientams“). 2022 m. gruodžio 31 d. paskolų klientams grynoji balansinė vertė buvo lygi 10 875 mln. eurų, o su jomis susijęs atidėjinys kredito nuostoliams siekė 101 mln. eurų. 2022 m. Grupė pripažino 16,1 mln. eurų paskolų klientams atidėjinių kredito nuostoliams sąnaudą. Pagrindinį dėmesį skyrėme šiai sričiai, nes dėl 9-ajame TFAS „Finansinės priemonės“ numatyto 3-jų lygių tikėtinų kredito nuostolių (TKN) modelio vadovybei tenka taikyti sudėtingus modelius, kuriuose naudojami subjektyvūs įvesties duomenys, skirti įvertinti TKN atsiradimo laiką ir sumą. Pagrindinės sritys, kuriose vadovybei tenka priimti reikšmingus sprendimus ir taikyti modelius, yra šios: - reikšmingo kredito rizikos padidėjimo vertinimo kriterijų įvertinimas ir paskolų priskyrimas 1, 2 arba 3 lygiams; - apskaitinio aiškinimo ir modeliavimo prielaidų, naudojamų TKN apskaičiavimo modeliams kurti, vertinimas; - pagrindinių TKN modelio parametrų modeliavimas ir apskaičiavimas, įskaitant įsipareigojimų neįvykdymo tikimybę (angl. <i>PD</i>), nuostolį dėl įsipareigojimų neįvykdymo (angl. <i>LGD</i>) ir paskolos dydį (rizikos poziciją) įsipareigojimų neįvykdymo atveju (angl. <i>EAD</i>); - makroekonominių rodiklių nustatymas ir į ateitį orientuotos informacijos įtraukimas į TKN modelį; - pirmiau nurodytų rodiklių įvertinimas, aprėpiant patikimą ateities laikotarpį ir taikant tris skirtingus scenarijus (bazinį, optimistinį ir pesimistinį) ir tikimybės nustatymas pagal tuos scenarijus; ir	Įvertinome, ar Grupės apskaitos politika ir metodologija, taikytos apskaičiuojant paskolų klientams vertės sumažėjimą, atitiko 9-ąjį TFAS. Įvertinome pagrindinių kontrolės procedūrų, taikomų TKN duomenims ir atitinkamiems skaičiavimams, sistemą bei veiksmingumą, įskaitant: - IT bendrąsias kontrolės procedūras, taikomas susijusioms sistemoms; - IT taikomąsias kontrolės procedūras pozicijų likučiams ir pradelsimų informacijai; - automatizuotą paskolų priskyrimo tam tikram lygiui taikymą; - automatizuotą TKN apskaičiavimą 1, 2 ir 3 lygiams; - klientams suteiktų kredito rizikos reitingų peržiūrą ir patvirtinimą; - užtikrinimo priemonių verčių peržiūrą ir patikslinimą; - reguliarias klientų peržiūras; - atidėjinių paskolų kredito nuostoliams apskaičiavimų peržiūrą ir patvirtinimą atskiroms reikšmingoms pozicijoms (3 lygis). Atrankos būdu atlikome detaliuosius testus, siekdami patikrinti: - TKN apskaičiavimo sistemoje naudojamų duomenų pilnumą ir tikslumą; - pagrindinių TKN skaičiavimuose naudojamų įvesties duomenų atitiktį 9-ojo TFAS metodologijai; - duomenų, naudojamų paskolų priskyrimui lygiams, tikslumą ir pilnumą (įskaitant kriterijus, skirtus reikšmingam kredito rizikos padidėjimui nustatyti, ir įsipareigojimų neįvykdymo apibrėžimo taikymą); - vidinį kredito rizikos reitingų priskyrimą paskolų verslo klientams, kurie naudojami kaip įvesties duomenys paskolų verslo klientams TKN apskaičiavimo modelyje; - informacijos apie užtikrinimo priemones ir jų vertes paskolų sistemoje teisingumą, kuri naudojama kaip įvesties duomenys TKN apskaičiavimo modelyje; ir

- TKN įvertinimas pagal standartinį ir rizikos scenarijus individualiai vertinamoms 3 lygio paskoloms ir tikimybės nustatymas minėtiems scenarijams.

- 3 lygiui priskirtų paskolų įvertinimo ir susijusių TKN skaičiavimų pilnumą.

Įvertinome vadovybės pagrindinių prielaidų, naudotų kaip svarbūs įvesties duomenys TKN apskaičiavimo modelyje, pagrįstumą, tokių kaip skirtingų scenarijų tikimybė, verslo klientų portfeliui taikomi tam tikro momento *PD* įverčiai, pagrindinės makroekonominės informacijos prognozės ir skirtingiems scenarijams naudojami koeficientai.

Kaip pritaikėme Grupės audito apimtį

Audito apimtį pritaikėme taip, kad mūsų atlikti darbai būtų pakankami, kad galėtume pareikšti savo nuomonę apie konsoliduotąsias finansines ataskaitas kaip visumą, atsižvelgiant į Grupės struktūrą, apskaitos procesus ir kontroles, taip pat į verslo sektorių, kuriame Grupė vykdo savo veiklą.

Grupę sudaro įmonės, veikiančios Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje, įskaitant Banko filialus Latvijoje ir Lietuvoje (daugiau informacijos apie Grupės struktūrą pateikta konsoliduotųjų finansinių ataskaitų 12-oje pastaboje). Remdamiesi atliktu rizikos ir reikšmingumo įvertinimu, nustatėme įmones, kurioms reikia atlikti pilnos apimties auditą, atsižvelgiant į kiekvienos įmonės santykinį reikšmingumą Grupei ir bendrą padengimą, pasiektą kiekvienos reikšmingos konsoliduotųjų finansinių ataskaitų eilutės atžvilgiu. Pilnos apimties auditą atliko „PwC“ Estijoje arba, vadovaujantis mūsų instrukcijomis, kitos „PwC“ tinklo firmos narės, kuris, įtraukus Grupės įmones, apėmė iš esmės visas pajamas ir turtą.

Kai darbą atliko komponentų auditoriai, mes nustatėme, kokiame lygyje norėtume, kad jie dalyvautų atliekant ataskaitas rengiančių ūkio subjektų auditą, kad galėtume padaryti išvadą, jog gauti audito įrodymai suteikia pakankamą ir tinkamą pagrindą mūsų nuomonei apie Grupės finansines ataskaitas kaip visumą. Grupės lygmeniu mes taip pat atlikome konsoliduotųjų procesų auditą ir atrinktas audito procedūras likusiems likučiams, kad surinktume įrodymų nuomonei pareikšti apie Grupės finansines ataskaitas kaip visumą.

Išvada apie kitą informaciją, įskaitant Vadovybės ataskaitą

Už kitą informaciją yra atsakinga Valdyba. Kita informacija apima šiuos skyrius: „Apžvalga“, „Vadovo pranešimas“, „Mes esame *Luminor*“, „Vadovybės ataskaita“, „Žodynėlis“ ir „*Luminor Bank AS* informacija“ (tačiau neapima konsoliduotųjų finansinių ataskaitų ir mūsų auditoriaus išvados apie šias ataskaitas).

Mūsų nuomonė apie konsoliduotąsias finansines ataskaitas neapima kitos informacijos, įskaitant Vadovybės ataskaitą.

Mums atliekant konsoliduotųjų finansinių ataskaitų auditą mūsų atsakomybė – perskaityti pirmiau minėtą kitą informaciją ir įvertinti, ar yra reikšmingas nesuderinamumas tarp kitos informacijos ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų ar per auditą mūsų įgytų žinių ir ar kitaip nepaaiškėja, kad šioje kitoje informacijoje yra reikšmingų iškraipymų.

Vadovybės ataskaitos atžvilgiu taip pat atlikome procedūras, reikalaujamas pagal Estijos Respublikos auditorių veiklos įstatymą. Šios procedūros apima įvertinimą, ar Vadovybės ataskaita visais reikšmingais atžvilgiais atitinka konsoliduotąsias finansines ataskaitas ir yra parengta laikantis Estijos Respublikos apskaitos įstatyme nustatytų reikalavimų.

Remiantis audito metu atliktu darbu, mūsų nuomone:

- Vadovybės ataskaitoje pateikta finansinių metų, už kuriuos parengtos konsoliduotosios finansinės ataskaitos, informacija visais reikšmingais atžvilgiais atitinka konsoliduotąsias finansines ataskaitas; ir
- Vadovybės ataskaita yra parengta laikantis Estijos Respublikos apskaitos įstatyme nustatytų reikalavimų.

Be to, privalome informuoti, ar, atsižvelgiant į audito metu gautą informaciją ir įgytą supratimą apie Grupę ir jos aplinką, nustatėme reikšmingų iškraipymų Vadovybės ataskaitoje, kurią gavome iki šios auditoriaus išvados išleidimo dienos. Šiuo atžvilgiu nėra nieko, apie ką turėtume informuoti.

Valdybos ir už valdymą atsakingų asmenų atsakomybė už konsoliduotąsias finansines ataskaitas

Valdyba yra atsakinga už konsoliduotųjų finansinių ataskaitų, kurios pateikia tikrą ir teisingą vaizdą pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, patvirtintus taikyti Europos Sąjungoje, parengimą bei už tokią vidaus kontrolės sistemą, kuri, Valdybos nuomone, yra būtina konsoliduotųjų finansinių ataskaitų parengimui be reikšmingų iškraipymų, galinčių atsirasti dėl apgaulės ar klaidos.

Rengdama konsoliduotąsias finansines ataskaitas Valdyba privalo įvertinti Grupės gebėjimą toliau tęsti veiklą ir atitinkamai atskleisti dalykus, susijusius su veiklos tęstinumu ir veiklos tęstinumo apskaitos principo taikymu, išskyrus tuos atvejus, kai Valdyba ketina likviduoti Grupę ar nutraukti jos veiklą arba yra priversta tai padaryti, neturėdama jokios kitos realios alternatyvos.

Už valdymą atsakingi asmenys privalo prižiūrėti Grupės finansinių ataskaitų rengimo procesą.

Auditoriaus atsakomybė už konsoliduotųjų finansinių ataskaitų auditą

Mūsų tikslas – gauti pakankamą užtikrinimą dėl to, ar konsoliduotosios finansinės ataskaitos kaip visuma nėra reikšmingai iškraipytos dėl apgaulės ar klaidos, ir parengti auditoriaus išvadą, kurioje pateikiama mūsų nuomonė. Pakankamas užtikrinimas – tai aukšto lygio užtikrinimas, tačiau jis nėra garantija, kad auditas, atliktas pagal TAS, visada atskleis reikšmingą iškraipymą, jei toks yra. Iškraipymai, galintys atsirasti dėl apgaulės ar klaidos, laikomi reikšmingais, jei galima pagrįstai numatyti, kad kiekvienas atskirai ar visi kartu jie gali turėti įtakos finansinių ataskaitų naudotojų ekonominiams sprendimams, priimamiems remiantis šiomis konsoliduotosiomis finansinėmis ataskaitomis.

Atlikdami auditą pagal TAS, viso audito metu priimame profesinius sprendimus ir vadovaujamės profesinio skeptiškumo principu. Taip pat:

- nustatome ir įvertiname konsoliduotųjų finansinių ataskaitų reikšmingo iškraipymo dėl apgaulės ar klaidos rizikas, suplanuojame ir atliekame procedūras kaip atsaką į tokias rizikas ir surenkame audito įrodymus, kurie suteikia pakankamą ir tinkamą pagrindą mūsų audito nuomonei. Reikšmingo iškraipymo dėl apgaulės neaptikimo rizika yra didesnė nei reikšmingo iškraipymo dėl klaidos neaptikimo rizika, nes apgaule gali būti sukčiavimas, klastojimas, tyčinis praleidimas, klaidingas aiškinimas arba vidaus kontrolių nepaisymas;
- išsiaiškiname su auditu susijusią vidaus kontrolę, kad galėtume parengti esant konkrečioms aplinkybėms tinkamas audito procedūras, tačiau ne tam, kad galėtume pareikšti nuomonę apie Grupės vidaus kontrolės efektyvumą;
- įvertiname taikomų apskaitos principų tinkamumą bei Valdybos naudojamų apskaitinių įvertinimų ir susijusių atskleidimų pagrįstumą;
- padarome išvadą dėl Valdybos taikomo veiklos tęstinumo apskaitos principo tinkamumo ir dėl to, ar, remiantis surinktais audito įrodymais, egzistuoja reikšmingas neapibrėžtumas, susijęs su įvykiais ar sąlygomis, dėl kurių gali kilti reikšmingų abejonių dėl Grupės gebėjimo tęsti veiklą. Jeigu padarome išvadą, kad toks reikšmingas neapibrėžtumas egzistuoja, auditoriaus išvadoje privalome atkreipti dėmesį į susijusius atskleidimus

konsoliduotosiose finansinėse ataskaitose arba, jei tokių atskleidimų nepakanka, privalome modifikuoti savo nuomonę. Mūsų išvados pagrįstos audito įrodymais, surinktais iki auditoriaus išvados išleidimo dienos. Tačiau būsimi įvykiai ar sąlygos gali lemti, kad Grupė negalės toliau tęsti savo veiklos;

- įvertiname bendrą konsoliduotųjų finansinių ataskaitų pateikimą, struktūrą ir turinį, įskaitant atskleidimus, ir tai, ar konsoliduotosiose finansinėse ataskaitose pagrindžiantys sandoriai bei įvykiai pateikti taip, kad atitiktų teisingo pateikimo koncepciją;
- surenkame pakankamų ir tinkamų audito įrodymų apie įmonių finansinę informaciją ar jų vykdomą veiklą Grupėje, kad galėtume pareikšti nuomonę apie konsoliduotąsias finansines ataskaitas. Atsakome už vadovavimą Grupės auditui, jo priežiūrą ir atlikimą. Tik mes atsakome už pareikštą audito nuomonę.

Mes, be kitų dalykų, informuojame už valdymą atsakingus asmenis apie planuojamą audito apimtį, audito atlikimo laiką ir reikšmingus pastebėjimus audito metu, įskaitant visus svarbius vidaus kontrolės trūkumus, kuriuos nustatome audito metu.

Be to, už valdymą atsakingiems asmenims patvirtiname, kad laikėmės visų svarbių etikos reikalavimų dėl nepriklausomumo, taip pat informavome juos apie visus ryšius ir kitus dalykus, kurie galėtų būti pagrįstai vertinami kaip turintys įtakos mūsų nepriklausomumui ir, jei reikia, apie susijusias apsaugos priemones.

Iš visų dalykų, apie kuriuos informavome už valdymą atsakingus asmenis, išskyrėme tuos, kurie buvo svarbiausi atliekant einamojo laikotarpio konsoliduotųjų finansinių ataskaitų auditą ir kurie dėl to laikomi pagrindiniais audito dalykais. Šiuos dalykus aprašome savo auditoriaus išvadoje, nebent pagal įstatymą ar kitą teisės aktą būtų draudžiama juos viešai atskleisti arba, labai retomis aplinkybėmis, nustatome, kad dalykas neturėtų būti pateikiamas mūsų išvadoje dėl to, kad galime pagrįstai tikėtis, jog neigiamos tokio atskleidimo pasekmės nusvers visuomenės gaunamą naudą.

Išvada dėl kitų teisinių ir priežiūros reikalavimų

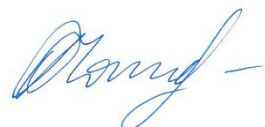
Paskyrimas ir mūsų audito užduoties vykdymo laikotarpis

AS „Luminor Bank“ auditoriais pirmą kartą buvome paskirti 2018 m. gegužės 31 d. už 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusius finansinius metus ir visas mūsų nenutrūkstanto užduoties vykdymo laikotarpis apima penkerius metus. Vadovaujantis Estijos Respublikos audito veiklos įstatymu ir Reglamentu (ES) Nr. 537/2017, mūsų paskyrimas AS „Luminor Bank“ auditoriais gali būti pratęstas iki už finansinius metus, pasibaigsiiančius 2027 m. gruodžio 31 d., o po naujai paskelbto konkurso – už finansinius metus, pasibaigsiiančius 2037 m. gruodžio 31 d.

AS „PricewaterhouseCoopers“ vardu



Ago Vilu
Atestuotasis atsakingas auditorius, auditoriaus pažymėjimo Nr.325



Oksana Popova
Auditoriaus pažymėjimo Nr.633

2023 m. vasario 21 d.
Talinas, Estija

PELNO PASKIRSTYMO PROJEKTAS

Valdybos pelno paskirstymo projektas, mln. €

Nepaskirstytojo pelno likutis 2021 m. gruodžio 31 d.	97,9
Grynasis pelnas už 2022 m. gruodžio 31 d. pasibaigusį laikotarpį	124,7
Dividendai, išmokėti per 2022 m. gruodžio 31 d. pasibaigusį laikotarpį	-90,0
Kiti straipsniai	0,1
Nepaskirstytojo pelno likutis 2022 m. gruodžio 31 d.	132,7
Mokėtini dividendai	0,0
Nepaskirstytojo pelno likutis	132,7

VALDYBOS PARAŠAI

Luminor Bank AS Valdyba patvirtino 2022 m. Vadovybės ataskaitą ir Metinę finansinę ataskaitą. Metinę ataskaitą sudaro konsoliduoto pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaita, konsoliduota finansinės būklės ataskaita, konsoliduota nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita, konsoliduota pinigų srautų ataskaita ir konsoliduotų finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas, pelno paskirstymo projektas ir auditoriaus išvada. Metinę ataskaitą peržiūrėjo *Luminor Bank AS* Stebėtojų taryba ir patvirtinto ją teikti Visuotiniam akcininkų susirinkimui.

2023 m. vasario 21 d.



Peter Bosek
Pirmininkas



Georg Jürgen Kaltenbrunner



Mari Möis



Andrius Načajus



Palle Nordahl



Ian Penny



Kerli Vares

ŽODYNĖLIS

Bendro 1 lygio nuosavo kapitalo pakankamumo rodiklis (CET1 ratio)

Akcininkų nuosavybės, kuriai taikomi reguliavimo koregavimai, ir bendros rizikos pozicijų sumos, santykis procentais

Bendrovės

Įmonės, finansų įstaigos ir viešasis sektorius

Sąnaudų ir pajamų santykis

Visų administravimo sąnaudų ir visų veiklos pajamų santykis procentais

FVTOCI

Tikroji vertė, kurios pasikeitimai pripažįstami kitomis bendrosiomis pajamomis

FVTPL

Tikroji vertė, kurios pasikeitimai pripažįstami pelnu arba nuostolių

Sverto koeficientas

1 lygio kapitalo ir viso turto bei nebalansinių straipsnių, kuriems taikomi reguliavimo koregavimai, santykis procentais

LCR – padengimo likvidžiuoju turtu rodiklis

Aukštos kokybės likvida turto ir įvertintų grynujų netenkamų pinigų srautų sumažėjimo per ateinančius 30 kalendorinių dienų santykis procentais.

NSFR – grynasis pastovaus finansavimo rodiklis

Turimo pastovaus finansavimo ir reikalaujamo pastovaus finansavimo vienerių metų laikotarpiu santykis procentais

Neveiksnių paskolų rodiklis

3 lygio paskolų bendrosios balansinės vertės ir visų paskolų bendrosios balansinės vertės santykis procentais

Nuosavo kapitalo grąža

Grynojo pelno už laikotarpį (metinio ekvivalento) ir vidutinės akcininkų nuosavybės už tą laikotarpį santykis procentais. Vidutinė akcininkų nuosavybė apskaičiuojama naudojant laikotarpio pradžios ir laikotarpio pabaigos likučius

Įsigytos ar suteiktos dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės (POCI) paskolos

Paskolos, kurios įsigijimo ar suteikimo metu buvo nuvertėjusios dėl kredito rizikos.

LUMINOR BANK AS INFORMACIJA

Registracijos šalis

Estijos Respublika

Komercinio registro kodas

11315936

Pagrindinė veikla

Kredito įstaiga

Telefonas

+372 628 3300

E. paštas

info@luminor.ee

SWIFT/BIC

RIKOE22

Balanso data

2022 m. gruodžio 31 d.

Ataskaitinis laikotarpis

2022 m. sausio 1 d. – gruodžio 31 d.

KONSOLIDUOTŲ FINANSINIŲ

ATASKAITŲ VALIUTA

eurai

Kontaktai

Žiniasklaidai:

Ivi Heldna

ivi.heldna@luminorgroup.com

+372 5231 192

Investuotojams:

Nick Turnor

nick.turnor@luminorgroup.com

+372 5306 7820

Nuotraukų autoriai Nuotraukų 8 ir 10 psl. autorius – Adomas Svirkas, įmonių duomenų architektas, *Luminor*

Luminor

Luminor Bank AS
Liivalaia 45
10145 Tallinn
Eesti
www.luminor.ee